

ספר

תָּזְרִיחַ הַשְׁמֶשׁ

עֲנֵינִים נוֹרָאים וּגְפֻלָּאים, דָּרוֹשִׁים נְחַמְדִים, סְודֹת
וּרְזִים סְתוּמִים, עַל הַמִּצְוָה הַגְּדוֹלה וְהַגְּשָׁאָה,
הַחֲבִיבָה בְּשַׁעַתָּה, הַבָּאָה מִכְ"ח שָׁבָה לִכְ"ח שָׁבָה

קדוש החמה בתוקופת

בָּנוּי וּמִיסְדָּר עַל-פִּי דָּבָרִי
רַבְנֵנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹור הַגְּנוּזׁ וְהַצְּפּוֹן
בְּצִינָא קָדִישָׁא עַלְאָה, אַדְוִינָנוּ, מַוְרָנוּ וּרְבָנָנוּ
רַבִּי נְחַמָּן מִבְּרָסְלָבּ, זִכְוֹתָו יָגֵן עַלְינוּ
וּעַל-פִּי דָּבָרִי פָּלְמִידָוּ, מַוְרָנוּ
הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ, אֹור גְּפֻלָּא, אֲשֶׁר כֹּל רֹז לֹא אֲגִיס לֵיהֶ
רַבִּי נְתָן מִבְּרָסְלָבּ, זִכְוֹתָו יָגֵן עַלְינוּ
וּמְשֻׁלָּב בְּפִסְווֹקִי תּוֹרָה, נְבִיאִים, בְּתוּבִים וּמְאַמְרִים
חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מִגְמָרָא וּמִדְרָשִׁים וּזְהָר הַקָּדוֹשׁ

הַוּבָא לְדִפּוֹס עַל-יִדִּי
חַסִּידִי בְּרָסְלָבּ
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם חֻובָבָ"א

בעת ברכות החמה, כמו מורהנו"ש נ"י מקדים, קדם אור
היום, ויצא עם כל הישיבה לשדה והחבודו, וברגע
שראק ראי שהשמש יצאה, אמר בהתלהבות את הברכה.
ואחריך בילם יצאו ברקוד, ואז דבר עמנו, אף שרב
העולם מתפללים קדם ותיקין ואחריך אומרים ברכות
הHEMA, אבל הרי היא מצוה שבחאה רק מכ"ח שנים
לכ"ח שנים, מה טוב ומה נעים להקדמים לקאים את
המצואה היז, כי בשיש עננים וגשםים וכו', יכולם
להחמיין בגשם, ולבן מה טוב ומה נעים לעמוד על
הmeshar. והדבר הראשון בעת גן הHEMA, שראק מתגלה
השמש בתקפה לומר את הברכה.

(אמיר-מורה"ש, חלק ב', סימן תשנג)

הקדמה

אמרו חכמינו הקדושים (מכילתא, פרשת בא): בדרכך שאין מיחמיצין את המזח, אך אין מיחמיצין את המזוחה, אם בא מזוחה לידי — עשה אותה מיד, עין שם. ואמרו (פסחים סח): בפה חביבה מזוחה בשעתה, עין שם.

והנה בחסדו הגדול יתברך שמו, הייטיב הקדוש ברוך הוא עם בריותיו, ותלה את השם והלבנה ברקיע להאריך על הארץ. ואמרו חכמינו הקדושים במדרש (בראשית רבבה, פרשה ו, טמן א): לא נברא להאריך אלא גלגל חמה בלבד, עין שם; וכן הוא בזוהר הקדוש (ויקהל רטו), דלית נהרא לטייה ראה אלא נהרא דשם שא, עין שם; ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש פרשא): נקרא שמו שש, שהוא משמש את כל העולם כולו, עין שם; וכן הוא בזוהר חדש (בראשית יט): השם לא עשו הקדוש ברוך הוא אלא לשמש בני אדם, ועל כן אתקרי שש שמא, דמשמש לא כלל, עין שם; והצדיקים מברכיהם ומשבחיהם ומפאריהם זאת הקדוש ברוך הוא ביום ובלילה על שברא את השם על הארץ ולהפוך — הרשעים, אמרו חכמינו הקדושים (מדרש מגילה מא, פרשת ברכה): רשות בחיזיו חשוב במת, מפני שרואה חמה זורתה, ואין מברך: "יוצר אור",

שׁוֹקָעַת, וְאֵינָנוּ מִבְּרָה: "מִעָרֵב עֲרָבִים", עַיִן שֶׁם; וְאָמְרוּ (שם, פָּרֶשֶׁת תֵּצֵא): בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שֶׁהַחֲמָה זָרַחַת, עַד שֶׁהִיא שׁוֹקָעַת, צֻוָּת וְאוֹמֶרֶת לְאָדָם: "גּוֹזְרָנִי עַלְيָךְ, אֶל תַּעֲבֹר בֵּין אֶת הַעֲבָרָה הַזֹּאת!" עַיִן שֶׁם. וּזֹכַי הַשְׁמִיעָה זֹכִים לְשִׁמְעוֹ אֶת קְולָה שֶׁל חָמָה, שְׁצֹוּקָת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם: "עֲשֵׂה בַּי מִצְוָה!" בַּי (שם): רַמְ"ח מִצּוֹת עֲשֵׂה יְשֵׁה בְּתוֹרָה בְּמַנִּין אִיבָּרִין שְׁבָאָדָם, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם צֹוּקִין עַל הָאָדָם: "עֲשֵׂה אָוֹתֶנוּ, שְׁתִּחְיֵה בְּזָכוֹתֵינוּ וְתִּאֲרִיךְ יְמֵינוּ", עַיִן שֶׁם; וְאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (מבות כב): שְׁשִׁ-מֵאוֹת וְשָׁלַשׁ-עָשָׂר מִצּוֹת נְאָמְרוּ לוֹ לְמַשְׁה, שְׁלַשׁ-מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וְחַמְשָׁה לְאוֹין — בְּמַנִּין יְמֹת הַחֲמָה, וּמֵאתִים וְאֶרְבָּעִים וְשְׁמוֹנָה עֲשֵׂה — בְּנֶגֶד אִיבָּרִין שֶׁל אָדָם. וּפְרִשְׁת רְשֵׁי: רַמְ"ח מִצּוֹת עֲשֵׂה, דָּבֵל אִיבָּר וְאִיבָּר אָוֹמֵר לוֹ: "עֲשֵׂה מִצְוָה", שְׁסִ"ה מִצּוֹת לְאָתָּה, שְׁבָכֶל יוֹם מִזְהִירִים עַלְיוֹ שְׁלָא לְעַבְרָה, עַיִן שֶׁם.

נִמְצָא, שְׁעַלְינוּ לְשִׁבְחָה וְלַהֲדּוֹת וְלַהֲלֵל וְלַפְּאָר אֶת הַשֵּׁם יְתִבְרֵג עַל בְּלַחְשָׁד שְׁעַשָּׂה עִם עַזְלָמוֹ, שְׁבָרָא אֶת הַחֲמָה, שֶׁהִיא מִשְׁמְשָׁת אֶת הָעוֹלָם בְּגַ"ל. וּעַל-בֵּן בְּאֶמֶת אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים בְּמַדְרֵשׁ (בְּרָאשִׁית רְבָה, פָּרֶשֶׁה סִת, סִימָן יָא): בְּמִנְחָה צְרִיךְ אָדָם לְוֹמֶר: "יְהִי רָצֵן מֶלֶפֶנִיהָ, שְׁבָשָׁם שְׁזַבִּיתִי לְרָאֹת חָמָה בְּזֹרִיחָתָה, בְּךָ תַּזְבִּנִי לְרָאֹתָה בְּשִׁקְיָתָה, עַיִן שֶׁם; וְאָמְרוּ (הַזָּה בְּלִקְוּט יְשֻׁעָה, רְמוֹז תְּכָה): "עַל-בֵּן בְּאוֹרִים בְּבָדוּ הַיּוֹם בְּאֵלִין פָּנָסִיא, הַא בַּיְצָדִי? חָמָה

זורתה — מברכין עליה, לבנה זורתה — מברכין עליה, עין
שם; ובכל חדש אנו מברכין על החדש, ובמאמרם ז"ל
(סנהדרין מב): כל המברך על החדש בזמןו, באלו מקבל פניו
שכינה, וישראל קדושים נזהרים בזה מאר, ומברכין את
הלבנה בכל חדש בשמחה רבה. ובמאמרם ז"ל (שם):
אלמלא לא זכו ישראל אלא להקביל פניו אביהם שבשמיים
פעם אחת בחודש — דים, עין שם; אף את החמה אנו
מברכין רק פעם אחת במחוזר, ובמאמרם ז"ל (ברכות נט):
הרואה חמה בתקופתה וכו', אומר: "ברוך עוזה בראשית".
ואימתה הו? אמר אביי: כל כ"ח שניין, הינו שבכל כ"ח שנה
חמה חוזרת למקום תחילת הקפה, שבה התחילה להקיף
ולשמש בשעה שנתלתה בשמיים (ען בפרוש רשי שם); ובחסדו
יתברך כבר עבר מיום שפעלה את המאורות ברקיע השמיים
להאר על הארץ מאותים וחמשה מחזורים, ובשנה זו, שנה
תשמ"א, ביום ד' בניסן, נזבה שיהיה תחילת מחזור
מאתיים וששנה, והוא יום גדול ונורא מאר, כי היא מצוה
שבאה רק מכ"ח שנה לכ"ח שנה. ועל-כן צריכים להיות
موוכן אל יום הקדוש והנורא זהה, שבו פולה הקדוש-ברוך-
הוא המאורות ברקיע השמיים, ולברך ולהלל את הקדוש-
ברוך-הוא על החסיד חנוך שעשה עמנו. וזריזין מקדיין
למצוות (פסחים ד), שעומדים בברך עם נץ החמה, ותבפי-
ומיד מברכין את הקדוש-ברוך-הוא. וצריכים להשתדל
מאדר לקיים את המצוה זו. כי אמרו חכמינו, זכרונם

לברכה (ברכות טג): **בְּלָא הַמְרֵפֶה עַצְמוֹ אַפְלוּ מִמְצֹוָה אַחֲתָ,** אין בו כח לעמוד ביום צרה; ואיתא בספרים, שביותר סובב מאמר זה על מצוה זו של קדוש החכמה בתקופתה, שהיא מצוה הבאה מכח שנה לכח שנה. וצריבים לבקש מהשם תברך באותו יום, שיזכה לקדש את ימיו מתקופה זו עד תקופה הבאה עליינו לטובה, וימלא את כל יום ויום עם מצותיו יתברך, וישמר את עצמו מעברות, חס ושלום, ואז יזכה בזכות קיום מצוה זו, שתתקבל תפלתו ברחמים וברצון.

והנה בכלל מחותור ומחותור מלאו המאותים וחמשה מחותרים, שליח הקדוש ברוך הוא אל עמו ישראל צדיקים קדושים ונוראים מאד, אשר היו דבוקים בו יתברך, ולמדו תורה לעם ישראל עם קדשו, ועמדו בפרץ וגדרו וסיגו אותה, וחברו ספרים חדשים, קדושים ונוראים, ללמד את ישראל את המעשה אשר יעשן ואת הדרכן אשר ילכו בה, להשאר חזקים וקנאים באומנותו יתברך. ובני ישראל עם קדוש, הוגים ולומדים באלו הספרים, שנתחברו ונתחדשו בכל דור ודור, ומתועරרים ומתחזקים מהם לשוב אליו יתברך באמת ובתמים. ומחמת שבמוחור זה, שאך רק עבר עליינה, זכינו גם-בן שנדרפסו המון ספרים חדשים, הבנויים ומיסדים על-פי יסודות חזקים, על-פי ההקדמות הנוראות שקבלנו מהעיר וקדיש מן שמיא נחית, הלא הוא רבנו

הקדוש והנורא, אור הגנו והצפון, קדישא עלאה, אדמו"ר רבי נחמן מברסלב זי"ע, על-פנינו נתעוררנו עבשו לחפש וללקט מותך תורה הקדושה, שלמד עם עם סגלה, להורות להם את הדרך יילכו בה, אולי גוזה למצא אילו חדשים ודברי תורה על מצוה הנוראה זו, ויגענו ומצאנו, תהלה לאל, נראות נפלאות רבות, באשר עיניכם תחזינה מישרים, ציצים ופרחים, חדשים חדים, השיכים למצוה הנוראה זו, באה מכה שנה לבח שנה. ומהשימים יתברך נבקש, שיקים מקראי שבתוב (במדבר יד): "ועתה יגדל נא פח ה", באשר דברת לאמר, ה' ארך אפים ורב חסד, נושא עון ופשע" וגוי, סלח נא לעון העם זהה בגידל חסך" וגוי, וימשך שפע ברכה והצלחה לכל עם ישראל, ובלם ישבו אליו יתברך בתשובה אמתית, ונזפה לגאה שלמה, על-ידי משיח צדקנה, בא יבוא ויגאלנה, ויאיר אורו יתברך בכל העולם כלו, ויקים (ישעה מ): "ולקוי ה' יחליפו בחת, יעלו אבר בנשרים, יריצו ולא יגעה, יילכו ולא ייעפו, החרישו אליו אים ולאם יחליפו בחת" וגוי.

* * *

בָּבֵלִי (ברכות נט):

תנו רבנן, הרוצה חכמה בתקופתה, לבנה בגבירותה, וכוכבים במלותם, ומזלות במדרון, אומר: "ברוז עוזשה בראשית". ואימתה何? אמר אביי: כל כ"ח שניין. והדר מחזר ונפהלה תקופת ניסן בשבעתאי באורתא דתלת נגהי ארבע.

ופירש רש"י ז"ל: בתקופתה: מוקוס נקי חוץ לסת לתחילה קופה כייל נעה קליטת חמורות, ומלויה קתילה נקייף ולבטמך; אימתה何: לחמה בתקופת קליין, כל כ"ח שניין: כל פקופת ניסן נפוצה כ"ח נחוץ כל גולן כל חמה נקיות פקופה נופכת נטענת קליטת חמורות; בשבעתאי: כייל נעה פחדת ליל ד'; באורתא דתלת נגהי ארבע: נקעניליב נמיין כל ג' נטענה, ויחחיל ליל ד'; נגהי: ליל קלימל פלמחייט נסמעטל קמייקל (דף ג') קלינכל נוכפלו נקורי נלייל נגבי.

ירושלמי ברכות (פרק ט', הלכה ב')

הרוצה את חכמה בתקופתה ואת לבנה בתקופתה ואת הרקיע בטיחרו, אומר: "עוזשה מעשה בראשית". אמר רב הונא: הדא דתימר ביוםות הגשים בלבד לאחר ג' ימים, הדא הויא רכתייב (איוב לו): "זעתה לא ראי אור".

תזורה הַשְׁמֶשׁ

ויפורש ב"פָנִי מֹשֶׁה": הרוזאה את החכמה: מלהות שמייל חוץלת בס לתוכילת הקופה, כיון שטענה פליטת חמוץות, וזה כתהיילה לתקופת גלגולות, וגם כלאות מחוץ גודל מכח'ה שננה, וזה שילה לתקופה כלאות שננה, וזה שילה תקופה ניקוז, שטיפות כתהיילה ליל ד'. ואת הלבנה בתקופתה: גאנגלטה. ואת הרקיע בטיהרו: קלמפליך לב טוניה, קלט לטימל פימוט האנטומים צעלה קלי, פלומל כטנטומים מלויס ווילד מטל כל ג' ימייס קלטומים וכלב למל ג' ימייס ולחליך כטנטוב רוח לטונית נלהקה להיע צוויילו. הרא הוא דכתיב: עיטה לאו הוילו חיל שטייל האם פְּקָדָה וְכוּם עֲבָלָה וְתַּעֲלָלָס.

תּוֹסֵפָתָא (ברכות פ"ו)

הרוזאה את החכמה ואת הלבנה ואת הפוכבים ואת המזלות, אומר: "ברוך עוזה בראשית"; רבי יהודה אומר: המברך על החכמה זו דרך אחרת. וכן היה רבי יודא אומר: הרוזאה את חיים תדריר, ונשתחגה בו דבר, אරיך לברך.

הרי"ף

תנו רבנן, הרוזאה חכמה בתקופתה, לבנה בטהרתה, כוכבים בשמרוותיהם, מזלות בעתם, אומר: "ברוך עוזה בראשית".

רמב"ם (פרק י' בהלכות ברכות, הלכה יח)

הרוזאה את חכמה ביום תקופת ניסן של תחילת המחזור של כ"ח שנה, שהתקופה בתחלת ליל רביעי, בשרוואה אורחת ביום רביעי בפרק, מברך: "ברוך עוזה בראשית".

תזרח הַשְׁמֵשׁ

טָנֵר (ארוח חיים, סימן רכט)

הַרְזֹאָה חִמָּה בְּתִקְוֹפַתָּה, וְהַוָּא מִכְ"חׁ שָׁנָה לְכִ"חׁ שָׁנָה,
וְתִקְוֹפַתָּה בְּתִחְלַת לִיל ד', בְּשֶׁרְזֹאָה אָזְתָה בַּיּוֹם ד' בְּבָקָר, מִבְּרָה:
"בָּרוּךְ עֹזֶשֶׁה מְעָשָׂה בִּרְאָשִׁית" וּכְיוֹ.

שְׁלַחַן עֲרוֹךְ (ארוח חיים, סימן רכט, סעיף ב')

הַרְזֹאָה חִמָּה בְּתִקְוֹפַתָּה וּכְיוֹ, בְּשֶׁרְזֹאָה אָזְתָה בַּיּוֹם ד'
בְּבָקָר אֹמֶר: "בָּרוּךְ עֹזֶשֶׁה בִּרְאָשִׁית".

מָגֵן אַבְרָהָם

בְּבָקָר, מִשְׁמָעַ מִיד בְּהַגֵּז הַחַמָּה, וּבָנַן בְּתוֹב בְּלָקוּטִים,
שְׁמַתְרִירֵיל אֶצְזָה לְחַבְּרִיז בְּעַרְבָּה, שְׁלָמָחָר יִזְהָר בְּלָאָדָם, בְּשֶׁרְזֹאָה הַגֵּז
הַחַמָּה — יִבְרָה.

וּבְ"מִשְׁאת בְּנִימִין" בְּמַתָּב, שְׁבָשָׁחרִית כְּשִׁיוֹצָאים מִבֵּית-הַפְּגַסְתָּה,
מִתְאִסְפִּים תַּקְהֵל יְחִיד, וּמִבְּרָכֵין בְּרָכָה זו. בָּנַן נַגְגָּמָה מִזְהָר"שׁ, וּבָנַן דָּעַתִּי לְעַשּׂות,
אָם יְרַצָּח הַשָּׁם, עַד בָּאָן לְשׁוֹנוֹ. וּנְרָאָה לֵי, דָּאמָם לְאַבְרָה עַד גַּי שְׁעוֹת, לָא
יִבְרָה, שְׁכָבָר עֲבָרָה מִפְּקוּם הַהָּה.

וּבְמַתָּב הַ"דָּגָול מִרְבָּבָה", לְפִי עֲנִיּוֹת דָּעַתִּי, דָּכְלַת הַיּוֹם זִימָנָה הוּא
בָּקָר, דָּקָאָמֶר רַמְבָּ"ם, מִשְׁוּם זָרִיזָות הָוָא, וְאַפְלוּ אֵי גִּימָא דְּבָקָר דָּקָא,
דָּקָאָמֶר אוֹלֵי לְמַעֲוטִי עַרְבָּה אֶתְּנִי, דָּהֲיַנְנוּ מִשְׁעָה שַׁהַחַמָּה נוֹטָה לְמַעֲרָב, וְאַמְ-כָּן
עַל-כָּל-פְּנִים עַד חִצּוֹת יִבְרָה בְּשָׁם וּמִלְכּוֹת. וּבָנַן עַשְׁיָּתִי הַלְּכָה לְמַעֲשָׂה בְּשִׁנְתָּה
תְּקִמְמָה, שְׁלָא זְרָחָה הַשְׁמֵשׁ, עַד שְׁעָה קְדֻם חִצּוֹת, וּבְרָכָתִי בְּשָׁם וּמִלְכּוֹת, עַד
בָּאָן לְשׁוֹנוֹ.

שלט

תורה ה翔מש

לקוֹטִיְדִינִים הַיוֹצָאים מִדְבָרֵי הַפּוֹסְקִים

- א) "הַמְבָרֵי"ל", ו"הַרְמָעָמָפָאנוּ", ו"הַמְגָן אֶבְרָהָם", ו"הַמְחַזִיק בָרָכה", ו"הַכְפָר הַמִיִּם" סוברים, לברך כשרואים את נץ החמה.
- ב) ה"לביש", ו"הַמְגָן אֶבְרָהָם", ו"הַפְרִי מַגְדִים" סוברים, אם לא ברך עד ג' שעות, לא יברך, שכבר עברה מהמקום זהה.
- ג) ה"degol merabba", ו"השער תשובה", ו"אליהו זוטא", ו"מלבושים يوم טוב", ו"יעב"ץ", ובשות"ת "מררי"א אסא"ד" סוברים, שיכולים לברך כל היום בדיעבד, ולכתחלה עד חצות.
- ד) מנהג להזכיר בbatis בגיסיות ובbatis מדרשות בערב, אשר למחר יהיה זמן "קדוש החמה", שיקומי להתפלל ותיקין, ותclf-זמיד אחר התפלה מתאסfine יחד לברך, כי "ברב עם הדרות מלאך", וזריזין מקדיםין למצות, ואינם מתקין.
- ה) אפלו אם ה翔מש מכבשה בעננים, אם רשותו נכר בין העננים, יכולים לברך בשם ומלכת.

תזורה הושם

קדם שיברך, יסתכל שיהי המקום נקי, ושים יכול לומר דבר שבקרה.

ויאמר תפלה זו בכוונה גדולה ובשמחה עצומה, על זכותו הגדולה שזכה אותה לשם יתברך ליום זה:

לשם יהוד קידושא בריך הוא ושבינתי בדחיפתו
ירחינו ליחד שם יו"ד ה"א בוא"ו ה"א ביהודא שלים
בשם כל ישראל. הנה אנחנו באים לברך על ראיית
השמחה בתקופתה, פמו שתקנו לנו חכמיינו, זכרונם
לברכה, ולתקן את שרשיה במקום עליון, ואנחנו מכונים
לפאר שמק מלכנו, שאתת הוא רבון כל המעשין, אדון
כל העולמים, עליונים ותחתונים וצבא השמים לך
משתחוים, נוטה שמים ויוסד ארץ, אשר הכנوت ופעלת
זהרי חמה. אנחנו מקבלים עליינו ועל זרענו ועל זרע
זרענו עד סוף כל הדורות אדנותך ואלהותך יתברך
שםך ואהבתך ויראתך ויהודך, לעשות רצוננו כרצונך,
ילעבך באמת בלבב שלם. ותעללה לפניו ברכה זו,
פאליו בינו בכל הכוונות הראיות לנו, ויחד לבנו
לאהבה וליראה את שמה, לב טהור בראש לנו אלהינו,
וירוח נכוון חדש בקרבנו. ושם לנו והצילנו מכל מני
פגעים ומקרים רעים מהתרושים לבוא במצוור זה בכל
יום ויום ובכל שעה ושעה ובכל רגע ורגע, ובכל בנטיך

תסתירנו, כנשך יעיר קפו על גוזליו ברחה, ושמור צאתנו
ובוינו מעתה ועד עולם. וגם עד זקנה ושיבת אליהם
אל תעזבנין, עד אגיד זרעה לדור לכל יבוא גבוריותיך,
ועזרה את גבוריותיך להעיר גלוילים מן הארץ,
והאלילים ברות יברתו, למן עולם במלכות שדי,
יבשו כל עובדי פסל המתחללים באליילים, והמה
משתחויים קדמה לשמש, יאבדו כל אויביך יהוה,
ואוחביו באת השם בגבורהתו. וקיים לנו יהוה אלהינו
מקרה שכתוב: "כִּי אָז אֶהֱפֹך אֶל עָמִים שְׁפָה בְּרוּרָה,
לְקָרָא בְּלָם בְּשָׁם יְהוָה, לְעַבְדוּ שְׁכָם אֶחָד", "וְהִיא יְהוָה
לְמַלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיא יְהוָה אֶחָד וְשָׁמוֹ
אֶחָד", יהיו לרצון אמרינו והגיון לבנו לפניה יהוה
צורנו וגואלנו.

אחר-כך יאמר ארבעה פסוקים אלו, ויציא מלהם צורף שם יתברך:
יראך עם שם ו לפני יرحم דור דורים (תהלים עב).
הוזינו לך אלהים הודיענו וקרוב שם ספרו נפלאותיך (שם עה).
לזרחה לך יראי שם שמש צדקה ו מרפא בכנפיך ויצאתם ופשטם
כעגלי מרבך (מלאכי ג').
הגידו השמים אדקנו וראו כל העמים בבודו (תהלים צז).

אחר-כך יאמר מזמור זה, ואיריך שיתעורר מאי מאי
בתשובה, כי בשעה שאומרים מזמור זה, איז האדם קורא

תָּزְרִחַ הַשֶּׁמֶשׁ

לכֶלֶם, וְמֵצֶה לכֶלֶם, שִׁיחַלְוּ אֶת הַשֵּׁם יְתִבְרֹךְ, וְמֵזָה רָאֵי
לְאָדָם לְהַתְעֹזֵר לְתִפְלָה בְּכַנְּתָה הַלְּבָב, מַאֲחָר שְׁבַתְפָלָתוֹ קָוֵרָא
לְכָל הַעוֹלָמוֹת לְהַלְלוֹ וְלִשְׁבָחוֹ יְתִבְרֹךְ.

(לקוטי-מוֹהָר"ן, חלק א', סימן רב)

הַלְלוִיה, הַלְלוּ אֶת יְהֹוָה מִן הַשָּׁמִים, הַלְלוּוּהוּ
בְּמִרוֹזִים: הַלְלוּוּהוּ כָּל מְלָאכָיו, הַלְלוּוּהוּ
כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּוּהוּ שְׁמֵשׁ וִירִתָּה, הַלְלוּוּהוּ כָּל פּוֹכְבָּי
אוֹרָה: הַלְלוּוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמִים וְהַמִּים אֲשֶׁר מַעַל
הַשָּׁמִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה, בַּי הַזָּה צֹה וְגַבְרָאוֹ:
וַיַּעֲמִידָם לְעֵד לְעוֹלָם, חַק גָּתָן וְלֹא יַעֲבֹרָה: הַלְלוּ אֶת
יְהֹוָה מִן הָאָרֶץ, תְּפִינִים וּכְל תְּהִמּוֹת: אַש וִבְּרֵד,
שְׁלָג וְקִיטּוֹר, רֹזֶח סְעִירָה עַשְׂתָה דְבָרוֹ: הַחֲרִים וּכְל
גְּבֻעוֹת, עַז פְּרִי וּכְל אָרְזִים: הַחַיָּה וּכְל בְּחִמָה, רַמְשָׁ
וְצַפּוֹר בְּגַנְתָה: מַלְכִי אָרֶץ וּכְל לְאַמִּים, שְׁרִים וּכְל
שְׁפִטִי אָרְצִי: בְּחַזְרִים וְגַם בְּתוּלוֹת, זְקִנִים עַם
גַּעֲרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה, בַּי נְשָׁגֶב שְׁמוֹ לְבָדוֹ,
הַזְּדוֹעַל אָרֶץ וִשְׁמִים: וַיְרַם לְרַז לְעַמּוֹ תְּהִלָה לְכָל
חַסִּידִיוֹ, לְבָנִי יִשְׂרָאֵל עַם קָרוֹבָו, הַלְלוִיה:

וְיִהְיֶה נָעַם אֶדְנִי אֶלְהִינוּ עַלְינוּ, וְמַעֲשָׂה יִדְנִנוּ כּוֹנְנָה
עַלְינוּ, וְמַעֲשָׂה יִדְנִנוּ כּוֹנְנָה:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם עוזשה מעשה בראשית:

אל אָדוֹן עַל כָּל הַמְּעָשִׂים, בָּרוּךְ וָמִבְּרֻךְ בְּפִי כָּל הַגְּשָׁמָה,
גָּדוֹלָה וְטוֹבוֹ מֵלָא עֹזֶם, דָּעַת וְתוֹנֵגה מַזְכִּים הַזָּדָה.
הַמְּתָגָאָה עַל חַיוֹת הַקָּרְשָׁה, וְנַחֲדָר בְּכָבֹוד עַל הַמְּרַכְּבָה,
זִבּוֹת וּמִישָׁור לְפִנֵּי כְּסָאוֹ, חָסֶד וּרְחַמִּים מַלָּא בְּכָבֹוד.
טוֹבִים מְאוֹרוֹת שְׁבָרָא אֱלֹהִינוּ, יִצְרָם בְּדָעַת, בְּבִינָה
וּבְהִשְׁבָּל, כְּחָה וְגַבּוֹרָה גָּתָנוּ בָּהֶם, לְהִזְמִין מְשִׁלְיִם בְּקָרְבָּן
תְּבִלָּה. מְלָאִים זַיִוּ וּמְפִיקִים נִגְהָה, נָאָה זַיִום בְּכָל הַעוֹלָם,
שְׁמִיחִים בְּצַאתְמָה וְשִׁשִּׁים בְּבֹואָמָה, עֹשִׁים בְּאַיִמָּה רְצֹוֹן
קוֹנָם. פְּאַר וּבָבֹוד נוֹתְנִים לְשָׁמוֹ, צְהַלָּה וּרְגַח לְזַבְּרָה
מְלֻכּוֹתָה, קָרָא לְשִׁמְשָׁה וַיְזִירָה אֹזֶר, רְאָה וְהַתְּקִין צִוְּרָת
חַלְבָּנָה. שְׁבָח נוֹתְנִים לוֹ כָּל אָכְבָּא מְרוֹזָם, תְּפָאָרָת וְגַדְלָה,
שְׁרָפִים וְחַיוֹת וְאֹפְנֵי הַקָּרְשָׁה:

למנצח מזמור לדוד: השמיים מטפירים בכבוד אל, ומעשה
ידי מגיד הרקיע: يوم ליום יביע אמר ולילה
ללילה יתבה דעת: אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם:
בכל הארץ יצא קום, ובקצתה תבל מלאיהם, לשמש שם

אֲחֶל בְּהָמָן וְהִיא כְּחַתֵּן יֹצֵא מִחְפְּתָה, יִשְׁיַש בְּגָבוֹר לְרוֹיז
 אֲרָחָה: מִקְצָה הַשְׁמִימָם מַזְצָאוֹ וַתִּקְוֹפְתָה עַל קִצּוֹתָם, וְאֵין
 גְּסֻטָּר מִחְמָתָה: תָּזְרַת יְהֹוָה תָּמִימָה מִשִּׁיבַת נֶפֶשׁ, עֲדֹזָה
 יְהֹוָה נְאָמָנָה מִחְכִּימָת פָּתִי: פְּקוּדִי יְהֹוָה יִשְׁרִים מִשְׁמָחִי
 לְבָב, מִצּוֹת יְהֹוָה בָּרָה מִאִירָת עִינִים: יִרְאַת יְהֹוָה טְהוֹרָה
 עַזְמָדָת לְעֵד, מִשְׁפְּטִי יְהֹוָה אֶמֶת צְדָקָה יְהֹדוֹה: הַגְּחַמְדִים
 מִזְחָב וּמִפְּנוּ רַב, וּמִתְקִים מִדְבָשׁ וּנֶפֶת צִוִּים: גַם עֲבָדָד
 גִּזְהָר בְּהָמָן בְּשִׁמְךָ עַקְבָּרַב: שְׁגִיאוֹת מֵי יִבְין מִגְּסִטָּרוֹת
 נְקָנוֹי: גַם מִזְדִּים חָשָׁךְ עֲבָדָד אֶל יִמְשָׁלוּ בֵּי, אֹז אִיתָם
 וְנִקְיָתִי מִפְּשָׁע רַב: יִהְיוּ לְרָצֹן אָמָרִי בַּי וְהַגְּיוֹן לְבַי
 לְפָנֵיךְ יְהֹוָה צְוָרִי וְגֹאָלִי:

מוֹדִים אֲנָהָנוּ לְהָ, וּמַהְלָלִים לְשָׁם תְּפָאָרָתָה, בְּרָכוֹת
 וְהַזְדָּאוֹת לְשֵׁמֶךְ הַגְּדוֹלָה וְתִקְדוֹשׁ, עַל שְׁהַחִיָּתָנוּ
 וְקִימָתָנוּ וְהַגְּעַתָּנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, לְבָרֶךְ בְּרָבָת הַזְדָּאתָ זֹה
 לְפָנֵיכְךָ. וַיְהִי רָצֹן מִלְפָנֵיךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וַיְאֱלֹהֵי אֶבֶתְיָנוּ,
 שְׁבָשָׂם שְׁזִבְיָתָנוּ לְבָרֶךְ בְּרָבָת הַחֲמָה בַּיּוֹם הַזֶּה, בֵּן הַאֲלֵי
 הַחֵי הַטוֹּב וְהַמִּיטִּיב לְכָל בְּרוֹאָיו, בֵּן תְּחִינָנוּ וַתִּקְיָמָנוּ
 וַתִּחְגְּנוּ וַתִּזְגְּנוּ לְבָרֶךְ בְּרָבָה זֹה לְתִקְוֹתָה הַאֲחֵרוֹת
 הַבָּאֹות עַלְיָנוּ לְשָׁלוֹם, שְׁמָחִים בְּבָנֵינוּ עִירָךְ וְשָׁשִׁים
 בְּעַבּוֹדָתָה. וַתִּתְנוּ לְנוּ חִיִּים אֲרוֹבִים, חִיִּים שֶׁל שָׁלוֹם, חִיִּים
 שֶׁל טֹבָה, חִיִּים שֶׁל בְּרָכה, חִיִּים שֶׁל פְּרִנְסָה טֹבָה, חִיִּים
 שֶׁל חָלִיל עַצְמֹות, חִיִּים שִׁישׁ בְּהָמָן יִרְאַת חִטָּא, חִיִּים

שָׁאֵין בְּהֶם בַּוֹשָׁה וּבְלִימָה, חַיִים שֶׁל עַשֶּׂר וְכֹבֵד
לְעַבּוֹדָתָךְ וְלִירָאתָה, חַיִים שְׁתַהְאָ בָנוֹ אֲהַבָת תֹּרֶה
וִירָאת שְׁמֵימָה לְשָׁמָה, חַיִים שְׁתַמְלָא מִשְׁאָלוֹת לְבָנוֹ
לְטוֹבָה לְעַבּוֹדָתָךְ וְלִירָאתָה, וַתָּזְכָנוּ לְרָאֹות פְנֵי מֶשְׁיחָה,
וַתְלִים בָנוֹ מִקְרָא שְׁבָתוֹב עַלְיָדֵינוּ נְבִיאָךְ (ישעיה ל): "וְהִיא
אֹור הַלְבָנָה בָאֹור הַחַמָה וָאֹור הַחַמָה יְהִיא שְׁבָעִים
בָאֹור שְׁבָעִת הַיָמִים בַיּוֹם חֲבוֹשׁ יְהֹוָה אֶת שְׁבָר עַמוֹ
וּמְחֵץ מֶפְתָחָו יַרְפָא"; וּבָן הַזָּד עַבְדָךְ יַבָּא וַיַּגְאַלְנוּ
בָמְהָרָה בִּימֵינוּ אָמֵן בַּיְהִ רְצָוָן:

עַלְינוּ לְשָׁבָח לְאָדוֹן הַכָּל. לְתָת גְּדוֹלה לְיוֹצֵר בְּרָאשִית. שְׁלָא
עַשְׁנוּ בְגַויִי הָאָרֶצֶת וְלֹא שְׁמָנוּ כְמִשְׁפָחוֹת הָאָדָמָה.
שְׁלָא שֵׁם חַלְקָנוּ כְּהֵם, וְגַזְרָלָנוּ כְּכָל הַמּוֹגָם. שְׁחָם מִשְׁתְּחוּיִם
לְהַבָּל וּרְיקָה, וּמִתְפְּלִילִים אֶל אֶל לֹא יוֹשִׁיעַ, וְאֶנְחָנוּ כּוֹרְעִים
וּמִשְׁתְּחוּיִם וּמוֹדִים לְפָנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמֶּלֶכִים הַקְדוֹשָׁבָרוֹ
הָוָא, שְׁחוֹא נוֹטָה שְׁמִים וַיּוֹסֶד אָרֶץ, וּמוֹשֵׁב יִקְרֹא בְשָׁמִים
מִמְעָל וִשְׁכִינָת עָזָז בְגַבְהִי מְרוֹזִים. הָוָא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד,
אֶמֶת מַלְכָנוּ אֶפְט זוֹלָתוֹ, פָּתָוב בְתֹרְתָוָה; וַיַּדְעַת הַיּוֹם
וְהַשְׁבּוֹת אֶל לְבָכָה, בַיְהֹוָה הָוָא הָאֱלֹהִים בְשָׁמִים מִמְעָל וְעַל

הָאָרֶץ מִתְחַת, אֵין עוֹד:

וְעַלְיכָנוּ נְלֻחָה לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ, לְרָאֹות מִתְהָרָה בְתִפְאָרָת עַזָּה,
לְהַעֲבִיר גָלוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים בְרוֹת יִפְרָתָוּ.
לְתַקֵן עַזְלָם בְמַלְכָות שְׁדִי. וְכָל בָנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בְשָׁמֶד

להפנות אליך כל רשותי הארץ. יכירו וירעוז כל יושבי תבל.
 כי לך תברע כל ברך תשבע כל לשון. לפניה יהוה אלהינו
 יכרעו ויפלו. ולכבוד שמה יקר יתנו. ויקבלו כלם את על
 מלכויותה, ותמלך עלייהם מחרה לעולם ועד, כי המלכות שלך
 היא ולעולם עד תמלך בקבוד, בפתוח בתורתה: יהוה
 ימלך לעולם ועד. ונאמר: והיה יהוה למלך על כל הארץ,
ביום ההיא יהיה יהוה אחד ושםו אחד:

קדיש יתומ

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די בראש בריאותה וימליך
 מלכויותה. ויצמח פורקנה ויקרב משליחת. בחיכון ובזימיכון
 ובחזי דכל בית ישראלי בעגלא ובזמן קרוב ואמרו אמן: יהא
 שמה רבא מברך לעלם ולעולם עולם. יתרך וישתבה
 ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלח ויתהחל שמה
 דקדשא בריך הוא. לעלה מן כל ברכתא ושירותא תשבחתא
 וגחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן:

**יהא שעלמא רבא מן שמייא וחיים טובים עליינו ועל כל ישראל
 ואמרו אמן:**

עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עליינו ועל כל ישראל
ואמרו אמן:

הרופא לברכת החמה
ממורנו מאור עיניינו, חיית נפשנו
רבי נתן מברסל'ב זי"ע

איתא בגמרא (חולין דף ס): 'רבי שמעון בן פזי רמי כתיב (בראשית א): "ויעש אלקים את שני המארות הגדלים", וכתיב שם: "את המאור הקטן". אמרה ירמיה לפניו הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם! אפשר לשני מלכים שישתחמו בכרך אחד? אמר לה, וכי ומעטין עצמן. אמרה לפניו: רבונו של עולם! הויאל ואמרתי לפניה כבר הגון אמצעית את עצמי? אמר לה, וכי ומשליכי ביום ובלילה. אמרה ליה, מי רביותיה, דשרגא בטהריא מי מהני? אמר לה, זיל ליקנו בכך ישראלי ימים ושנים. אמרה ליה, יומא גמי אי אפשר שלא מנו ביה תקופותא, וכתיב שם: "זקיו לאחת ולמועדים ולימים ושנים". זיל ליקרו צדיקי בשמה, יעקב הקטן שמואל הקטן, הדוד הקטן. חוויה שלא מינtab דעתה, אמר הקדוש ברוך הוא הביאו כפירה עלי שמעטתי את הירח! והינו דאמר רבי שמעון בן לקיש, מה בשטנה שעיר של ראש חדש שנאמר בו (במדבר כח): "לה", אמר הקדוש ברוך הוא שעיר זה יהא כפירה על שמעטתי את הירח. עד כאן לשון הגמרא:

והמאמָר הַזֶּה הוּא כֹּלוֹ תְּמוּנָה וְגַפְלָה וְגַעֲלָם מִאֵד, כַּאֲשֶׁר נְדַחְקָנוּ כָּל הַמִּפְרָשִׁים לְמַצֵּא בּוֹ אֵיזָה רַמֵּז דָק בְּעַלְמָא בְּמַחְטָה סְדִיקִית. כי ידוע, שַׁזָּה המאמָר הוּא מעמָקִי עַמָּקִי סְדוּדָה הַתּוֹרָה, מענִין פְּגִימָת הַלְּבָנָה וַמְלִיאָה וַתְּקוֹנָה, אֲשֶׁר רַב סְדוּדָה הַקְּבָלָה תַּלְוִים בָּזָה, וּכְתַר תּוֹרָה מְנֻחָה לְכָל (אֶבֶּות דָרְבֵי נָטוּן פָּרָק מָא), וְאַעֲנָה אֲף אָנִי חָלַקְיָ בְּמַעֲוֹת עֲגִינּוֹת שְׁכָלִי בְּתַעֲצָמוֹת עַז נֹרְאוֹת גָּדְלָת הַמִּקְדָּמוֹת הַגְּשָׁגּוֹת הַגְּפָלָאות הַעֲמָקוֹת מִאֵד, שְׁקַבְלָתִי מִאָדוֹגָנוּ מַוְרָנוּ וַרְבָּנוּ הַקְדֹוש וַהֲנוּרָא זָכָר צְדִיק וַקְדֹוש לְבָרָכה, אֲשֶׁר אָמַת הָיָה לְבָנוּ פְּתָחוֹת כְּלֹבֶן שֶׁל רָאשׁוֹנִים, הַיִּנוּ יָכוֹלִים לַיְלָך וַלַּבָּאָר כָּל הַתּוֹרָה כָּלָה שְׁבַכְתָּב וּבְעַל פָּה עַל-פִּי דָרוֹשׁ אָחָד שָׁגָלָה בְּהַשְׁגָתוֹ הַגְּבוֹהָה וְהַגְּעַלָּמָה מִאֵד מִאֵד, עד אֵין סָוף וְאַיִן פְּכָלִית, פָּאֲשֶׁר נִשְׁמָע מִפְיוֹ הַקְדֹוש, זָכָרָנוּ לְבָרָכה (עַיְן שִׁיחָות הַרְ"ן, סִימָן רָא). וְאִם עֲדִין לֹא זָכָרָנוּ לְזֹה בְּעוֹנוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עִם כֵּל זֶה כֵּל מַה שֶּׁאָפָּשָׂר לְחַתֵּר וְלִמְצָא בְּתוֹרָתֵנוּ הַקְדֹושָׁה, עַל-פִּי יִסְׂדּוֹתֵינוּ הַקְדֹושִׁים וַהֲנוּרָאִים, מִצְוָה עַלְיָנוּ לְעַסְק בְּזֶה בְּכָל פְּחָנוּ. כי כֵּל מַה שָׁגַנְפָה לְחַדְשָׁה בְּתוֹרָה עַל-פִּי הַקְדָּמוֹת קְדוּשָׁות שָׁלוֹ, יְהִי נְמַשְׁכִּים וּנְתַגְלִים עַל-יָדִי-זֶה מְעִיני הַיִשְׁוֹעָה לְכָל. עַצּוֹת גַּפְלָאות וַהֲתֻעָרָיות גַּפְלָאה וּמוֹסֵר הַשְּׁפֵל אָמָתִי לְהַחִיּוֹת נְפָשָׁות רַבּוֹת עד אַיִן פְּכָלִית. וְאַיִן לְפָאַרְיך בָּזָה לְעוֹסְקִים בְּדָבָרִי הַקְדֹושִׁים:

ולהבין את מאמר הגמרא הנ"ל, נקדים דברי רבנו ז"ל בלקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נד; והיווא משם, כי צריין לשמר מאר מאיד את הזכרון, דהינו לזכור היטב בכל יום בעלמא דאתי, שלא ישכח מליבו את תכליתו הנצחית. וזה הזכרון צריין להמשיך בכללות ובפרטיות. בכללית, כי כה צריך להיות מנהג איש היישראלי, שתכף בברך בהקיצו תכף כשפוחת את עיניו, יזכה את עצמו מיד בעלמא דאתי. ולאחר כה צריך לעשות זאת בפרטיות וכו', דהינו שיגדל דעתו להבין הרמזים שהשם יתברך מרמז לו בכל יום בהמחשה, דבר ומעשה, שמזמין לו לפיו היום ולפי האדם ולפי המקום. שהשם יתברך בעצמו, בכוכב, מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית, וממרמז לו בהם רמזים להשיבו אליו יתברך, ובאמת אלו השני זכרונותם כללות ופרטיות, הינו בכללות הוא עניין האמונה בו יתברך, להאמין שאין שם מזיאות בלעדיו יתברך כלל, והוא אחד ומיחד נמצא, ואין זולתו נמצא, כי הפל אלקות גמור הוא, ובפרטיות הוא לידי, כי הקדוש ברוך הוא מצמצם עצמו מאין סוף ועד אין תכלית, וקורא ומדבר ומרמז לכל אחד ואחד בפרטיו פרטיות, שיחזור אליו יתברך, ומגלה לו נוראות נפלאות. אשורי מי שמטה איזנו ולבבו ועיניו היטב אל הקולות והכרזים והקריאות והרמזים שהקדוש ברוך הוא קורא

תזורה המשמש

וְמִרְאֵנוּ וְמִדְבָּר עַמּוֹ כֵּל אֶחָד וְאֶחָד כַּפִּי בְּחִינָתוֹ וּמִדְרָגָתוֹ
וְעֲנֵנוּ וְלִזְכֹּות לְשִׁמְרָה אֶת הַזְּכָרוֹן הַזֶּה בְּכָלְלִיּוֹת הָאֱמֹנוֹת
הַקְדוֹשָׁה בּוֹ יִתְבְּרַךְ, שֶׁהוּא לְבָדוֹ נִמְצָא, וְאֵין נִמְצָא
זָוֵלתוֹ, וּבְפִרְטִיּוֹת אֵיךְ שְׁמַצְמָצָם עַצְמוֹ בְּכָל הַדְבָּרִים
וּבְכָל מַחְשָׁבָה, דָבָר וּמַעֲשָׂה לִקְרָא אֶת הָאָדָם אֱלֹהִי
יִתְבְּרַךְ, זֶה זָוֵיכִים כַּפִּי שֶׁהוּא טוֹב עַיִן, וּשׁוֹמֵר אֶת עַצְמוֹ
מִרְעָעָע עַיִן, שֶׁבָּא עַל יָדֵי כְּחַת הַמְּדֻמָּה, שְׁמַשְׁתַלְשָׁל וּבָא
עַל יָדֵי לְשׁוֹן הָרָע וְכֹיוֹ, עַיִן שֶׁם בָּאֲרִיכּוֹת, כִּי גַּפְלָא, כִּי
הָוָא תֹּרֶה נוֹרָאָה וּגַפְלָאָה גָּלוּי אַלְקָוֹת בּוֹמְדָרָגָה נְשָׁגֶבָה
מַאֲדָמָד, עַיִן שֶׁם. כִּי בְּאֶמֶת צְרִיךְ שְׁתַדְעַ, שְׁעַקְרָבִ בִּיאָת
הָאָדָם לְעוֹלָם הַזֶּה הָוָא בְּשִׁבְיל הַזְּכָרוֹן הַזֶּה, כִּדִּי שְׁיַדְבָּק
מַחְשָׁבָתוֹ תִּמְיד בְּעוֹלָם הַבָּא; כִּי זֶה יַדְוַע לְכָל, שֶׁהַעוֹלָם
הַזֶּה הַכָּל וּרְיק, אֵל עֹבֵר וּעֲנֵן כֶּלה (מַמוֹסֶף לִימִים-נוֹרָאים),
"וְכָל יָמִיו פָּעֵס וּמְכָאוֹבּוֹת" (מקהלה ב, כג), וְאֵין יִתְרֹזֵן
לְאָדָם בְּכָל עַמְלָוֹ (עַיִן שֶׁם א, ג). וְלֹא בָּא הָאָדָם לְזֶה
הַעוֹלָם, כִּי אָמֵן בְּשִׁבְיל תְּכִלִית הַגְּצָחִי שֶׁל עַוְלָם הַבָּא,
כִּדִּי שְׁיַתְנַקֵּה וּיְצַטַּרֵף בְּזֶה הַעוֹלָם, שְׁעַל-יַד-יַדְךָ יִזְבָּה
לְחַיִם נְצָחִים שֶׁל עַוְלָם הַבָּא. עַל-כֵן בּוֹנְדָאי צְרִיךְ
הָאָדָם לְזִפְרֵר הַיְטָב בְּכָל יוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל שָׁעה
תְּכִלִיתוֹ הַגְּצָחִי הַזֶּה, וְלֹא דְבָקָא מַחְשָׁבָתוֹ בְּעַלְמָא דָאַתִּי
תִּמְיד. אָג הָרָע עַיִן מַתְגִּבר מַאֲד בְּכָל עַת, שְׁעַל-יַד-יַדְךָ
גַּמְשָׁך מִיתָת הַלְּבָב, שְׁמַשְׁבָּח מַלְבוֹן הַזְּכָרוֹן הַזֶּה. וְזֶה גָּרָם
חַרְבָּן בִּית-הַמְּקֹדֵש, חַרְבָּן בִּית רָאשׁוֹן וְחַרְבָּן בִּית שְׁנִי.

כִּי עָקֵר הַזְּכָרוֹן נֶמֶשׁ מִקְדָּשָׁת אֶרְצֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּרְוְשָׁלַיִם וַיִּבְנֵית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי שֶׁעָקֵר הַתְּגִלוֹת אֲלֻקּוֹת. וְשֶׁמְיֻונָה לְהַזְּכִיר אֶת עָצָם בַּיּוֹתֶר בְּعַלְמָא דָאַתִּי. כְּמוֹ שֶׁבְתּוֹב: "בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָזְפִּיר אֶת שְׁמֵי" וּכְפָ' (שְׁמוֹת כ, כב), וּפְרֵשׁ רְשָׁ"י: "זֹאת זֶה אֶלָּא בִּבְית הַמִּקְדָּשׁ". שֶׁשְׁם נִתְן רְשׁוֹת לְהַזְּכִיר אֶת שְׁמוֹ הַגָּדוֹל יִתְבְּרֹךְ. וְזֶהוּ לְשׁוֹן "אָזְפִּיר". כִּי עָקֵר הַזְּכָרוֹן הַפָּל נֶמֶשׁ מִמְנוּ יִתְבְּרֹךְ בְּעַצְמוֹ. כִּי הוּא יִתְבְּרֹךְ בְּעַצְמוֹ מִתְלַבֵּשׁ וּמִצְמָצָם אֶת עַצְמוֹ בַּהֲמִחְשָׁבָה, דָבָר וּמְעַשָּׂה, שֶׁבְכָל יוֹם וּמִזְכִּיר אֶת הָאָדָם תְּכִלֵּתוֹ הַגְּצִחִי, שִׁזְכָּר בְּעַלְמָא דָאַתִּי כְּפָ"ל. וּעַל-פָּנָן בְּתִיב בְּלָשׁוֹן 'אָזְפִּיר', שְׁפָרוֹשׁוֹ, שֶׁהָאָדָם יִזְכִּיר אֶת שְׁמוֹ יִתְבְּרֹךְ, כְּמוֹ שְׁפְרֵשׁ רְשָׁ"י שֶׁם, כִּי הַכְּלָא אַחֲרָיו; כִּי הוּא יִתְבְּרֹךְ בְּעַצְמוֹ מִצְמָצָם עַצְמוֹ כְּבִיכּוֹל, לְהַזְּכִיר אֶת הָאָדָם שִׁזְכָּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל, שֶׁהָוָא זְכָרוֹן עַלְמָא דָאַתִּי, שְׁהָם בְּחִינַת שֵׁם מֶלֶא ה' אַלְקִים. כִּי הַזְּכָרוֹן הוּא לְפִי הָאָדָם וּלְפִי הַמָּקוֹם וּלְפִי הַיּוֹם. וּבְאַמְתָה בְּכָל יוֹם וּבְכָל מֶקְוָם וּכָל אָדָם שֶׁבְעוֹלָם יִכְׁזַבֵּר לְזִכְרָה תְּמִיד בְּעַלְמָא דָאַתִּי, אִם יִשְׁים לְבוֹ הַיְּטָבָל לְזֶה וְלֹא יִטְעָה אֶת עַצְמוֹ. אֲך֒ כָּל דָּבָר יִשְׁלֹשׁ לוֹ שָׁרֵשׁ, וּשְׁרֵשׁ הַזְּכָרוֹן הַזֶּה נֶמֶשׁ מִקְדָּשָׁת הַבְּיִת הַמִּקְדָּשׁ, מִנְקַדְתָּה הָאָבִן שְׁתִּיהְ, שֶׁשְׁם נִתְקַבֵּצּוּ כָל הַשְּׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת הָאָלוּ יְחִיד בְּתְכִלַּת הַקְּדָשָׁה, דְהִינּוּ: הָאָדָם וְהַמָּקוֹם וְהַזָּמָן. כִּי שֶׁם נִכְנֵס הַפְּהָן גָּדוֹל בְּיּוֹם הַכְּפּוּרִים, וּעַל-יְדֵי-זֶה נִתְקַבֵּצּוּ שְׁלֵשׁ אָלוּ הַבְּחִינּוֹת

יחד בשלימות נפלא. כי הכהן הגדול הוא המבחר מכל ישראל. כי הכהנים נבחרו מישראל, והכהן הגדול הוא מבחר הכהנים. וזהו בחינת שלמות האדם. ונכנס לפניו ולפניהם לבית קדשי קדושים, שהוא המקום הקדוש בתכליות הקדשה מכל מקומות שבעולם, כי ארץ-ישראל מקדשת מכל הארץות וכו' וכו'. يولפני ולפניהם מקדש מפלים וכו' (פלים א, ז), וזהו בחינת שלמות מקדש מפלים וכו' (פלים א, ז), וזהו בחינת שלמות מקדש מפל ימות השנה, שבת שבתון, שהוא קדוש מכל ימות השנה, כמו שבתווב (טהלים קלט, טז): "ימים יצרו ולא אחד בהם", ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (תנא רבי אליהו רבה פרק א): "זה יום הכהורים". וזהו בחינת שלמות קדשת היום. נמצא, שבבית-המקדש הוא שרש קדשת האדם והמקום והזמן. ועל-כן ממש נשתלשל הקדשה לירישלים וארכ'-ישראל. ומהם נשתלשל הקדשה לכל מקומות שבעולם וכל בני אדם וכל ימות השנה, שיוכל האדם להזכיר את עצמו בכל יום ובכל מקום להבין הרמזים הנזכרים לעיל, שעלי-ידיך-זה שבין אליו ועוזין רצונו יתברך.

ועל-כן נאמר בבית-המקדש (מלכים-א ט, ג): "זיהו עיני ולבי שם", בחינת תקון העינים והלב. הינה בחינת "טוב עין" (משל כי, ט), שהוא חיית הלב, הפה

"רֹעַ עֵין" (שם כה, כב), שהוּא מִיתָה הַלְבָב, פֶמְבָאָר שֶׁם בַהֲתוֹרָה הַגְּנִיל. שְׁעַל־יְדֵיכֶה נָצֹלִין מִשְׁכָחָה כְּגַן־ל. וְזֹה בְחִינַת "הַבִּיאָנִי הַמֶּלֶךְ חֶדְרִיוּ נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בְּךָ" (שיר-השירים א, ד), הַיְנוּ בַבִּית־הַמִּקְדָשׁ, עַל־יְדֵיכֶה "נִזְפִירָה דְךִיךְ" וּכְיוֹן, כִּי שֶׁם עַקְרָב הַזָּקְרוֹן כְּגַן־ל. אֲבָל הַרְעָע עֵין הַתְּקִנָה מֵאַד בְגַדְלַת יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיה לָהֶם כְשָׁהִיו בָאָרֶץ וַבִּית־הַמִּקְדָשׁ עַל מִכּוֹנוֹ, עַד אֲשֶׁר הַתְּגִבָּר לְהַפִּיל שְׁבָחָה, עַד אֲשֶׁר שְׁבָחוּ לְהַסְתִּכְלָל עַל פְּכָלִיתֶם וְחַטָאוֹן וּכְיוֹן. עַד אֲשֶׁר 'מִפְנֵי חַטָאִינוּ גָלִינוּ' וּכְיוֹן (מִמּוֹסֵף לַיּוֹם־טוֹב), וּנְחַרְבָ בֵית מִקְדָשָנוּ, וְעַדְיָן עוֹמֵד וּנְחַרְבָ מִרְבּוֹי עֻוּזָנוֹתֵינוּ, מִחְמַת שָׂאִינוּ מְנִיחָ אָוָתֵנוּ לְזִכְרָה עַצְמָנוּ הַיְיטָב הַיְיטָב בְעַלְמָא דָאַתִי, וְלַשׁוֹב אַלְיוּ יַתְבְּרָךְ:

וְעַקְרָב הַכְּנַעַת הַרְעָע עֵין הוּא עַל־יְדֵי אָמָת. כְמוּבוֹן בַהֲתוֹרָה הַגְּנִילָת לְעַיל עַל מִאָמָר אֲבָא שָׁאָול וּכְיוֹן (גֶּהֶג כְד.). 'פָעָם אַחֲת נִפְתְּחָה מִעֲרָה מִתְחִטְפִי', שְׁפִרְשָׁם, שְׁמָגְדָל הָאָמָת נִפְתְּחָה לוֹ דְבָקוֹת, עַד שָׁעַמְד בְּרַע עֵין גָדוֹל מֵאַד, רְחַמְנָא לְאַלְזָן, שְׁאֵי אָפְשָׁר לְהַגְּזֵל מִמְנוּ כִּי אִם עַל־יְדֵי בְחִינַת מִשְׁיחָ וּכְיוֹן, עֵין שֶׁם. כִּי אָמָת בְחִינַת "טוֹב עֵין הוּא יַבְרָךְ" וּכְיוֹן, עֵין שֶׁם. נִמְצָא שְׁעַל־יְדֵי אָמָת שַׁהְוָא בְחִינַת טֹב עֵין, חַגָּר מִתְנִיו לְהַלְחָם כְּנִיגְד הַרְעָע עֵין. כִּי מֵ שְׁמִסְתִּכְלָל עַל הָאָמָת לְאָמָתוֹ נִתְבְּטָל הַרְעָע עֵין לְגִמְרִי, כִּי הַרְעָע עֵין הוּא כְּנִיגְד

סְטֶרָא דַקְדָשָה, וְהוּא נִצְחָן גָדוֹל, וְרוֹצָח בְכָל פָעֵם לְנִצְחָת
סְטֶרָא דַקְדָשָה, חַס וְשַׁלּוּם. וּבָאָמָת כָל מִשְׁעִינוּ רְעָה
וְרוֹצָח לְנִצְחָת שָׁוֹם אֶחָד מִישראל, לְמִגְעָנוּ בַתְּחִבּוֹלָתוֹ
מְאֵיזָה דָבָר שָׁבְקַדָשָה, אֵיךְ שִׁיחָה, אֵין זֶה נִקְרָא בְשָׁם
נִצְחָן כָל, כִי הַנִּצְחָן שָׁאיָנוּ בְשִׁבְיל הָאָמָת לְאַמְתָו,
כַאֲשֶר הַשָּׁם יִתְבָרֵךְ יָדַע הָאָמָת, אֵין נִקְרָא בְשָׁם נִצְחָן
כָל, אֲדֻרָבָא הוּא מִנִצְחָח אֶת עָצְמוֹ בְעַצְמוֹ. כִי נִצְחָן יִשְׁלַׁחַ
לוּ שְׁנֵי פְרוֹשִׁים: לְשׁוֹן נִצְחָן וְלְשׁוֹן נִצְחִיות, כִמּוּ
שָׁאמְרוּ רְבּוֹתֵינוּ זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה בְּעַרְובֵין (נד): 'כָל מִקּוֹם
שָׁגָאָמֵר "נִצְחָ סָלָה וְעַד" אֵין לוּ הַפְּסִיק לְעוֹלָמִי עַזְלָמִים'
וכיו'. וּמִ שְׁמַסְתָּכֵל עַל הָאָמָת שְׁנֵי הַפְּרוֹשִׁים אֶחָד. כִי
רק הַנִּצְחָן הַנִּצְחִי זֶהוּ נִצְחָן אַמְתָי. אֲבָל נִצְחָן שַׁהֲזָא
לְפִי שְׁעָה בָזָה הַעוֹלָם אִינּוּ נִצְחָן כָל. אֲדֻרָבָא הוּא
מִנִצְחָח אֶת עָצְמוֹ, מַאֲחֵר שָׁאֵיךְ שִׁיחָה הוּא עוֹשָׂה רְעָה
לְעָצְמוֹ לְנִצְחָה. וּכְמוּ שְׁבַתּוֹב (קְהִלָּת ח, ט): "עַת אֲשֶׁר שָׁלַט
הָאָדָם בָּאָדָם לְרַע לוּ"; הַיָּנוּ לְרַע לוּ בְעָצְמוֹ כְמוֹבָא.
וּעַל-פִי רַב רֹאֵין גַם בְעַוּלָם הַזֶּה סּוּפָם הַרַּע שֶׁל בְּעַלִי
נִצְחָן דִסְטֶרָא אַחֲרָא. כִמּוּ שָׁאָמְרוּ בְמִשְׁנָה (אַבּוֹת ב, ו):
'עַל דָאַטְפָת אַטְפּוֹך' וכיו'. וּכְמוּ שְׁרוֹאֵין בְחוֹשָׁש,
שְׁלַפְעָמִים מִתְגַבֵּר זֶה הַשָּׁר אוֹ הַמְלָךְ וּמִנִצְחָח כִמָה
מַלְחָמֹות, וַאֲחֵר כֵךְ עַוְמָדִים עַלְיוּ וּמִנְצָחִים אַתָּה,
וּמִשְׁפִילִים אַתָּה עַד לַעֲפָר. וְאֵם יִש שְׁמַצְלִית כָל יִמְיוֹ,
עַוְמָדִים אַחֲר כֵךְ עַל בָנָיו וּמִנְצָחִים אַתָּם, בְמַבָּאָר

במלכיהם בכל מלכי עשרת השבטים, שבתחלת נתקשר זה על זה ונצחו, ויש שהצליח בפה שניים, ויש שהניצח המלוכה גם לבניו, ואחר כך סיבב שם יתברך, שקשרו עליו והכrichtו את בניו אחורי, עד אשר לא השאירו לו משתיין בקייר (עין שמואל-א כה, כב). וכן בספורי מלכי אמות העולם, שהכrichtו זה את זה וכי. ועל זה היה מבלים ימיהם לנאתם את חברו, ולסוף נברת הוא וזרעו על-ידיו זה דיקא. כי אדם פשוט אינו שכיח שהכrichtו אותו ואת זרעו לגמרי, רחמנא לאילן. אבל במלכים גדולים ועצומים שנצחו וכבשו מלחמות רבות, עליהם דיקא נתפקיד כוס התרעללה (מיושעה נא, יז), וכרתתו אותם ואת זרעם לגמרי. ואם כן מי שיש לו מה בקדקדו, ימלא פיו שחוק מגנחיםם, וכי זה הוא נצחון, שניצח רינצח, ולבסוף יהיה נברת זרעו לגמרי על-ידי זה, רחמנא לאילן?! ואפלו אם היה נשאר מלכותו לזרעו עד הבה, הלא באחרית יצטרך לתן דין וחשבון על כל טפה וטפה דם ששפך ואפלו מאמות העולם (עין סנהדרין נ). ועין ספר-משנה, הלכות רוצח, ושמירת נפש ב. יא); כי אין העולם הפרק, חס ושלום, ובונדי יהיה דין ומשפט גדול לעתיד, אפלו על הדמים של אמות העולם שהרגו זה את זה, ושפכו דמים רבים בחינם בשבייל נצחון קרע שליהם. כי עתיד הקדוש ברוך הוא לתבע אפלו עלבון סוסים מיד רוכביהם, כמו שאמרו רבותינו זכרונם

תזריך הַשְׁמָשׁ

לברכה (פנחוּמָא אמר; ועיין בספר חסידים, סוף סי' מ). מִכֶּל שְׁכֵן דָמִים שֶׁל בְּגַי אֲדָם. מִכֶּל שְׁכֵן וְכֶל שְׁכֵן מִשְׁעַמֶּד בְּנֶגֶר יִשְׂרָאֵל, וְשִׁפְךָ דָם יִשְׂרָאֵל וְצַעַר אֹתָם, מִחְמָת עַיִנוֹ הָרָעָה וְנִצְחָנוֹ הָרָע, שְׁבּוֹדָאי יְהִי אַחֲרִיתוֹ לְהִכְרִית, כְמוֹ שְׁבָתוֹב (תהלים ט, יג): "כִּי דַרְשָׁ דָמִים אֹתָם זָכָר" וכוכי, וכתיב (יואל ד, כא): "וְגַنְקִיתִי דָמָם לֹא גַנְקִיתִי" וכוכי, וכמו כן כל הנצחות של הבעל אפלו שבין ישראל בעצמן, כי מי שאין שכנתו אל האמת בונדי אין זה נצחון כלל, לאחר שלא יצלייח על-ידי-זה הנצחון לנצח, אדרבא יקבל ענש ובושה גדולה מחתמת זה, ויצטרך להכנס בתכלית ההנעה נגד המנצח ממנו בעוולם זה או בעולם הבא, כי "האלקים יבקש את הנרדף" (קהלת ג, טו).

על-כן עקר הנצחון הוא נצחון נצחי, דהיינו מי שזווכה לנצח את עצמו, לנצח מאוותיו ומדותיו הרעים, ולנצח את כל הרוצחים למנעו מנkidת האמת, ולהרחיקו על-ידי-זה מאביו שבשים, חס ושלום. כי לאחר שכנתו לשמים באמת, הוא מנצח תמיד איך שייה. כי מי שכנתו באמת לאמתו בשביל סטרא דקדשה, איך שמתנהג עמו הוא מנצח תמיד. כי כל פעללה ותנוועה קטנה וגדולה שעושה בשביל הנצחון זהה, היא נשארת קיימת לנצח, לעולם עד ולנצח נצחים. כי אין

הקדוש ברוך הוא מקפיד שבר כל בראיה' (בבא-קמא לח:), אפילו שבר שיחה נאה. וכך אמר ישעיה (ישעיה מט, ז): "וְאַנִי אָמַרְתִּי לְרִיק יַגְעֵתִי וּכְיוֹ אֲכִן מְשֻׁפְטִי אֶת ה'" ופעלתמי את אלקי". נמצא, מי שמסתכל על האמת לאמתו והולך בדרך האמת, ומשתדל ומתיגע תמיד להציג נקודות האמת, בודאי אינו מתיירא מושום רע עין, כי "מה יעשה לו אדם" (טהילים קיח, ו), מאחר שכונתו אל האמת לאמתו, שעיל-ידי-זה הוא מנצח תמיד. וכמוון מדברי אדוננו מוגנו ורבנו זכרונו לברכה, על פסוק (שמואלי-א טו, כט): "וְגַם נִצְחَת יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקַר" (לקוטי חלק א, בסיכון קכבר, עין שם), מה שכתב שם, שגzechon אין סובל האמת. אבל השם יתברך אפילו בנצחונו לא ישקר, חס ושלום; הינו בגע'ל, כי רק השם יתברך וכל החפצאים לעשות רצונו באמת, הם זוכים לבחינת גzechah, הינו בבחינת גzechon האמתי, בבחינת "נצח ישראאל לא ישקר". אבל שאור הגzechונות הם כלם שקר, ואינם יכולים לסבל האמת, וכל מה שיאמרו להם דברי אמת נפלא ונורא, שאי אפשר להכחישו בשום של כל האמתי, הם דוחין אותו באמתלאות של שנות ובהל, מחתמת גzechונם הרע. כי הם בבחינת הרע עין בע'ל. ועל-כן באמת שוכחים בעולם הבא, ואינם חוזרים על אחריתם כלל, כאשר הם יודעים בעצמם מעלה "צדקהם" ו"קדשתם" בכל התאות ומהמות, איך הם משקעים בכל הטנופים,

פֶּאֲשֶׁר רַבִּם מְוֹדִים בְּפִיָּהֶם, וְגַם מִתְשַׁבְּתָם נִכְרֵת מִתּוֹךְ מַעֲשֵׂיָהֶם. וְאֵין לְהִארִיךְ בָּזָה כֹּאן, כִּי הָאָמָת עַד לְעַצְמוֹ:

וְכֵן מִבָּאָר בְּהַא"ב (ספר המדות) בָּאוֹת מְרִיבָה (סימן יג) וְזֹה לְשׁוֹנוֹ: 'מֵי שֶׁהוּא נִצְחָן בָּא לִידֵי שְׁבָחָה', עַד כֹּאן לְשׁוֹנוֹ. הִנֵּנוּ כֹּנֶל, כִּי נִצְחָן שֶׁל זֹה הָעוֹלָם הוּא בְּחִינָת רֵעַ עַזְן, שְׁעַל-יִדִּיזָה בָּא שְׁבָחָה כֹּנֶל, דְּהִנֵּנוּ שְׁשֻׁוכָח בְּעַלְמָא דָאָתֵי וּכֹנֶל. אֲבָל מְרֻבּוֹי עֲוֹנוֹתֵינוּ הַתְּגִבָּר הַרְעָע עַיִן כֶּל כֶּה, עַד אֲשֶׁר רֹצֶחֶת לִסְמוֹת עִינֵי יִשְׂרָאֵל, חַס וּשְׁלוּם, לְבָלִי לְהִסְתְּכַל עַל הָאָמָת. וּעַל-יִדִּיזָה נִחרְבֵּה הַבִּיתִית הַמִּקְדָּשׁ, וְהַגָּלוֹת מִתְאָרֶךְ עַדִּין עַל-יִדִּיזָה, עַל-יִדִּי שְׁמַשְׁבֵּח מִלְבָד זָכְרוֹן הָעוֹלָם הַבָּא, וּעַל-יִדִּיזָה אֵין שְׁבִים לְהַשֵּׁם יִתְּבָרֵךְ בְּכֶל לְבָ.

וּעַקְרֵב הַחַרְבָּן וְהַגָּלוֹת הָאָרֶךְ הַמָּר הַזָּה נִמְשָׁךְ עַל-יִדִּי שְׁנַגְעַת הַסְּמִיךְמָמָם בְּכֶף יְרֵךְ יַעֲקֹב, כְּמוֹ שְׁאִיתָא בְּזֹהֵר (חלק א קע): עַל פְּסִוק: "עַל-כֵּן לֹא יַאֲכִלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַגְּשָׁה" וּכְרוּ' (בראשית לב, לב), עַיִן שֶׁם. כִּי עָשׂוּ וְאֶרֶבֶע מֵאוֹת אִישׁ שְׁהַתִּירָא מֵהֶם יַעֲקֹב מַאֲד, זֹה בְּחִינָת הַרְעָע עַיִן, שֶׁהוּא בְּגִימְטְרִיא אֶרֶבֶע מֵאוֹת (עַיִן יַלְקִוִת רַאוּבָנִי, פְּרִשְׁת וַיְשַׁלֵּח). וְאֵז פָּגַע בּוֹ הַסְּמִיךְמָמָם בְּעַצְמוֹ (עַיִן בראשית-רבָה עו, ג), וַיַּאֲבַק עַמּוֹ, וַרְצָחָ לְנִצְחָוּ, חַס וּשְׁלוּם. וְכָל קְנָאתוֹ בּוֹ עַל שֶׁהוּא רֹצֶחֶת לְהַעֲמִיד בְּעוֹלָם עַדְתָּה

ישראל, שיזכרו תמיד בעולםך אתי. כי זהו כלל קדשות ישראל שקיבלו את התורה, שהוא בשבייל לזכותנו לח'י עולם הבא, כמו שאמרו (עירובין כב): "היום לעשׂותם ולמחר לקבל שכרים". ועל כן הזהיר אותנו משה רבינוberapa פה פעמים: "רק השמר לך ושמר נפשך מאי פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך, يوم אשר עמדת" וכו' (דברים ד, ה). ועל זה התגלה הבעל דבר ביעקב "ויאבק עמו וכו', וירא כי לא יכול לו" (בראשית לב, כה). כי בכלליות אי אפשר להשבית, חס ושלום, את ישראל זכרון העולם הבא, על כן "ויגע בcpu ירכו", 'כא נצח הוד יסוד' (עין בפרדס שער יז) בחינת "הדם לרגליי" (ישעה טו, א), שהעקר מתחיל מנצח, שמחלבש בזו העולם, דהיינו שגעה בחינת זכרון הפרט, שהוא בחינת הרגליין קדשה שמחלבש בזו העולם וכו', כדי להזכיר את האדם בכלל يوم בפרטיות גניל. ובهم נגע הפט מדמים שהוא בחינת הרע עין, להפיל שכחה, חס ושלום, שלא ישימו לב להבין הרמזים הניל, בכלל יום.

כי בכלליות הזכרון אי אפשר להכחיש, חס ושלום, רק עקר הפגם בפרטיות. כמו שרואין בחיש, כי בכלליות הכל מודים בזכרון העולם הבא, ועל פי הרבה מדברים מזה. אבל בפרטיות להבין הרמזים הניל בכלל יום, כדי להתרגב אליו יתברך בכלל עת, זעירין אונז

דזקין לזה. וזה נמסך ממה שפגע הרע עין בכר הירך, הינו בבחינת רגlin, שהוא בחינת הזכרון בפרטיות פג". אבל באמת על-ידי שפגם הזכרון בפרטיות, פגם גם בклליות מילא; כי מי שאינו משתדל להמשיך על עצמו הזכרון זהה בפרטיות בכל יום, על-ידי זה על-פי רב שכח גם הזכרון בклליות, ואינו משים אל לבו תכליתו הנצחית. והתקוון על-ידי "ויזר לח לו המשמש", בבחינתאמת (כמו שմבואר במקום אחר [עוזי] לקוטי מוגרבן חלק א סימן רנא), בבחינת עולם הבא, כמו שכתו (מלacci ג, כ): "ויזרחה לכם יראי שם שמש צדקה" וכו'. בבחינת "ויה אור הלבנה פאור החמה ואור החמה" וכו' (ישעה לו, כו). ובמו שכתו (שופטים ה, לא): "בן יאבדו כל אייביך ה' ואוחביו יצאת המשמש בגבורתו". כי המשמש זרחה בתקפה בשבי לרפאות בה ירע יעקב שפגע בו. הינו שהתגבר האמת של זכרון עולם הבא בכלל, ועל-ידי זה נתרפא מצלעתו גם בפרט.

בי זה רואין בחוש, שucker התగורות הרע עין, שהוא כלל כל החולקים והמתנגדים על האמת, הוא מעובדי פוכבים, הוא מישראל באיזה בבחינה שהוא, עקר התగורות הוא על בבחינת הזכרון בפרטיות. דהיינו מה שצדקי אמר מורים אותנו דרכיהם ישרים אמיתיים

על-פי התורה הקדושה, איך להמשיך עליינו הזברון הצעה בפרטיות, על זה הם מתגרים וחולקים, ואומרים שלא זה הדרך, רק רוצים שהכל ילכו בדרךם לבנות הימים בלבונות ודברים בטלים, ולידך אחר הממון תמיד וכיוצא בזה, ומלבישים השקר באיזה אמת, אבל פונתם לשמים. ואי אפשר לחזור דבריהם, כי אין קץ לדברי רוח והבל. אבל כלל עקר מחלוקתם הוא על בחינה פרטית. כי על כלליות מקרים הכל להודות בחיי עולם הבא, ושה עקר ה��ילת האמת הנטחי. ואלו העובי פוכבים שחולקין על ישראל, רבם כולם מודים בעולם הבא בכלליות, רק שאמורים שאריכין לילך בדרכיהם, חס ושלום, לבא לעולם הבא. וכמו כן להבדיל אלו בין ישראל בעצמן, הכל מודים בתכילת העולם הבא, רק שאומר כלל אחד מה שאומר. כדי להטות מהדרך היישר מנתקת האמת לאמתו. וזה נמשך מבחן נתיחה כף ירך יעקב וכנייל.

והעצה זה היא בחינת "זיהות השם", בחינת אמתות זכרון העולם הבא בכלליות, על ידי זה ידע ויבין האמת גם בפרטיות. כי באמת מי שאינו מנהג בפרטיות קראי, גם זכרון עולם הבא בכלליות נפוג אצלו, ועל-פי רב שכח לגמרי, עד שיש שבאו על-ידי זה לכפרות גמורות, רחמנא לאין. אבל מי

שנישים אל ליבו היטב זכרון עולם הבא באהמת לאמתו, בונדי יבין גם בפרטיות איזו היא דרך ישירה ללבכת בו, אם לבנות ימי על מה שהם מבלים, רחמנא לצלן, אם לבנות ימי על התבוזדות ותורה ותפלה וצעה להשם יתברך וכי, כאשר הורו אותנו צדיקי אמרת. וזה בחינת זרחת המשמש בתקפה לעקב אבינו, שהוא בחינת כלל ישראל, שורה לו האמת בתקפו ובזרתו, ועל-ידי-זה נתרפא מצלעתו שנגע בו הסמך-ם בפרטיות. כי על-ידי התגברות אמרת הזכרון בכלליות נתבטל השקרים שלהם גם בפרטיות:

ועל-כן צריכין להאר מאי לkom בכל לילה בחצות, ולרכות הרבה על עונותיו, שמעבב בנין בית-המקדש, כדי להכנייע הרע עין ועל-ידי-זה וכגון, כדי שיוכל להזכיר את עצמו בכל יום בעולם הבא. כי תכף פשדים מהשנה צריכים לזכור מיד בעולם הבא כגן. אבל הרע עין מביל ומפל שבחה כגן, ועל-כן צריכין לkom בחצות, ולהשליך ראשו לאחוריו, ולהרגיש היטב מרירת נפשו, עד שיבכה ועל-ידי-זה, כדי להכנייע הרע עין. ועל-ידי-זה ממשיכין על עצמו קדשת משיח, שuktur הצעעת הרע עין על ידו, כמו שمبرר שם. כי 'כל המתאבל וכי', זוכה ורואה בשמחה' (פunning ל:); דהיינו שמשיך על עצמו שמחה

הגאלה, שתהיה על-ידי מישיח צדקנו, ועל-ידי-זה זוכה
לזכרון להזכיר עצמו היטב בעולם הבא וכפ"ל.

וזהו "נחמו נחמו" (ישעה מ, א), שמי נחמות בנגד זכרון
הנ"ל בכלל ובפרט, כי זכרון עולם הבא עקר
הנחמה. "דברו על לב ירושלים", כי הזכרון תלוי בלב.
וזהו "קול קורא בדבר פניו דרך ה'" וכו'. הינו הרמזים
בפרטיות, שמי שימושם לבו אל הרמזים, הוא שומע
קול דקדשה קורא גם בדבר פניו דרך ה'" וכו'. כי
בכל מקום שהאדם ירד לשם, יוכל לשמע קול קורא
לשוב אליו יתברך, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין
סוף עד אין תכליות, דהינו מתקלית תכליות הפעלה,
שאי אפשר לדבר בזה כלל, שהוא בחינת אין סוף,
בחינת רישא הכלدرجין (עין זכר חלק א טו), עד אין
תכליות, שהוא בחינת סופה הכלدرجין (עין זכר חלק ב
רماה), שאלו מי שירד עד אין תכליות, שאין קץ
ליידתו, בחינת "ויתרד פלאים אין מנוח" (אייה א, ט),
גם שם מצמצם עצמו בחסדו, ומאיר גם שם רמזים
לשוב אליו, ועל-ידי-זה באמת סוף כל סוף יזכה כל
ישראל לשוב אליו יתברך, כמו שכתוב (יחזקאל לו, כז):
"ועשיתי את אשר בחקי תלבנו" וכו'. ובסביל זה בקש
משה הרבה לבוא לאرض-ישראל, כדי להמשיך שם

הזכרון על כל ישראל, ובמبارך לעיל, שער הזכרון
בארץ-ישראל שם הבית-המקדש וכפ"ל.

וזהו "זאת תגונן אל ה'" וכיו' (דברים ג. כג), "ה' אלקים"
בחינת שם מלא, שהוא זכרון העולם הבא, "אטה
החולות להראות את עבדך" את הרמזים להכير גודלו
יתברך מכל דבר שבועלם, וזה בבחינת (תהלים קד. א):
"ה' אלקי גודליך מאד", כמו שטבר שם בבחינת הפה"ל.
זהו "את גודליך" בבחינת גודליך, "זאת ידך החזקה"
בחינת 'מאד', שהוא בבחינת האמצום (זהר חלק בצח. תקוניים
עד ט), שהוא בבחינות גבורות דקדשה, בבחינת (זהר חלק ג
רמו: רכו): יד החזקה פידוע (למודי אצילות יא, טו, מבוא-שערם,
שער א, פרק יא), אשר מי אל בשמיים ובארץ, בבחינת מעלה
ומטה אין סוף ואין מצלית, "אשר יעשה כמעשיך"
וכיו', הנהנו מה שבנפלוות רחמיו הוא מצאים עצמו
מרומים כל דרגין עד סוף כל דרגין, כדי לרמז רמזים לכל
אחד כפ"ל. על-כן אני מתגונן: "اعבה נא וארא הא את
הארץ הטובה הזאת", שהוא ארץ-ישראל, שם עקר
הזכרון כפ"ל. כי אם הינו זוכים שמשה יבוא לא-ארץ-
ישראל, אז היה ממשיך שם זכרון עולם הבא לכל
ישראל, ולא היה חוטאים, והיתה הגאה לנצח בלא
חרבן אחר פה. אבל בעוננותינו לא זכינו זהה, "ויתעבר
ה' וכו' ויאמר אל תוסף וכו' עליה ראש הפסגה ושה

עיניך וראה" וכו'. כי לזכות שתחטא בעצמך לאرض-ישראל לתקן הכל מיד לגמרי, זה אי אפשר לפעל עתה, אך זה פעלת בתקפתך, שטעלה ותראה מרחוק כל הארץ-ישראל, ועל-ידי הרואה בעצמה תתקן ומתגניע את הרע עין, ובזה הפת' "ויצו אתה יהושע וחזקתו ואמצחו וכו' כי הוא יعبر והוא ינחיל" וכו'. כי לא יוכל הרע עין לעמוד נגדו, ועל-ידי גצל קדשת הרואה שלך, שהסתפלת בעיניך הקדושים מאי בכל הארץ-ישראל, שעל-ידי זה המכני הרע עין, והמשיך קדשת הארץ-ישראל, שהיא קדשת הזברון, בחינת "יה הארץ אוצר" וכפ"ל:

זה סוד ברכות הרואה; כי כלל ברכות הרואה הוא להכני הרע עין, ועל-ידי הברכה שمبرכין על הרואה. כי הברכה היא בחינת טוב עין, בחינת "טוב עין הוא יברך" (משלី כב, ט); כי כלל מה שרואין צריכין להבין מפנו רמזים לעובdot השם, בפרט כשרואין איזה דבר חדש. אבל הרע עין רואת להתחז בכל דבר שרואין, ומשבח מהלב זכרון הנ"ל, שהם בחינת רמזים הנ"ל. ועל-כן תקנו ברכה על כלל דבר החיש שרואין, כי ועל-ידי הברכה שהוא בחינת טוב עין הוא יברך, ועל-ידי זה מכניין הרע עין, ועל-ידי זה יכולין להזכיר את עצמו בהשם יתברך מכל דבר שרואין וכפ"ל.

תזהה המשמש

וזה בוחינת ברפת שחוינו שארכין לבך, כשרואין את חברו שחייב עליו, כי אהבת חברו יקר מאד, כי אהבה היא הפק הרע עין, דהיינו שאין עינו רעה בחברו, אדרבא, הוא חביב לו ושם בראשתו. וזה יקר מאד, כי על-ידיהם יכולין לזכור בהשם יתברך תנ"ל. ועל-פנ' מברכין על זה שהחוינו וכו', כי זה עקר החיות, פשיטין השגאה והגאחון של הרע עין, וחוכין לאחוב אחד את חברו.

בי עקר החיות היא כשהארבעה יסודות מתנהגים במקצת השוה, כי כל הבראיה כללה מלאה נצחות, כי הכל נברא מאربעה יסודות, שהם: אש, רוח, מים, עף (וירחק בכנ), שכונגדם הם דומם, צומח, חי, מדבר (עצחים חלק ב), שער קצר אב"ע, פרק י, דר קיז). וכלם הם הפקאים זה לזה, כי זה קר וזה לח, זה חם וזה יבש וכו' במובא (זיה שם). אבל עקר קיום הבראיה היא דיקא על-ידי הרכבתם יחד במקצת השוה. כי כל הקרים מרבבים מאربעה יסודות, וכל אחד מהיסודות מתרחב בכחו לבלתי להתבטל לגמרי נגד חברו. כי אם יתבטל לגמרי, אם כן יהיה חסר מהדבר יסוד אחד ויתבטל מצלאותו. אבל אף-על-פי-פנ' חיללה, שהיסוד יתגבר יותר מדי, רק להגבר בכחו כפי המדה שארכיך לתת באותו הדבר, באפן שישתמעו כל הארבעה יסודות במקצת השוה. כגון:

יסוד האש שבחי אריך להתקבר ולנאנח, שלא יתבטל נגדר יסוד המים שבחי, כדי שלא יתקבר חמץ וימיות. אבל חילתה לו להתקבר יותר מידי, כי אז גם כן יתבטל הבעל חמץ וימיות מרביי החמיימות. וכן בכל הארץ יסודות שככל הרברים, כי השם יתברך ברא כל הבריאה בשכילת הנזחון דקדשה:

כי זה ידוע, שהכל נברא בשכילת האדם, ועיקר מעלה האדם על הכל, אפילו על המלאכים, היא מה שהוא בעל בחירה. ועיקר הבחירה היא בחינת נזחון; כי זה עקר מעלה הבחירה, מה שיש מנגדו שרצו לא מנעו מדרך חמימים, שהם התאות והמדות רעות והמנעים והמסיתים וכו', שרצו לטעתו דרך האמת, והוא מתגבר בוגדים לנאנח אותם, שעיל-ידיהם שגביה מעלהו, וזוכה למה שזויכה, אם יזכה לעמוד בnezchon מלחתה זאת. ועל-כן מחתמת השכל נברא בשכילת זה, על-כן ברא השם יתברך כל הבריאה מפעלוות משנות מאי, וכלם כמנצחים זה את זה וכפ"ל, אבל עקר קיימים בשnezchon הוא ברצון הבורא יתברך, שהטבע בינם הנזחון במזג השוה, באופן שיתקומו על-ידי הנזחון דייקא כשהוא במזג השוה. אבל תכף כשהאחד מהיסודות עוזר הגבול ומאנח יותר מידי, אזי נחרב הדבר, כי מזה בא כל החולאת, רחמנא לאן, פידוע.

וְהַפְלֵל הָוֹא רַמּוֹן לְהָאָדָם, שְׁהַפְלֵל גִּבְרָא בְּשִׁבְיָלוֹ, שְׁיַדְעַ
 שְׁאַרְיךָ לְהַתְגִּיבָּר בְּגַנְצָחָזָן גָּדוֹל כָּל יִמְיוֹ. אֲבָל גַּנְצָחָזָן
 צָרִיךָ לְהִיּוֹת בְּאֶמֶת לְאֶמֶת בְּשִׁבְיָל הַשְּׁם יִתְבְּרָךְ, בְּשִׁבְיָל
 קִיּוֹם הַעוֹלָם שְׁעוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וּעֲבוֹדָה, וְגַם לֹא שְׁיַהְיָה
 לוֹ, חַס וּשְׁלוֹם, גַּנְצָחָזָן שֶׁל שְׁקָר בְּשִׁבְיָל כְּבָוד וְתְּאַוֹת
 עוֹלָם הַזֶּה, שֶׁזֶּה גַּנְצָחָזָן הָוֹא הַרִּיסָת הַעוֹלָם, חַס
 וּשְׁלוֹם. וּעַל-כֵּן אֲפָלוֹ מֵשְׁגָרָה לוֹ, שְׁבָנָתוֹ אֶל הֶאֱמָת,
 שְׁרוֹצָה בְּגַנְצָחָזָן בְּשִׁבְיָל לְגַמֵּר אֵיזָה מִצְוָה אוֹ דָבָר
 שְׁבָקְדָּשָׁה, אֲפָ-עַל-פִּי שְׁבָזָה צְרִיכִין לְהִיּוֹת חִזְקָה מִאָד,
 אֲפָ-עַל-פִּי-כֵּן צָרִיךָ לְהִסְתְּפִלָּל הַיְטָב שֶׁלָּא יָגַע חַרְבָּן
 וּהַרִּיסָה, חַס וּשְׁלוֹם, עַל-יְדִי-זֶה, כִּי שְׁנָאוֵי הַמְּחַלְקָה
 וְגָדוֹל הַשְּׁלוֹם. עַל-כֵּן צְרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל לִמְעֵט בְּמַחְלָקָה
 בְּכָל מָה דָאָפָשָׂר, אֲפָ-עַל-פִּי שְׁבָדָמָה לוֹ שְׁחֹולָק לִשְׁמָם
 שְׁמִים. מִכֶּל שְׁכֵן וּכֶל שְׁכֵן שְׁאַרְיךָ לְהִסְתְּפִלָּל עַל עַצְמוֹ
 אָם כָּנָתוֹ לְשָׁמִים, כִּי 'הַלְּבָב יוֹדֵעַ אָם לְעַקְלָל אָם
 לְעַקְלָקְלוֹת' (סנהדרין כו.).

וּעַל-כֵּן כְּשַׁרְוָאִין אֶת חַבְרוֹ שְׁחַבְיבָּב עַלְיוֹ, זֶה יִקְרַר מִאָד
 מִאָד וּכֶל הַתּוֹרָה תְּלוּיָה בָּזֶה, כִּמוֹ שְׁכַתּוֹב (וַיִּקְרַא
 יְתָ, יְחָ) : "וְאַהֲבָתְךָ לְרַעַךָּ כִּמְוֹךָ". וְאָמַר רַבִּי עֲקִיבָא זֶה כָּל
 גָּדוֹל בְּתּוֹרָה (תּוֹרָת פָּהָגִים שְׁם). כִּי כָל בְּנֵי אָדָם מִשְׁנִים
 בְּגַדְעָותֵיכֶם זֶה מִזֶּה, כִּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבּוֹתֵינוּ זְכּוּגֵם לְבָרָכה
 (בְּרָכוֹת נָחָ). וְהַפְלֵל מִחְמָת בְּחִינָה הַגְּלִיל, שְׁהַשְּׁם יִתְבְּרָךְ

ברא הכל בשינויים רבים לאין גז, וכל אדם דעתו משנה מחברו. ובקדשה צרייכים כל הבחינות הנזכרות לעיל שכתבנו לעניין התמצאות הארץ יסודות. כי כל המדות והדעות של כל אדם הוא כפי התגברות היסודות שבו שמהם כל המדות פMOV בא. שמי שמתגבר בו ביותר, יסוד זה הוא חזק באזת המדה ו דעתו נוטה לזה, ותגברו להפץ וכו'. ובקדשה מי שפונתו אל האמת, צרייך בודאי להיות חזק מאד בדעותיו ובמדותיו הטובים שבחר לו, ובדרך הישר שבחר לו, ולבלוי להגיח את עצמו להתנazzח, חס ושלום, מושם אדם:

כפי צרייכין להיות עז בוגמר בעבודתו יתברך, כידוע (אבות ה, כד). אבל אף-על-פי-כן צרייכין שלא יהיה הנצחון יותר מדי, שלא יהיה שונא לחברו בשליל שאינו מתחנגן בדרךו, ויתהנגן עם חברו במזג השוה, דהיינו שאף-על-פי שצרייך להיות חזק מאד בדרךו הטוב, אף-על-פי-כן יסתכל על חברו גמ-בן בעין טוביה, וישתדל למצא בחברו גמ-בן איזה טוב, באפן שאין יהיה לו אהבה עם חברו, ולא יהיה לו עין רעה לחברו, חס ושלום. ואז יוכל לקבל רמזים טובים לעובודתו יתברך מכל אדם שבעולם שיפגע בו, בבחינת "מלך מלמדיו השפלתי" וכו' (ההלים קיט, צט). כי אין מתיירא שחברו, חס ושלום, ידיוו מלהמת שבלבו, חיללה, כי הוא

תזונה הַשְׁמֵשׁ

חזק בדעתו ובדרךו הטוב ממד כראוי. אך אָף-עַל-פִי-
כֵן אֵין עַינּוֹ רֶעה בְּחֶבְרוֹן וְאֶוחֱב אֶת חֶבְרוֹן גַּם-כֵן,
אָף-עַל-פִי שְׁאֵינוֹ הַוְלָךְ בְּדַרְכּוֹ. כִּי אָוְלִי הוּא צָרִיךְ לִילַךְ
בָּאוֹתוֹ הַדָּרֶךְ שְׁבַחֲרָה לוֹ, כִּי אָוְלִי לְפִי שְׁרֵשׁ נְשָׁמָתוֹ צָרִיךְ
לִילַךְ בְּדַרְךְ זוֹה. וְאֶפְלוֹ אָם רֹזֶאה שְׁחֶבְרוֹן אֵינוֹ הַוְלָךְ
בְּדַרְךְ הַיְשָׁרָה, אָף-עַל-פִי-כֵן הוּא דָן אֶתְהוּ אֶתְהוּ לְכַפֵּר זָכוֹת,
וּמְשֻׁתְּדֵל לִמְצָאתָ בּוֹ גַּם-כֵן אֵיזָה נְקָדָה טוֹבָה כִּאֵשֶׁר
הַזָּהִירָנוּ רְבִנּוֹ, זָכְרוּנוּ לְבָרְכָה, עַל זוֹה מָאֵד, פְּמַבָּאָר
בְּדַבְּרֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים בְּכַפָּה מִקּוּמוֹת (עַיְן בְּלָקוּטִי מַוחְבָּרִין) חָלַק אָ
סִימָנִים קָלוּ, רְפָדָ). וְאָם אָפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּר עַם חֶבְרוֹן בְּאֶמֶת
וּבְתִּמְיּוֹת בְּלֵי נְאָחוֹן שֶׁל שְׁקָרָר, לְהַטּוֹת חֶבְרוֹן אֶל
הָאֶמֶת, לְהַשִּׁיבוּ לְדַרְךְ הַיְשָׁרָה, מֵה טוֹב וִמֵּה גָּעִים, וְאָם
לְאוֹ אָף-עַל-פִי-כֵן אֵינוֹ שׁוֹגָן אֶתְהוּ, אֶדְרְבָה אֶוחֱב אֶתְהוּ
גַּם-כֵן, כִּי מְשֻׁתְּדֵל לִמְצָאתָ בּוֹ גַּם-כֵן נְקָדָות טוֹבָות, כִּי
שִׁיּוּכָל לְהַתְּמִיגָּג עָמוֹ וְלְאֶחֱב אֶת עָצָמוֹ עָמוֹ.

וזה עקר קיימם הָעוֹלָם. כִּי בְּהַכְּרִת שִׁיחָה נְאָחוֹן וּשְׁנִי
דָעֹות, כִּי אֵין שְׁנִי בְּנֵי אָדָם שְׁוֵין וּכְנֶגֶל. אָבֶל
צָרִיכִין שִׁיחָה בּינֵיהם הַתְּמִזְגּוֹת וַחֲרַבָּה לְטוֹבָה, שֶׁלֹּא
יַתְנוּ אֲחִיךָ, חַס וּשְׁלוּם, לְהַרְעָע עַיְן שְׁמַפְּיל שְׁכָחָה, חַס
וּשְׁלוּם. כִּי הָאָדָם צָרִיךְ שְׁבַכֵּל מִה שְׁרוֹאָה בְּעִינֵיו יַזְכִּיר
אֶת עָצָמוֹ בְּהַשָּׁם יַתְּבָרֵךְ, עַל-יְדֵי הַרְמִזִּים שְׁהָשָׁם יַתְּבָרֵךְ
מְרַמֵּז לוֹ בְּכָל דָבָר וּכְנֶגֶל. וּבְפִרְטָה כִּשְׁרוֹאָין אֶת חֶבְרוֹן

שיכולים לדבר עמו בפירוש מהתכלית. כי בכל עת שפוגעים באיזה אדם בפרט בחברו החביב עליו, ארכינן תכף להזכיר את עצמו בתכלית העולם הבא, כי מהאדם יכולין להבין ולשמע ביותר רמזים שהם בחינת זכרון. כי מכל הדברים שבעולם יכולין לשמע ולהבין רמזים, כמו שכתוב: "(כ) שאל נא בהמות ותוך ועוז השמיים ויגד לך. או שיח לארץ ותך ויספר לך דגון הים" (איוב יב, ז, ח). וזה בחינת מה שכתוב בשלמה: "ויבחר על העצים מן הארץ אשר בלבנו ועד הארץ אשר יצא בקירות ויבחר על הבמה" וכו' (מלכים-א ה, יג); והינו שהיה מבין מכם רמזים להבין מהם גודלו של יוצר בראשית, ולהתקרב אליו ידי כלם לעבודת השם יתברך, אבל מבחר כל הבריאה הוא הארץ, שגדלו חי מדבר, שמןנו יכולין להבין רמזים יותר מכם. כי בו רואין גודלת הבורא יתברך יותר מכם, וגם יש בו דעת ודברו, וכי יכולין לדבר עמו ולשמע ממנו רמזים באתגליה ובאתפסיה ביותר מכם. אבל לעתה זה יש חסרון באדם ביותר מכם, כי מלחמת שהאדם הוא בעל בחירה ובבעל נזחון ביותר, וכי יכול להיות בהפק חס ושלום, שחברו יטה דעתו מן האמת, מלחמת נזחונו הרע שאינו יכול לסבול האמת, כי נזחון אינו סובל את האמת (לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן קכט) פג"ל, על כן מי שהוא בר דעת, וקפץ באמת צרייך להשபיל על דרכיו,

תזריך הsharp;ם

כsharp; פוגע עם האדם, שיראה להנצל מבחןית רע עין בכל הבדיקות. ובעיקר הוא האמת, שייהי חזק בהאמת בתכלית. ואף על פי כן ימצא גם בחבריו נקודות טובות ויאהב אותו, וזה יוכל לשמע ולהבין רמזים מכל אדם שבעולם. ובשביל זה אريك לברך שהחינו כsharp; שרוואה חברו החביב עליו (ברכות נח). כי זה עקר המציאות והחיות של כל הדברים, ובפרט של האדם, כsharp; שיש אהבה ושלום שהוא בבחינת התמצאות היסודית הכרואית, שעלה-ידי זה עקר חיים וקיום העולם:

וזה בבחינת 'שהחינו וקייםנו והגינו לזמן הזה', זה רמז לשלש בבדיקות הנ"ל, שעיל ידים שלמות הזכרון, שהוא בבחינת הרמזים הנזקרים לעיל, שהם בבחינת adam ומקום וזמן פנ"ל. שהחינו זה בבחינת האדם, שגדרו ח' מדבר, והוא עקר המציאות של כל העולם. כמו שבתווב נזכיר ב, ז: "ויהי האדם לנפש חי", וכמו שפרש רש"י: 'אף בהמה ותיה נקרא נפש חי', אך זו של אדם חי שבכלו שגנתוף בו דעתה ודברור. הינו פנ"ל, כי מאחר שיש בו דעתה ודברור, וכיולין להבין ממנה רמזים לעובdot השם יתברך יותר מבלם, שבשביל זה נברא הכל, על-כן הוא העקר, שנברא בשם נפש חי, כי זה עקר המציאות של כל העולם. ועל-כן 'שהחינו' מרמז על בבחינת האדם. וקייםנו מראנו על המקום, שהוא המציאות

תזורה השמיש

שעג

שעליו הכל עומדים ומתקים. זה גיענו לזמן זהה', זה בחינת הזמן. וזה הכל ברכות שחייבנו על כל דבר שמקראין להשם יתברך, שחייבנו וקימנו בעולם עד אותו הזמן הזה, שעיל-ידיך יכול עדין להבין הרמזים, ולהתקרב להשם יתברך כפי האדם והמקום והזמן שהוא עומד בו עתה, כי רק זה עקר החיים והשמה שמקראין עליו, כי חוץ מזה הכל הבל:

זה סוד הברכה: "ברוך חכם הרזים", כשרואין ששים רפוא מישראל (שלתן ערוץ, ארח מים, סימן רנד, סעיף ה'). כי כל מה שמקבצאים יותר בני אדם, יכולים להבין מהם רזים ורמזים יותר, שהוא בחינת זכרון. וזהו בחינת ברוך חכם הרזים, דהיינו שמקראין להשם יתברך על הרזים והרמזים שמן על ידם. וכן אמרו רופתינו זכרונם לברכה, על זה, לפי שאין דעתו של אדם שהוא לחברו. עין שם בברכות פרק הרואה (דף נה). וכן אמרו שם: 'בן עזאי (שם בזיזמא) ראה אילו בתר הבית, אמר ברוך חכם הרזים וברוך شبךא כל אלו לשמשני'. ובנדי לא היתה בונתו של בן עזאי שמשמשים אותו בגשמיota, אך עקר בונתו, מה שעלה ידם יוכל לעבד את השם יתברך, כי בגשמיota וברוחניות מועילין לו. כי בגשמיota מכינין לו לאכל וללבש, כמו שאמרו שם (עין ירושלמי ברכות ט, א): 'במה

תזוח הַשְׁמָשׁ

יִגְעוֹת יִגְעַ אָדָם הַרְאָשׁוֹן, עַד שְׂהִיה לֹו לְחֵם לְאַכְלֵ וּכְוֹי, וְאַנְיִ מֹצָא כָּל אֶלָּו מַתְקָנוֹת לְפָנֵי, וּעַל-יְדֵי-זֶה אַנְיִ יִכְלֵ לְעַסְקֵ בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ. וְכֵן בְּרוֹחַנִּיות מַה שְׁמַבִּין עַל יְדֵם רְזִים וּרְמִזִּים לְהַתְקִרְבָּה אֶלְיוּ יִתְבְּרֹךְ, שְׂזָהוּ בְּרִכַּת חַכְםֵ הַרְזִים:

וּבְשִׁבְיל זֶה צָרִיכִין לְהַשְׁתְּדֵל מַאַד לְהַתְקִרְבָּה לְאַנְשֵׁי אֶאמֶת, שִׁקְבָּלוּ דָּرְכִים יִשְׁרָאֵם וְאֶמְתָּנִים מִצְדִּיקִי אֶאמֶת; כִּי הַצְדִּיק הָאֶמֶת הוּא הַפְּצַחַן הָאֶמֶת, כִּי זָכָה לְנַצְחָת הַיְצָר הַרְעָ בְּתַכְלִית, עַד שֶׁלָּא נִשְׁאַר בּוּ מִדְלִיה כָּלָום. כִּי זָכָה שֶׁלָּא הִיה לֹו שֻׁם הַסְּתָפְלָוֹת בָּזָה הַעוֹלָם כָּלָל, וּעַל-כֵּן לֹא הִיה לְהַרְעָ עַזְנִין שֻׁם אֲחִיזָה בּוּ כָּלָל. וּעַל-כֵּן בְּאֶמֶת זָכָה לְזִכְרוֹן נִפְלָא, וּכְמוֹבֵן בְּהַמְעָשָׂה שֶׁל הַעִיר עַזְנִין שַׁם (מַעֲשָׂה יָג). (כִּי עַל-פִּי הַתּוֹרָה הַזֹּאת מוּבָן מַעֲט מַה שְׁכַתֵּב שַׁם, שְׂזָה הַעִיר שֶׁלָּא הִיה לֹו שֻׁם הַסְּתָפְלָוֹת בָּזָה הַעוֹלָם, הִיה לֹו זִכְרוֹן נִפְלָא יוֹתֵר מִפְלָמָם, הִינְנוּ כְּנִזְכֵר לְעֵיל, וְהַבָּן הַיְיטָב). וּעַל-כֵּן עַל יְדוּ יִכְלִין לְזִכּוֹת לְזִכְרוֹן הַגָּיִל, לְאַדְבָּקָה מִחְשְׁבָתֵיה בְּעַלְמָא דָאַתִּי פָּמִיד. וּעַל-כֵּן בְּכָל פָּעָם שִׁישׁ קְבוּץ יוֹתֵר אַצְל הַרְבָּה הָאֶמֶת, טֹב יוֹתֵר לְבּוֹא אֶזְאָלוּ. כִּי בָּל מַה שְׁמַתְקָבָצִים בְּגַנִּי יִשְׂרָאֵל בִּיּוֹתֵר, בְּפֶרֶט אַנְשֵׁי אֶאָמֶת הַבָּאים לְשַׁם שְׁמִים לְשִׁמְעָה דְּבָרֵי הַשֵּׁם, כָּל מַה שְׁהָם יוֹתֵר יִכְלִין אֶזְ

להזכיר את עצמו ביותר בהתכליות, ולחבין בחינה הרමיזים ביותר, ולשוב על-ידידה להשם יתברך:

יעל-כן צריכין לדעת, שיקר מוד מוד בעיני השם יתברך כל נצחון כל שהוא של האדם שהוא לשם שמים באמת. כי כל עבדא בעלם ואיתנוועה קלה, שהאדם מתרגב בשבייל להגיע ברצונו יתברך, כגון: שנטחין להתפלל בכוננה ובכוח, או לשבר איזה מטה ולהתרחק את עצמו מאיזה פאה וכיוצא בה, מכל שבן וכל שבן כשתגבר לנאת המונעים, ומתרגב לקרב את עצמו לרבי אמת, שבזה תלוי כל חיותו לנצח, כל תנוועה ויתנוועה שעושה בה, היא יקרה מוד מוד בעיני השם יתברך. כי תכף פשעושה איזה עבדא ויתנוועה בעלם בשבייל רצונו יתברך, תכף הוא מנאת הרבה נצחון האמתי ונצחי, כי רק זה עקר הנצחון אמת, כי זה הנצחון ישאר קים לנצח, כי לית רעוותא טבא דאתא ביד' (זפר חלק א פרומה קנו). וזה שכתב אדורנו מירנו ורבנו, זכרנו לברכה, בכמה מקומות בענין זה. כמו שמאמר על פסוק (טהלים פט, יא): "בשווא גליו אתה תשבחם"; שכל מה שהאדם מתרגב לנשא את עצמו להשם יתברך באיזה תנוועה בעלם, فهو שבחא דיליה ויקרה דיליה. וכן מה שמאמר בענין המשפטות וכו', שיקר בעינו יתברך מוד, כשתנצחין החותmot

טיהרות עם חמימות טמאות. דהיינו מה שהאדם מתקבר לנאת המתחשבות רעות וכי (כמו שמאמר במקום אחר נלקוטי מורה"ז חלק א סימן רלאג); כי תכף כשהמתגבר לנאת הסטרא אחורא, תכף הוא זוכה לנצחון דקדשה. כי זה הנצחון כל שהוא ישאר לנצח, לעולמי עד ולנצח נצחים. ועל-כן כשרוצין לנسع לרוב האמת, אף-על-פי שאחר כך מתקבר יציר הארץ חדש גדול יותר וכי, אף-על-פי-כן כבר נאחז הרבה תכף כשהתחיל לנسع, כי כל תנועה של נצחון דקדשה ישאר לנצח. כי "אתה מרים לעולם ה'" (תהילים צב, ט):

ועל-כן שעור הזמן לבוך שהחינו כשרואה את חברו, הוא, כשרואה אותו לאחר שלשים יום, שהוא חדש. ולאחר שנים עשר חדש מברך מחייה המתים. כי כבר מבאר שברכות אלו הם בשכיל להכנייע הארץ עין, כדי לזכות לזכרון, כדי להזכיר את עצמו על-ידי הארץ המחדש זאת בעולם הבא ובניל. ועל-כן השעור שלשים יום דהיינו חדש, כי בכל חדש מתחדש בחינת הזכרון יותר, כי בכל שלשים יום הוא חדש, גם-ש בחינת תקון ומלוי פגימת הלבנה, שהיא בחינת תקון הזכרון. כי פגם הזכרון הוא על-ידי בחינת פגם הלבנה, שהיא בבחינת פגם הארץ עין העיל, שמשם פגם הזכרון. ובכל חדש מתחילה, ועוסקין בתקונה בראש-

חדש וברכת קדוש הלבנה, שעלה-ירידיה עוסקין למלאותה ולתקנה, ועל-ירידיה נתפקן הזכרון הניל, דהינו לאדבוקא מחייבת בא עלמא דאתה. ועל-כן אומרים בראש-חדש בברכת מוסף: זכרון לכלם יהי', כי אז נמשך בחינת תקון הזכרון. וכן בברכת קדוש הלבנה מזכירין שכיר העולם הבא, כמו שאומרים:iol הלבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעממי הארץ שם עתדים להתחדש כמוותה' (סנהדרין מב); כי התחדשות הלבנה בכלל חדש, שהוא בחינת תקון ומלווי פגימה, היא בחינת התחדשות נפשות ישראל לעולם הבא. ועל-כן אז מתחדש הזכרון ביותר ובגע'ל.

ועל-כן ביום הבית היה קדוש החדש על-פי הראה דיקא, כדי להכנייע על-ירידי קדשת הראה הזאת את ראות והסתפלות הארץ עין שרואה לפוגם זכרון עולם הבא, שהוא התחדשות נפשות ישראל לעולם הבא כמו הלבנה. וכן מצות ברכת קדוש הלבנה תולה בראיה. והיא ברכה יקרה ותשובה מאד מאד, פאזר הפליגו רבותינו זכרונם לברכה, ואמרו על זה (סנהדרין מב): אל מלך וכו'. כי על-ירידי ברכת ראות הלבנה בחודשיה, שהוא ברכת קדוש הלבנה מכנייע הארץ עין, וממשיכין זכרון עולם הבא. ועל-כן לאחר שנה מברכין על ראות

חבירו ממחיה המתים, כי במשך שנה צריכין לחידש הזכרון יותר.

זה בחינת ראש השנה, שצונו שם יתברך לעשות בכל התהדרות השנה, כדי לחידש זכרון עולם הבא בכלל תחילת השנה. ועל-כן נקרא ראש השנה יום הזכרון, כי זה עקר רأس השנה לחידש זכרון עולם הבא. כי ראש השנה הוא ראש לשרת ימי תשובה, וצריכין אז להמשיך עליינו התעדירות התשובה שהוא על-ידי זכרון העולם הבא. כי על-ידי שזוכרין בעולם הבא שאז יהיה יום הדין הגדול והנורא, על-ידי זה חזרין בתשובה. ועל-כן בראש השנה יום הדין שהוא בוגד יום הדין של עולם הבא פידוע, ועל-כן מזכירים אז זכרון העולם הבא שייצטרך כל אחד אז לתקן דין וחשבון, כמו שאומרים אתה זכר מעשי עולם וכו', אתה זכר את כל המפועל וכו' כי אין שכחה לפניו כסא כבודך וכו'. ועל-כן לאחר שניים عشر חדש מברכין ממחיה המתים שמצוירין בפרוש זכרון העולם הבא שהוא תחיית המתים, שאז יהיה יום הדין הגדול והנורא של עולם הבא:

כי ראש השנה וראש-חדש, שהם בבחינת זכרון עולם הבא, הם בבחינת זכרון בכלליות ובפרטיות, שהם

תִזְרָח הַשְׁמֵש

שעת

בְחִינַת אֹור הַחֶמֶה וְאֹור הַלְּבָנָה. כִי עֲקָר אֹור הַחֶמֶה וְהַלְּבָנָה שְׁמַאיִרִין עַל הָאָרֶץ בְּכָל יוֹם, הוּא בְחִינַת הָאָרֶת הַדְּבָרָת הַפְּנַיְל, דַהֲינו בְחִינַת זְכָרוֹן הַפְּנַיְל, מֵה שְׁהַשֵּם יַתְבִּרְךְ מַאיִר בְטֻבוֹ בְכָל יוֹם לְתוֹךְ דָעַת כָל אָדָם, שְׂיִצְרָר בְעוֹלָם הַבָּא, שַׁזְהָ עֲקָר הַתְּכִלִית, וַיְרָק בְשִׁבְיל זֶה אָנו מַתְקִים בְעוֹלָם. כִי זֶה עֲקָר חֲדוֹש מַעֲשָׂה בְרָאשִׁית, שְׁהַשֵּם יַתְבִּרְךְ מַחְדִיש בְכָל יוֹם תְּמִיד, שְׁפֹתַח בְכָל יוֹם דְלָתֹות שְׁעִירִי מִזְרָח וּבּוֹקָע חַלוֹנִי רַקְיעַ, וּמוֹצִיא חֶמֶה מִמְקוֹמָה וְלַבָּנָה מִמְכוֹן שְׁבַתָּה וּמַאיִר לְעוֹלָם כָל וּכְיוֹן. שְׁהַפֵּל הוּא בְשִׁבְיל שִׁירָאו בְנֵי אָדָם נַפְלָאָוְתִיו בְכָל יוֹם, כִּי שִׁזְכָּרוּ בּוֹ בְכָל יוֹם, וַיַּדְבְּקוּ מִחְשַׁבְתָּם בּוֹ יַתְבִּרְךְ. שַׁזְהָ עֲקָר בְחִינַת זְכָרוֹן עוֹלָם הַבָּא, שָׁאָז יַתְגַּלֵּה אַלְקָתוֹ בִיּוֹתָר וּגְرָאָהוּ עֵין בְּעֵין (מִישְׁעִיה נב. ח), כְמוֹ שָׁכַתּוֹב (יְרֵמִיה לא, לד): "כִי כָלִים יִדְעָו אָוְתִי" וּכְיוֹן. שְׁצִרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ זְכָרוֹן הַזָּה גַם עֲתָה בְעוֹלָם הַזָּה.

כִי אֵי אָפָשָׁר לִזְכֹּות לְעוֹלָם הַבָּא, כִי אִם כְשֶׁמְתַגְּבָרִין לִזְכָּר אֹתוֹ בְעוֹלָם הַזָּה, כְמוֹ שָׁאָמָרוּ (אֲבוֹת ד, כא): "הַתְּקֹן עַצְמָך בְּפִרְזָזְדוֹר" וּכְיוֹן. כִי עֲקָר אֹור הַחֶמֶה וְלַבָּנָה הוּא אֹור הַשֵּם יַתְבִּרְךְ שְׁמַאיִר בָּהֶם, שְׁמַפְנִי עֲקָר קָאָר, כְמוֹ שְׁפַתּוֹב (תְּהִלִים כז, א): "ה' אָוְרִי"; כִי עֲקָר הַרְמִזִים שְׁהַשֵּם יַתְבִּרְךְ מְרַמֵּז לְהָאָדָם בְכָל יוֹם, עַל-יְדֵי שְׁמַצְמָצָם אֶת עַצְמוֹ מֵאַיִן סָוף עד אֵין תְּכִלִית וּכְיוֹן כְּנַיְל,

גם על-ידי חדיוש מעשה בראשית שbullet יומ. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עין בחדיושי אגדות מהרש"א לשפט קיט): "וְאַת פָּעֵל ה' לֹא יִבְיטו וְמַעֲשֵׂי יִדְיוֹ לֹא רָאוּ" (ישעה ה, יב), שלא שבחויה יואר אור בשחרית ומערב ערבים בערבית (ועין ב מהרש"א לסוטה מה. ד"ה: כל השותה וכו'); כי זה עקר פועל ה' ומעשה ידיו, שאריכין להבית ולראות בהם ולהבין על-ידי-זה גדרתו יתברך, להבין הרמזים שהשם יתברך מרגע על ידם בכל יום:

כפי אויר החפה ואור הלבנה זה בחינת זכרון בכלליות ובפרטיות. כי אויר החפה שהוא עצם האור, זה בחינת זכרון עולם הבא, בחינת (מלאכי ג, כ): "וְזֶרֶחָה לְכֶם יִרְאֵי שְׁמֵי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה" וכו', שנאמר על חי עולם הבא. וכמו שכתוב (שופטים ה, לא): "כִּן יִאַבְדוּ כָּל אִיבִּיךְ ה' וְאַתָּה בְּיוֹצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בְּגֻבּוֹרָתוֹ" וכפ"ל. ואור הלבנה שהוא בחינת צמצום האור, כי לית לה מגרמה כלום (ווגר חלק א דף רמט), כי אם מה שמקבלת מהשמש, זה בחינת זכרון בפרטית, מה שהשם יתברך ממצמים את עצמו בכמה צמצומים מאיין סוף עד אין תכליות, כדי להזכיר את כל אדם תכליתו הנצחית לעולם הבא כפ"ל, שהוא בחינת אור הלבנה שהוא בחינת צמצומים האור. והשם יתברך בראש שגיהם שווים, כמו שכתוב בראשית א, טז: "אַת שְׁנֵי הַמְּאוֹת הַגְּדוֹלִים", כי רצה

שניאירו שניהם בשווה (ח'ין ט:), והינו שוגם בעולם זהה נבין בפרטיות על-ידי הرمזים את זכרון העולם הבא, והינו להכיר אותו יתברך כמו שנכير ונידע אותו יתברך בעולם הבא ממש. אך על-ידי קטרוג הירח, שנמשך מפגם הרע עין, נתחמעתה ונפגמה, ועיקר הפגם נגע בבחינת פרטיות, מבואר לעיל:

כפי בכלליות מקרים הכל להודאות וכי, כמו שמבואר לעיל. אבל באמת על-ידי שפוגמים בפרטיות נפגם הזכרון גם בכלליות, עד שרבים שכחים לגמרי, או שבאים לידי כפירות גמורות, רחמנא לאלו. ועל-כן צריכים לחדש הזכרון בכל חדש שהוא בבחינת תקון פגימת הלבנה בבחינת "זכרון לכלים יהו", ואז מתקנים בבחינת זכרון בפרטיות. ובכל שנה צריכים לחדש כלויות הזכרון כלו, שהוא ראש השנה, שאו עקר התהדיםות הזכרון, ועל-כן נקרא יום הזכרון, כי ראש השנה הוא בראש החדש, ואז זכרון אחד עולה לאן ולכאן, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (עירובין מ:). הינו שאז מתחדש הזכרון בכלליות ובפרטיות, שהוא בבחינת ראש השנה וראש החדש יחד, חפה ולבנה.

בי אף-על-פי שעיקר איחזתם היא בבחינת זכרון בפרטיות, אף-על-פי כן מאחר שהפגם נוגע גם

בזקרון הכללי פג"ל, על-כן עקר התקון בראש השנה, על-ידי שחוזרין ומחדשין הזקרון לגמרי בכלליות ובפרטיות. כי אז הוא ראש השנה וראש חדש ביחיד, שהם בחינת תקון החטאה והלבנה, בחינת זכרון אחד עולה לךן ולכךן פג"ל. אבל עקר התקון הוא להמשיך זכרון הכללי באור גדול כל כה, עד שיאיר הזקרון בשילמות גם בפרטיות. ובמו שנותבאדר ליעיל על פסוק: "ויזרח לו השם", שעלי-ידי זה נתרפא מגיעת כף, ירכו, שהוא בחינת פגם הזקרון בפרטיות, עין שם, שעלי ידי זה נתתקן פגימת הירח פג"ל.

בי עקר פגימת הירח הוא על-ידי מה שאמרה: 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד'; דהיינו, שחששה שלא יהיה קנאה בינם, שזהו פגם הארץ עין, שמאנו נמשכין כל הקנאות, כי ככלם באים על-ידי הארץ עין. דהיינו שחששה, לאחר שיש רע עין, פן יתרגב ויפיל שכחה, חס ושלום. ועל-כן שאלה מהשם יתברך עצה ותكون על זה, ועל-ידי זה נתמעה. נמצא, שעקר פגימתה על-ידי פגם הארץ עין. ובראש חדש ובפרט בראש השנה שהוא בראש חדש, מתקנים וממלאין אותה. ועל-כן אז נמשך זכרון פג"ל, הינו בחינת זכרון בכלליות ובפרטיות פג"ל:

וועפה על-פי הקדמה הנ"ל, יבהיר כמוין חמר כל המאמר הנ"ל שהתחלנו בו; כי אمرة ירוח: 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד', כי יהי קנאה בינם, וכייה אחיזה לארע עין שטפיל שכחה. כי זה ידוע, שאור העינים ואור החמה והלבנה הם בחינה אחת; כי עקר ראות אור העין הוא על-ידי, שיש אור המPAIR של החמה והלבנה, שעל ידם מגיעת האור אל העין לראות. וזה שאומרים (בתפלת נשמה): 'יעיניינו מאירות בשמש ובירח'. ועל-כן פגם הארץ עין, שהוא פגם העינים, נוגע אל החמה והלבנה. ועקר אל הלבנה שהכרחה להחטעת על-ידי-זה הנ"ל. כי היא היתה מתייראת מהארע עין, ועל-כן קטינה ואמרה: 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד' ובנ"ל. והסביר לה השם יתברך: 'לכ' ומעטי עצמן', כי מאחר שאחתה מתיירה מהארע עין, בודאי אתה מכרח למעט עצמן. כי מי שאין לו כח לעמוד כנגד הארץ עין, הוא צריך לברוח ממנה, במברא בה תורה הנ"ל על אמר אבא שאול, עין שם באות ד'. מבאר שם כלל זה היטב, שכבר מבאר, שעקר הארץ עין שטפיל שכחה, הוא מתגבר על זכרון בפרטיות, שהוא בחינת אור הלבנה. כי אור החמה ולבנה הם בחינת אור הזכרון בכלליות ובפרטיות הנ"ל.

וְזֹה בָּעָצָמוֹ בְּחִינַת הַגְּדַלָת הַדּוּת וְהַצְמָצּוֹם שֶׁהַזָּכִיר שֶׁם
בְּהַתּוֹרָה הַנֶּגֶל. כִּי כָל בְּחִינָה כָּלֹלה מִכֶּל הַבְּחִינּוֹת
פִּידּוּעַ. כִּי בְּהַזְכָרוֹן הַפְּרַטִי בָּעָצָמוֹ, שֶׁהֵוָא מַה שֶּׁהָשָׁם
יַתְבִּרְךְ מִצְמָצָם עָצָמוֹ וְכוֹי לְרַמְזָן רַמְזִים שֶׁאָנוּ צְרִיכִין
לְהַגְּדִיל דַעֲתָנוּ בָזָה וְכוֹי, כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שֶׁם, יִשְׁבָזָה שְׁתַיִם
בְּחִינּוֹת, דְהִינָנוּ הַגְּדַלָת הַדּוּת וְהַצְמָצּוֹם, כְּדִי שֶׁלֹּא יֵצֵא
הַמְתַחַחַח חַוִין מִהַגְבִּיל. וְזֹהֵוּ בְּחִינַת חַמָּה וְלִבְנָה, כִּי אָוֹר
הַחַמָּה הוּא בְּחִינַת הַגְּדַלָת הַדּוּת, וְאָוֹר הַלִּבְנָה הוּא
בְּחִינַת הַצְמָצּוֹם פִּידּוּעַ, וְזֹה בָּעָצָמוֹ בְּחִינַת כָּלְליּוֹת
וּפְרַטִיּוֹת; כִּי הַגְּדַלָת הַדּוּת שְׁמַגְדִּילִין דַעֲתוֹ לְקַבֵּין
הַרְמָזִים זֹהֵוּ בְּחִינַת כָּלְליּוֹת, וְהַצְמָצּוֹם הוּא בְּחִינַת
פְּרַטִיּוֹת, שֶׁהֵוָא מַה שֶּׁהָשָׁם יַתְבִּרְךְ מִצְמָצָם עָצָמוֹ מֵאַיִן
סּוֹף עַד אַיִן תְּכִלִית. שְׁכָמוֹ כֵן אָנוּ צְרִיכִין גַּם־כֵן
בְּהַגְּדַלָת הַדּוּת שְׁלָנוּ לְצִמְצָם שְׁכָלָנוּ:

נִמְצָא, שְׁחַמָּה וְלִבְנָה הַם בְּבִחִינַת זְכָרוֹן בְּכָל וּבְפְרַט,
שֶׁהֵוָא בָעָצָמוֹ בְּחִינַת הַגְּדַלָת הַדּוּת וְהַצְמָצּוֹם.
וּעַל־כֵן יִשְׂרָאֵל מֻוגִין לִבְנָה וְאַמּוֹת הָעוֹלָם מֻוגִין לְחַמָּה
(סֶפה כט.), כִּי הַצְמָצּוֹם הוּא בְּחִינַת אַמּוֹנה, כִּי בַמָּקוֹם
שְׁאַיִן יִכּוֹלֵין לְקַבֵּין, צְרִיכִין לְצִמְצָם שְׁכָלוֹ וְלִסְמַךְ עַל
אַמּוֹנה, וְזֹה עֲקָר שְׁלִמוֹת קְדוּשַת יִשְׂרָאֵל, כִּי הַם
מְאַמְנִים בְּנֵי מְאַמְנִים, וּעַל־כֵן הַם מֻוגִין לִבְנָה, שֶׁהֵי
בְּחִינַת צִמְצּוֹם, בְּחִינַת אַמּוֹנה. כִּי עַם קְדוֹשָׁה יִשְׂרָאֵל הַם

ענויים ומקטינים עצם, כמו שכתוב: "כִּי אַתָּם הַמְעַט" וכו', כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה. כי יודעים שלגדלתו אין חקר, ואי אפשר להשיג דבריו הקדושים בשום שכל, רק הם סומכים על אמונה, כמו שקבענו מאבותינו ורבותינו הקדושים. ואם אפשר להשיג להבין Aiזה רמז מה טוב, ומה שאפשר להבין, מצמצמים שכלים מיד, ונשאים על מקומן הראשון, שהיא אמונה שהם חזקים בה.

ועל-ידיים, זה זהה עולה בידם, כי קשורים ודובוקים באלקותו יתברך תמיד, ועל-ידי חזק האמונה, ועל-ידי הגדלה הדעת שוכין ועל-ידי האמונה, שהיא בחינת צמוצים, שמקדים מין הצמוצים להגדלה הדעת, פמברך בתורה הנ"ל, שהוא בחינת הקדמה מצות צית לתרין, בחינת "שמallow" וכו' תחלה, ואחר כך "וימינו" וכו', עין שם. הינו שאריכין להקדים להמשיך על עצמו בחינת קדשת הצמוצים קדם שפמשיכין על עצמו, בחינת הגדלה הדעת, כי אי אפשר להחיל לבנס בתורה בקדשה, כי אם כשייש לו צמוצים בקדשה, שייהי חזק בחצמוצים, שלא יצא חוץ מהגבול בתגדלת דעתו, חס ושלום. וכי שאינו חזק בזה, אסור לו להgil דעתו כלל, רק לסמן על אמונה בלבד. אבל העՓויים והרשעים מוגין לחפה, שהיא

בוחינת הגדלת הדעת לבד בלי צמצום דקדשה, כי הם אינם רוצים לסתוך על אמינה, רק הם גאותנים, ורוצים להבין מיד בדעתם. ומהמת זה, זה וזה אינו עולה בידם:

כפי באמת בהדעת אנושי בונדי אין יכולין להשיג וליהבין שום דבר מדרך הקודושים יתברך, וזה בוחינת שבירת כלים, שהיה מחתמת רבוי אור, בוחינת רבוי המשמן שగורם כבוי הנר, שמשם יניקתם של הפטרא אחרת וקעפו". ומהשם יתברך ברא את המטה והלבנה, שהיה אור שניהם שניים. כי באמת הידיעה بكلליות והידיעה בפרטיות, שהם בוחינת הגדלת הדעת והצמצום, הפל אחד, בוחינת: אתה הוא קדם שבראת העולם, ואתה הוא לאחר שבראת העולם, בוחינת "אני ה' לא שניתי" (מלachi ג, ו), כי "זה אלקים אלקינו", שהיה קדם הבריאה, הוא בעצמו אלקינו עתה, רק שי אפשר לנו להבין איך צמצם עצמו וברא את כל הבריאה בלה. אבל באמת הפל אחד, כי הוא יתברך היה הוא וייה בוחינה אותה, רק שי אפשר לנו להבין דרך יתברך בשכלנו האנושי. וכן הגדלת הדעת והצמצום הפל אחד, כי במקום שאין אנו מבינים, ואנו צריכין לצמצם שכלנו, אנו חזקים באומנותנו, פלו היהינו רואים ומביבים הדבר היטב בעניינו שכלנו. כמו שכתב אדורנו

מזרנו ורבינו, זכרונו לברכה, על מאמר זההר 'טמיירתא ואותגלויא' (עין שם בסימן סב אות ה), ורצה השם יתברך שיתנהג כל העולם בדרכך זה, ועל-כן ברא שני המאורות שריין וכפ"ל.

אבל תירח קטרגה מיראתה, ואמרה: 'אי אפשר לשני מלכים להשתמש בכתר אחד'. כי היתה מתייראה מהרע עין, שעקר ינתקתו מחרומות חיצוניות. שמשתלשל ינתקתם מבחינת הגדלת הדעת בלי צמצום. ועל-כן נקרא רע עין, כי עיניהם על שם החכמה נאמר (רש"י בראשית ג, ז), כמו שכתוב שם ג, ז: "ו�풕חה עיני שניהם" כמו שפרש רש"י, והוא רע עין, הינו חכמות רעות שבאים על ידם לאפיקורסית וכפירות, כי אינם רוצים להקטין עצמן, לצמצם שכלם נגד אבותינו ורבותינו הקדושים, ולסמן עלייהם, ולא די להם בזה, כי אם עוד עיניהם רעה על כל ההולכים בדרכי אבותינו הקדושים, להתחזק פמיד בזcron העולם הבא.

כי העובי כוכבים הם מתגרין פמיד בישראל, ועינם רעה עליהם, עד שמשתלשל משם בחינת רע עין, אפלו בין ישראל בעצמן בכמה וכמה בחינות, שאי אפשר לפרטם. אך כל אחד יוכל להבין בעצמו עד היכן מגיע פגם הרע עין. והלבנה, שהיא בחינת צמצום

אמונה, היתה מתייראה מזה, שלא יתגבר, חס ושלום, הרע עין על-ידי קגנאתה, ויפיל שכחה לגמרי. ובקשה איזה תקון על זה מהשם יתברך, באפן שלא יוכל להפיל שכחה. והשיב לה השם יתברך: 'לכי ומעתיך עצמן'; כי מאחר שאתה מתיירא מהרע עין, בודאי יש לך להתרא ובכך רוח שתחטט עצמן. כי מי שאין לו כח לעמוד בנגד הרע עין, הוא צריך לתקן את עצמו ולהסתדר ממנה:

בי הרע עין, שהוא הפטרא אחרא, בהכרח שלא יתבטל לגמרי עד עת קץ פמוּבָא, כדי شيء בחירה בעולם. ועל-כן בהכרח שתתמעט אור הלבנה, כדי שלא יראו הפל גדלות ישראל שמנוגין ללבנה, מה שמשיגין על-ידי האמונה, שהוא בחינת צמצום, כדי צריך לברוח מפניהם. ואמרה לו הירח: 'הואיל ואמרתי לך ניק דבר הגון אמעט עצמי'; כי הלא פונתי לטובה, כי אני רוצה شيئا זיכרו ישראל תמיד בעולם הבא, בזיכרונו חזק וברעת גדול הבא על-ידי אמונה. ומחמת זה שאלתי: 'אי אפשר לשני מלכים' וכו', כדי שתכנייע הרע עין ותבטלו כדי שלא יפגם הזרון הזה. וכיرأוי שבשביל שאלה הגינה כזאת אמעט עצמי? ! השיב לה השם יתברך: 'לכי ומשליך ביום ובלילה'; הינו זה אי

אָפְשֶׁר לִמְלֹאות שָׁאַלְתָּךְ, לְבֶטֶל הַרְעָע עֵין לְגַמְרֵי, כִּי הוּא קִיּוֹם הַעוֹלָם. כִּי בַּהֲכָרָת שִׁיהִיא בְּחִירָה וּנְצָחֹן, כִּי הַכָּל נִבְרָא בְּשִׁבְיל זוּה בְּגַנְיָל. אֲךָ מָה אֲכַפֵּת לְךָ מָה שָׁאַתָּה מִמְּעֵט וּמִקְטִין אֶת עַצְמָךְ לְעִינֵיכֶם, הַלָּא בְּאַמְתָּה מִמְשָׁלְתָךְ וּנְצָחֹן חַזָּק לְעוֹלָם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. כִּי מַאֲחָר שְׁפֻנוּתָם לְשָׁמִים בְּאַמְתָּה לִזְכָּר בְּעוֹלָם הַבָּא תְּמִיד, אֲםִם בָּנָן אַתָּה מִנְצָחָת תְּמִיד, אֵיךְ שַׁהוּא אָפְלוֹ בְּתַכְלִית הַקְּטָנוֹת וּהַשְּׁפָלוֹת, וּכְמוֹ שְׁכַתְבָּתִי לְעַיל.

וְזֹהוּ לְכִי וּמִשְׁלֵי בַּיּוֹם וּבַלְילָה', שַׁהוּא מִרְמָזָעַל מִמְשָׁלָת יִשְׂרָאֵל הַקְדּוֹשִׁים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, בָּמוֹ שְׁפִירָשׁ הַמֶּהָרָשׁ"א שֵׁם, עֵין שֵׁם. הַיָּנוּ כִּי רַק מִמְשָׁלָה וּנְצָחֹן דְקָדְשָׁה שַׁהוּא נְצָחִי, זוּהוּ נִקְרָא נְצָחֹן וּמִמְשָׁלָה, אֲכָל לְהַפְּךְ אֵין זוּהוּ נְצָחֹן וּמִמְשָׁלָה כָּלָל. וּעַל-בָּן אַפְ-עַל-פִּי שָׁאָנוּ גְּבִיזִים וּשְׁפָלִים וּדְזָווִים וּסְחוּופִים, וּמִקְטִינִים עַצְמָנוּ נְגַדָּם הַרְבָּה, וּמִכְרָחִים לְהַכְנָע נְגַדָּם, אַפְ-עַל-פִּי-בָּן זוּהוּ מִמְשָׁלָתָנוּ וּנְצָחֹנוּ, כִּי אָנוּ מִנְצָחִים תְּמִיד, מַאֲחָר שְׁפֻנוּתָנוּ לְשָׁמִים. וּכְמוֹ שְׁאָמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה (תַּעֲנִית כ:): 'לְעוֹלָם יְהָא אָדָם רַךְ בְּקָנָה' וּכְיוֹ, שְׁאַפְ-עַל-פִּי שְׁפּוֹפְפִין אָתוֹן עד לְעַפְר אֶלְפִים פָּעָמִים, אַפְ-עַל-פִּי-בָּן הוּא חַזָּק בְּשֶׁרֶשׁוֹ, וְכָל הַרְוחֹות שְׁבָעוֹלָם אֵין יָכוֹלֵין לְעַקְרוֹן. וּכְמוֹ שְׁכַתְבָּב אָדוֹגָנוּ מַוִּרְנוּ וּרְבָנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה, עַל פְּסָוק (תְּהִלִּים ק:כו).

תזריח הַשְׁמֶשׁ

ג) "הָגְדִיל ה' לְעֹשֹׂת עִם אֱלֹה הָגְדִיל ה' לְעֹשֹׂת עַמּוֹ", שֶׁאָפְלוּ אֲמֹת הָעוֹלָם יִבְינוּ לְעַתִּיד, שֶׁכֹּל גָּדוֹלָתָם וּמִמְשְׁלָתָם הִיְתָה הַכָּל גָּדוֹלָתָנוּ וּמִמְשְׁלָתָנוּ (לקוטי מוקבר'ן חלך א סימן כא).

'אָמֵרָה לֵיה שֶׁרֶגֶא בְטִיחָרָא מַאי מְהֻנֵּי'. כי בעולם זהה שגמישל להם ליום, והצלחתם גודולה כל כך ונראה לרוב, אבלו הם לבד מאירים ומושלים ומנצחחים, על-כן אין נבר נצחוננו וממשלתנו כלל, כמו שרגא בטיחרא. ועל-כן אף-על-פי שהאמת הוא כך, שפטרא דקדשה באמת מנצח תמיד, אך רב הועלם אין רואים זאת. ומחמת זה רבים נופלים, כי אינם יכולים לסבל הבזיזון והשפלות. כי הרע עין מתגבר ביותר, ונראה אבלו הוא מנצח, חס ושלום, ועל-ידי-זה הוא מפיל שכחה הרבה, עד שקשה לשמר זכרון העולם הבא.

'אָמֵר לֵה לִימָנוּ בְּהֵ יָמִים וּשְׁנִים', זה בחינת "חדשים לבקרים רביה אַמּוֹנְתָּךְ" (איכה ג, כג), דהיינו מה שהשם יתברך מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, שהוא בחינת הצמחיים הנזכר לעיל, מה שהשם יתברך מצמחיים עצמו בכל יום ויום מאין סוף עד אין תכלית, לרמזו לכל אחד רמזים וכו', להזכירו

תכליתו הנצחי לעולם הבא, שהוא עקר הדוש מעשה בראשית בכל יום. בcheinת חדים לבקרים וכו' וכפ'ל:

וזהו בcheinת 'לימנו'. כמו דבר המני שלא יאביד, כי ישראל מונין לבנה הימים והשנים. ועל-יד-זה שומרים הימים משכחה, שהואcheinת אבדה. כי כל הימים נמנים לבנה, שהוא היום אחד בחודש, וזה היום שני בחודש, וلسוף שלשים או עשרים ותשעה יום עושין ראש-חודש. ועל-יד-זה נמשךcheinת זכרון,cheinת זכרון לכלם יהיר' (מתוך מוסף לראש החדש), כי זוכרים שהם עתדים להתחדש כמותה לעולם הבא. וכן ראש השנה נמנה לבנה, כי רב השנים שלש מאות חמישים וארכעה ימים שניים עשר חדש לבנה, רק לפעמים מוסיפין חדש העבור להשות לבנה עם החפה. אבל עקר המני של הימים והשנים הם לבנה, שהואcheinת צמוצים אמונה, שעל-יד-זה עקר זכרון פג'ל. ועל-כן מאחר שישראל מונין ימיהם ושנותיהם לבנה, בודאי לא ישולט הרע עין בזמנים הרעה, להשכיח זכרון העולם הבא, חס ושלום.

'אםrah ליה יומא גמי אי אפשר דלא מנו ביה תקופתא', הינו שבהכרח למנות גם לחפה, שהם התקופות שגממין לחפה, כמו שבטוב (בראשית א, יד): "זקי' לאתת"

וכו'. ומשם יונקים הפטרא אחרת והעובי כוכבים שמנgin לחפה, דהינו שרווצים להפריד החפה מהלבנה חס ושלום,ليلך רק אחר חכםם, שעלי-ידי-זה מטילים שכחה, ועל-כן יש שליטה להפטרא אחרת בכל ארבע תקופות השנה, פידוע (עין זהר חלק בקזה: פא), שבשביל זה שומרים עצמן בעית התקופה (שלוחן-עריך, יורה-דעה, סימן קטז, סעיף ה), כי אז יש אחיזה להרע עין, חס ושלום, שנינקתו מבחינה חכמת רעות, דהינו חכמה בלי אמונה, שהיא בחינת אמות העולם, שמנgin לחפה בלבד ובגנול. וזה בחינת תקופתא, בחינת "טבוני כמים כל היום הקיפו עלי יחד" (טהילים פח, יח), בחינת אחיזת הרע עין, שמסבב ומקיף עלי כל היום, כי בכל יום ובכל שנה הם מתגברים נגנו בסבובים רבים לשפיכת אמת זכרון עולם הבא, חס ושלום.

'אמר לה זיל לקרו צדיקי בשמה יעקב הקטן' וכו'. הינו מה שאתה מתירה מהרע עין, שማתגבר כל כך שלא ישפיכת הכל, חס ושלום, בודאי היה בלתי אפשר לעמוד נגדו בקטנות ושפנות בזה. אך בכל הצדיקים הגדולים האמתיים שנאחזו המלה בתכילת השלים, והם מקטינים עצמן ומצמצמים עצמן ומורידין עצמן להכנית זכרון העולם הבא בכל מי שרוצה לsuma אל האמת, אף-על-פי שהוא קטן במעלה מאד, ולא עמד

שצג

תזרח הַשְׁמָשׁ

בקשי הפלחה בראשי, אף-על-פי-כן מחייב אתן ומזכירין אתן גם-כן בדרכיהם נפלאים, על-ידי שמצמץין שכלם בכמה צמצומים, עד שיזכה להכנסה קמת בלבם. ועל-פניהם גוראים קטן, מחתמת שמקטיניהם עצמן, בבחינת מאור הקטן שהוא הלהנה, שגთמעט אורה ונקטן מחתמת חחש אחיזת הרע עין. כי כל מה שמתיראין יותר מהרע עין, צריכין למעט האור ולסתורו ולתקתיו ולצמאים אותו בכמה נפלאה, באופן שיוכלו לקבלו הקטנים במעלה, ולא יוכל הרע עין לבלב דעתם להשכיהם.

וזה עקר בבחינת 'לבי ומעטי עצמה', שאמר לה מחתמת שהיתה מתירה מהרע עין, הינו שאדרבה, דיקא מחתמת זה צריכין למעט ולצמאים האור יותר. אך כשמצמץין האור יותר, ומקטיניהם ומעליהם אותו, יש חשש שלא ירו ולא יראו כלל נפלאות אור הזיכרון האמתי. ועל זאת הרbeta טענותיה עם השם יתברך ובג'יל. ואמר לה השם יתברך, שהצדיקים יקראו על שמה בשם קטן, דתינו שהם יודעים איך להקטין ולהעלים ולצמאים האור, באופן שיגיעו הרמזים שהם הזיכרון, אפילו לקבל הקטנים במעלה. ועל-פניהם הזכיר אלו השלשה הצדיקים: יעקב ושםואל ודוד. כי אלו השלשה

הם בְּחִנָּת שֶׁרֶשׁ מֶלֶכְתָּמֶשֶׁיחַ, שְׁעַל-יְדֵי-זָה עֲקָר
הַכְּנָעָת הַרְעָע עַזִּין, כְּמוֹ שִׁמְבָּאָר שֵׁם:

כִּי יַעֲקֹב הוּא כָּלִיל יִשְׂרָאֵל, שְׁעַקָּר מֶלֶכְתָּמֶשֶׁיחַ יְהִי
עַל-הָם. כִּי יַעֲקֹב הִיתָּה מַטְחוֹ שֶׁלֶמֶה (פָּסָחים נו.), כִּי
אַבְרָהָם יָצָא מִמְּנוּ יִשְׁמָעוֹאֵל וַיַּצְחַק יָצָא מִמְּנוּ עָשָׂו.
וַיַּשְׁמַעוֹאֵל וַיַּעֲשָׂו הֵם עֲקָר בְּחִנָּת הַרְעָע עַזִּין, כִּי הֵם בְּחִנָּת
'תְּרִין עֲגָנִין דְּמַכְסִין עַל עִינָּא' (רַעַיָּה מַהְימָנָא, פְּנַחַס רַנְבָּ). וְעַזִּין
לְקוּטִי מַוְּהָרָן, חָלָק א., סִימָן טז), שַׁהוּא בְּחִנָּת רַע עַזִּין. אֲבָל
יַעֲקֹב הִיתָּה מַטְחוֹ שֶׁלֶמֶה מְשִׁנִּים עַשְׁר שְׁבָטֵי יְהָה, שֵׁם
כְּנֶגֶד שִׁנִּים עַשְׁר רַאשֵּׁי-חֲדָשִׁים (עַזִּין טוֹר אָוֹרָח-חֲדִים, סִימָן תיז),
שֵׁם כָּלִיל יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא נִתְעַרֵּב בָּהֶם זָר. וְהֵזֵא הַרְאָשָׁׂוֹן
שַׁהְתִּחְיֵל לְהַמְּשִׁיךְ בְּעוֹלָם קָדְשָׁת עַם קָדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
לִבְדֵּךְ, בְּלִי אֲחִיצָת פְּטוּלָה. שַׁזְּהוּ בְּחִנָּת מֶלֶכְתָּמֶשֶׁיחַ,
שְׁעַקָּר מֶלֶכְתָּו הוּא מֶלֶכְתָּיִשְׂרָאֵל. וְעַל-כֵּן בְּאַמְתָה בְּקַשׁ
יַעֲקֹב לִגְלוֹת הַקָּז, כִּי סִבְרָה מַאֲחָר שֶׁמְטָחוֹ שֶׁלֶמֶה,
בְּבְחִנָּת קָדְשָׁת יִשְׂרָאֵל לִבְדֵּךְ, שַׁהְיָא בְּחִנָּת מֶלֶכְתָּ
מֶשֶׁיחַ, עַל-כֵּן יִכְּלֶן לִגְלוֹת הַקָּז, אֲךָ נִסְתְּלָקָה מִמְּנוּ
שְׁכִינָה, כִּי עֲדִין לֹא הָגִיעַ הַזָּמָן. נִמְצָא, שַׁיַּעֲקֹב בְּחִנָּת
שֶׁרֶשׁ מֶלֶכְתָּמֶשֶׁיחַ, שַׁהְיָא מֶלֶכְתָּיִשְׂרָאֵל, כִּי מִמְּנוּ
יִצְאֵו בְּלָם, מֶשֶׁיחַ וַיִּשְׂרָאֵל, בְּלִי פְּטוּלָה עָשָׂו וּכְיוֹ, שֵׁם
בְּחִנָּת רַע עַזִּין פְּנַיְל. [בְּעַגְּנִין שְׁמוֹאֵל הַקָּטָן, שְׁפְרַשְׁתִּי עַל
שְׁמוֹאֵל הַגְּבִיא, עַתָּה מִצְאָתִי בְּסֶפֶר שְׁלָ"ה, שְׁפְרַשׁ גַּם

כון על שםויאל הנביא, וכן מיבא בספר מהר"ם שיף (ח' ל' ס:). ושםויאל משח את דוד, והתחיל להמשיך בחינת מלכות משיח, שהוא מלכות דוד. כי דוד הוא שרש מלכות משיח, כי ממנה התחיל מלכות משיח שיצא ממנה. והוא בעצמו נקרא משיח, כמו שכתוב (שםויאל-ב-כג, יב): "משיח אלקי יעקב", ובמובא בתורתה הנ"ל. ועל-פנ הזריר אלו השלשה צדיקים: יעקב ושםויאל ודוד, כי הם בחינת שרש מלכות משיח, שעלי-ידיו-זה עקר הצעעת הרע עין פג"ל:

'חיה דלא מיתבא דעתה'. כי הגלות מתארך מאד, ומאן יכול למסבל ליה (זוהר חלק ב ט); כי עקר התקווה והבטחה הוא, שטבטיהם לה לסמך על כח הצדיקים האמתיים הענויים באמת, המקטינים עצמן וכי פג"ל. אבל הרע עין מתגרה בזה בעצמו ביותר, כי מנייח עצמו לארכו ולרחבו בכל فهو, לרחק מאד מצדיקים אמיתיים כאלו.

'אמר הקדוש ברוך הוא קביאו עלי פפרה' וכו'. הינו שעיר ראש חדש, שעלי-ידיו-זה עקר הצעעת הרע עין, שהוא "עשור איש שעיר" (בראשית כז, יא), שנגנעה על-ידי שעיר ראש חדש במובא (זוהר חלק ג רמח). וזהו קביאו עלי פפרה, בזה הבטיח לה, שבודאי יזכיר

תזריך הנטענות

ישראל בהשם וירושבו אליו. כי על-ידי שפעלה הלבנה בטענותיה, עד שהשם יתברך בעצמו, כמובן, והשבר על שפעלה, מזה נמשך שרש התשובה לכל העולם. כמו שכתב אדוננו מורהנו ורבנו (לקוטי קפה, סימן ייד; ובלקוטי תנינא סימן א'), שעלי-ידי זה נשתלשל תשובה לכל העולם בראש חדש. אמנם, שהיא בטוחה, שבודאי יזכיר ישראל בעולם הבא, וירושבו בתשובה, מאחר שפעלה שגתהוה עלי-ידי טענותיה שרש התשובה, שהיא מה שהשם יתברך בעצמו מתחרט כפ"ל. ומה השרש בודאי יגיע להם הרהורי תשובה, עד שישבו להשם באמת. כי הלבנה פעלת בטענותיה, שנצחה את השם יתברך, עד שהתחרט על המועט, וזכה שיישראלי יביאו עליו כפרה. ומה ינו כמה רמזים ותקות טובות, שאנו בטוחים, שבודאי לא יעזב אותנו, עד שנסוב אליו באמת. כי עלי-ידי שפעלה שהשם יתברך התחרט ושב, מזה נמשך שרש התשובה. ועל-כן בודאי נזפה לשוב.

גם מאחר שראינו שיש כח להלבנה לניצח אותו בטענותיה, זה רמז ישועה לנו ולכל ישראל, שמנין להבנה, שיש לנו תקווה, שנזקה גם-בן לניצח אותו יתברך בתפלתנו, כמו שנצחה הלבנה אותו בטענותיה, כי השם יתברך חפץ בזה, שאנחנו נתגבר

בתפלות וشيخות וטענות עמו, עד שנניצח אותו יתברך. וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: "למנצח" וכו', יזמרו למי שמנצחים אותו ושמחה (פסחים קיט); כי השם יתברך הוא נצחן אמת, בחינתו "וגם נצח ישראל לא ישקר" (שמעיאלא טו, כט), כי מואס בנצחון של שקר. ועל-כן עקרנצחונו הוא, כשהאנחנו מנצחים אותו, עד שפועלים אצלו שישיבנו אליו. כי באלה הוא חפץ, כמו שכחוב (טהילים ג, ט): "זקראי ני ביום צרה אחילך ותכבדני". וגם על-ידי שהשם יתברך בקש מישראל שיכפרו בעדו, כמו שגאמר: 'הביאו עלי כפרה' פג"ל, בזה הודיע להם שփרתוabicould tell them, שביב יכול איינו יכול לתקן מעוט הירח, שגרם אחיזת הסטרא אהרא, שם ארכיבת הגלות, אבלו אין בידו לתקן, כי אם על-ידי ישראל שיכפרו בעדו, כי אין 'אין חbowsh מהיר את עצמו מבית האסורים' (ברכות ה):

וזה בחינת כי יד על כס יה' (שמות יז, טז), שאין השם שלם וכו' (תןומה מצא יא), בחינת נשבע ה' בימינו וכו' (ישעיה סב, ח), שלא יחרז הימין וכו', מובא בזוהר הקדוש (ע"ז זהר חדש רות). שבכל זה מודיע לנו, שהוא יתברך תמיד עמו בכל הארץ ובכל הגלויות, ולא יצא מהם, עד שאנחנו נכפר בעדו, דהיינו ששוב בתשובה, כמו שאיתא (תקוני זהר כב): 'לית מלטה דא תליא אלא

בתחיובתא ופרקנָא דיליה דאייה תשובה תליא בידיהוֹן' וכו' (עין זהר חלק א קיז). ועל-כן בודאי סוף כל סוף הכהרת שגשוב אליו, לאחר שפפרקתו בעצמו, ביכולת, תלוי בזה, והוא בודאי יגמר את שלו, כי הוא יתברך נצחן על כל הנצחים, והוא בעצמו בחינת ההבטחה שהבטיח השם יתברך לכונסת ישראל שיהיה עמן בಗלוות, שעלי-ידיזה בודאי לא יאבדו שם, מבהיר בדברי רבותינו זכרונם לברכה כמה פעים (מכילטא סוף בשלח, פגנית טז, זוהר חדש בלק, זהר ח"א ר, ח"ב רטו, ח"ג צ). וזהו בעצמו בחינת הביאו עלי כפרה וכו', שעלי-ידיזה אנו מבטחים, שבבודאי נשוב אליו באמת, שהוא עקר פפרקתו, שהוא ארכין להביא עליו, דהיינו קרבן ראש חדש. כי עקר הקרבן הוא התשובה בידיע, ומאחר שפפרקתו תליה בתשובהנו, על-פני בודאי נשוב אליו, כי הוא יתברך ינאת בודאי וככ"ל:

על פי כל הנ"ל, נבין מרוחק כל עניין סוד הטעבת חלום. שמי שחלם לו חלום רע יטיבנו בפניהם תלתא דמרחמי ליה וכו' (שולחן ערוך אינח-תחים, סימן רכ, סעיף א). כי מבהיר בתורה הנ"ל, ששנה היא בחינת זכרון בכללית בעלמא דאתמי, כי בשעת ששנה, הנשמה עולה לעלמא דאתמי. וכי שחלם לו חלום לא טוב, זה סימן שגפוגם אצל הזכרון באיזה בחינה, ולא זכה שתקדבך

גַּפְשׁוֹ הִיטֶּב בָּשְׁעַת שְׁנָה בַּעֲלֵמָא דָאַתִּי. כִּי אִם הִיה זָכָה לְעַלוֹת בָּשְׁעַת שְׁנָה לַעֲלֵמָא דָאַתִּי פָּרָאַי, בְּנוֹדָא הַיּוֹ חַלּוֹמָתִיו טֻבִים וּמִישְׁבִּים, כִּי שְׁם בַּעֲלֵמָא דָאַתִּי בְּלֹו טֻב. נִמְצָא, שְׁחָלוֹם רֵעַ נִמְשָׁך מִפְגָּם הַזְּכָרוֹן. וַיְפִגְםָ הַזְּכָרוֹן בָּא עַל-יִדִּי הַרְעָ עַיִּן, אוֹ עַל-יִדִּי פִּגְם הַמְּדֹמָה, כְּמוֹ שְׁמַבָּאָר שְׁם, וּעַל-יִדִּי-זָה נִפְגָּם הַחֲלוֹם. וּכְמַבָּאָר שְׁם לְעַנִּין הַמְּדֹמָה; פִּי הַמְּדֹמָה הוּא בְּחִינַת חֲלוֹם, בְּחִינַת (בראשית מא, כה): "חֲלוֹם פְּרָעָה אֶחָד הוּא", עַיִּין שְׁם.

וּעַל-פָּנָן מַבְקָשִׁין קָדָם הַשָּׁנָה עַל תְּקוּן הַעִינִים וַתְּקוּן הַמְּדֹמָה, כְּמוֹ שְׁאוֹמְרִים (בְּבִרְכַת הַמְּפִיל): 'וְהִאר עַיִּנִי פָּנִ אִישֵּׁן הַמְּוֹתָה', שִׁגְנָצֵל מַרְעָ עַיִּן שֶׁהִיא בְּחִינַת סְטוּרָא דָמוֹתָא בְּחִינַת מִיתָת הַלְּבָב, כְּמוֹ שְׁמַבָּאָר שְׁם. וְזֹה שְׁאוֹמְרִים (שם): 'וְמַאֵיר לְאִישֵׁן בַּת עַיִּן', שֶׁהַשָּׁם יַתְבְּרַךְ מַאֵיר בְּטוּבוֹ לְהַעֲזִין, שִׁגְנָצֵל מַרְעָ עַיִּן, שֶׁזָּה צְרִיכִין בְּיוֹתָר בָּשְׁעַת שְׁנָה, בְּכִי שַׁיִיחָה נִשְׁמָר אֹז בְּחִינַת הַזְּכָרוֹן, דְּהִינוּ שַׁתְוַכֵּל נִפְשׁוֹ לְעַלוֹת לַעֲלֵמָא דָאַתִּי. וְזֹה שְׁאוֹמְרִים (שם): 'וְאַל יַבְהַלּוּנִי רַעֲיוֹנִי וְחַלּוֹמוֹת רְעִים וְהַרְהֹורִים רְעִים', זֹהוּ בְּקָשָׁה לְהַגְּנָצֵל מִפְגָּם הַמְּדֹמָה הַמְּבָלְבָל, שְׁמַשְׁטָם כָּל הַרְעִיוֹנִים הַמְּבָהִילִים וְכָל הַחַלּוֹמוֹת רְעִים וְהַרְהֹורִים רְעִים. נִמְצָא, שְׁקָדָם הַשָּׁנָה מַבְקָשִׁין לְהַגְּנָצֵל

תזונה הַשְׁמָשָׁה

מרע עין ופגם המדפה, כדי שגנבה לבחינת זכרון בשעה שנה, דהיינו שתדקק מתחשבתו בעלם דאתי.

ועל-כן כשהחלם לו חלום רע, זה סימן שפגם בזכרון. על-כן צריך להטיבו בפני תלטה דרמחמי ליה, דיוקא. כי האהבה הפק הרע עין, שהוא שוגן לכל, והאהבה הפק מזה. וכן האהבה היא בחינת תקון המדפה, שבא מלשון הרע, שימוש באין אהבות הנפולין. ואהבה דקדשה שיישראאל אוחבין זה את זה היא הפק מזה. ועל-כן על-ידי אלו דרמחמי ליה נתתקן החלום, כי יש להם כח על-ידי האהבה דקדשה, להיטיב לו החלום ולהכנייע ממנה אחיזת הרע עין ופגם המדפה, ולהפק החלום לטוב, לתקן פגם הזכרון. ועיקר ההטבה בפה, כי כל 'החלומות הולכין אחר הפה' (ברכות נה); כי הדבר פה יש לו כח גדול מאד, כמו שאנו רואין, וזה בעצם שתקנו חכמנו זכרונם לברכה (ברכות נב: שלחן-עריך, א Dich-Tiim, סימן רכ), שייטיב החלום על-ידי הדבר. וזה רואין גדול כח הדבר, שיש כח על-ידי הדבר, שאומרים שלשה ישראליים שהחלום הוא טוב, דהיינו שאומרים לו: 'חלמא טבא חיית', ועל-ידי זה נתהפק החלום לטוב באהמת. אף-על-פי שהחלם לו חלום לא טוב, אף-על-פי-כן לאחר שלשה אומרים בפה מלא: 'חלמא טבא חיית', וחוזרים הדבר

כמה פעמים, ואומרים עוד שלוש הפותחות ושלומות ופדיות (ברכות נה), על-ידי זה נתהפה חלום באמת מרע לטוב. כי הדבר יש לו כח גדול מאד מאר, להפוך את האדם מרע לטוב, כי עקר נצחון האלחמה הוא על-ידי הדבר, שהוא עקר הכל זין של ישראל. כי אין פחנו אלא בפה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (במקרה ובאה כ, ד).

וזה עקר הכל זין של משיח, שהוא בחינת כל הצדיקי אמת, שבhem תלויים וכלוילים כל ישראל. כי כל הכל זינו של משיח היא רק על-ידי התפללה, שהוא על-ידי הדבר (כמו שמבואר בסימן ב' לקוטי קמא), ועל-ידי זה עקר הטענה עין שמננו השכחה. כי בטול השכחה ולזכות לזכרון הוא על-ידי הדבר, בחינת זכור בפה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (מגילה יח). כמו שרואין בחוש, שעלי-ידי שחוירין משנתו כמה וכמה פעמים בפה מלא, על-ידי זה זכרין למדור תמיד. וכן לעניין הזckeron העקרי הניל, שהוא לזכור תמיד בעלם דאתי, שמתגבר כנגד זה הרע עין שמננו השכחה, להשכיח מלבד מס ושלום, הזckeron זהה. על-כן העצה לזה לחזור הזckeron זהה בדבר פיו, להיות רגיל בכל יום לדבר בפה מלא מעניין הזckeron זהה, לדבר אל לבו ולהזכיר את עצמו בפה מלא: "מה יהיה התכלית מני

תזורה ה'שמש

לעוֹלָם הַבָּא וְמַה יִהְיֶה סָופִי, וְכִי בָּאָתִי הַגָּהָה לְקַבֵּעַ עַצְמִי
חַס וְשַׁלּוּם בָּזָה הַעוֹלָם, הַלָּא הַפָּל יַדְעֵין שָׁאַיִן שָׁוָם
קְבִיעָות בָּזָה הַעוֹלָם הַעֲוֹבָר וְהַרְזֵץ וְהַפּוֹרָחָ מָאֵד, וְלֹא
בָּאָתִי הַגָּהָה כִּי אִם לְהַכִּין עַצְמִי לְעַלְמָא דָאָתִי" וּכְבוּ.
וּבְשִׁבְיל זֶה צְרִיכֵין לְלִמְדָה סְפִּירִי מַוְסֵּר, שְׁנַתְּיִסְדוּ עַל-פִּי
דְּבָרִי רְבָותֵינוּ זָכְרוֹנָם לְבָרָכה בְּגַמְרָא וּמַדְרָשִׁים וּעַל-פִּי
צְדִיקֵי אָמָת:

נֵלָא סְפִּירֵהם שְׁמַכְנִים לָהֶם סְפִּירִי מַוְסֵּר, שְׁנַתְּיִסְדוּ
עַל-פִּי חֲכָמוֹת הַמְּחַקְרִים, שָׁאָף-עַל-פִּי שְׁבַתְחָלה
מַחְפִּים דְּבָרֵיהֶם בָּאֵיזָה אָמָת, וְאוֹמְרים גַּמְ-כִּין שְׁהַזְּמָן
פּוֹרָם וְאַיִן פְּכוּלִית בָּזָה הַעוֹלָם, אֲךָ אַחֲרֵךְ מַהְפַּכְנִין
הַשִּׁיטָה וְאוֹמְרים, שְׁהַתְּכִלִּית לְבִלוֹת יִמְיוֹר עַל חֲכָמוֹתֵיהֶם
וּלְשׂוֹנוֹתֵיהֶם. וְדִיקָּא עַל-יָדֵי הַמַּוְסֵּר שְׁלָהָם הַרְעָ, הֵם
צְדִיקִין נְפָשּׁוֹת לְפּוֹרָחות לְגַיהַנּוּמָם וּלְשָׂאוֹל תְּחִתִּיות. כִּי כָּל
כּוֹנְתָם לְרַעָה וְלֹא לְטוֹבָה, לְהַטּוֹת מַגִּי אֶרְחָה הָאָמָת
שְׁקַבְּלָנוּ עַל-יָדֵי רְבָותֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, זָכְרוֹנָם לְבָרָכה,
בְּגַמְרָא וּמַדְרָשִׁים וּכְבוּ, בִּידּוּעַ כָּל זֶה לְבַקִּיאִים בָּהֶם].

כִּי כָּל הַסְּפִּירִי מַוְסֵּר הָאָמָתִים מִזְכִּירֵין אֶת תְּכִלִּית עוֹלָם
הַבָּא, וְכֵן צְרִיכֵין לְהַתְּבֹזֵד בְּכָל יוֹם וּלְדָבָר בְּפִה
מֶלֶא מִתְּכִלִּית עוֹלָם הַבָּא. כִּי הַדָּבָר יִשְׁלֹׁז כַּח גָּדוֹל
לְהַזְּכִיר אֶת הָאָדָם, וְהַתְּפִלָּה נִקְרָאת חָטָם, וְזֹהוּ בַּעֲצָמוֹ

עד חטמו' שפטב שם, שעקר הכוונה הרע עין הוא על-ידי בבחינת מלכות מישיח, שנקרא חטם, בבחינת (איך) כ, כ): "רוח אפנו מישיח ה'", עין שם. כי עקר כח מלכות האמתי דקדשה, שהוא בבחינת מלכות מישיח, הוא על-ידי הדבר, בבחינת 'מלכות פה' (תקני זהר זר יז). כי המלך מנהיג כל מלכותו על-ידי הדבר, וכל נצחון מלכות דקדשה של מישיח הוא על-ידי הדבר.

וזה בבחינת כל ספר תהילים, שיסד דוד המלך, עליו השלום, שהוא שרש מלכות מישיח, שהוא היה לויהם מלומות השם כל ימיogenesis ורוחניות, ונצח כלם על-ידי הדבר פה, והינו על-ידי רבוי תפלוות בלי שעור, עד שפלו כלם ברוח קדשו בספר תהילים. ועל-כן זכה באמת למלכות נצחי שהוא מלכות מישיח. וזהו בבחינת 'למנצח', שהתחילה בהם רב המזמורים שบท תהילים, כי זה עקר עניין תהילים, שהוא בבחינת תפלוות ושירות ותשבחות, כלויות הדבר הקדוש של זכרון עולם הבא, שאז נעסק רק בזה, להודות ולהלל לפניו יתברך. כמו שאמר רבottaינו זכרונם לברכה (פנחים א צו ז): 'כל הוא אמר תהילים בעולם הזה, זוכה לאמרה לעולם הבא'. עקר אמיתת תהילים, שהוא בבחינת כל הדברים הקדושים שאמורים, בשביל זכרון עולם הבא, העקר הוא בבחינת למנצח, שארכין

פָּזָרָה הַשְּׁמֶשׁ

להתגבר בזה בנצחון גדול ממש, כמו הלוחם מלוחמה, שאריך לזהר שלא יאבד את לבבו. ויש בין שני המלחמות פה למודים על זה, לחזק את לב אנשי החיל בשעת המלחמה, שלא יאבדו לבם. כמו כן ממש הוא בענין זה, שאריכין לחזק את עצמו בכל עת מاء, ולידע ולהאמין שאין שהוא יש כח גדול להדבר מاء מاء, כי עקר הנצחון על-ידי הדבר.

וזה בחינת למנצח שהזכיר בכל פעם קדם המזמור, כאומר ומזכיר ומזהיר לכל מי שרוצה לבן ללחם מלחמת השם, שהוא מכרח בזה, כי רק בשבייל זה נברא. והוא מלאדם לכל אחד, שכל מי שרוצה להיות למנצח במלחמה זאת, יאמר מזמור זה או מזמור זה בפה מלא, וזהו למנצח והבן. כי הוא ממש בعين פריש רשי (תהלים ד, א), שפרוש למנצח שהוא בשבייל הלווי שמנצח בשיר וכו', אך אנחנו פרשנו למנצח על הכל בפ"ל. וכן הוא מחזק את עצמו ברבورو, ואומר על עצמו: "למנצח מזמור לדוד", שהמזמור זה הוא לדוד, שהוא למנצח את הכל בדבоро הקדוש. כי כן צריכין לחזק את עצמו הרבה, כשהרצוין לעסוק בתפלת ושיחת ורבור בין לו לנו, ולהאמין שבודאי ינצח על-ידי זה, אם יהיה חזק בזה לעסוק בזה כל ימיו עד הסוף, עד שמתוך נפשו יהיה איך שיש היה, שהוא נקרא

מִנְאַת בּוֹדָאי, כִּי אֵיךְ שִׁיחַה כֶּבֶר נִצְחָה הַרְבָּה עַל־יִדִּי דְּבוּרוֹ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁדָּבָר וּבְקַשׁ מִהָּשָׁם יִתְבָּרֵךְ לְהַתְּקִרְבָּה אֲלֵיכֶם.

כִּי כָל מָה שָׁעֹוֹשִׁין בְּשִׁבְיל נִצְחָן דַּקְדָּשָׁה נִשְׁאָר קִים לְעוֹלָם, בְּפִרְטָה דְּבוּר וְקוֹל שֶׁל תִּפְלָה שִׁיקָּר מִהְכָּל. וְזֹה בְּחִינַת 'כְּבָוד מַלְכָותךְ יָאמְרוּ וְגַבּוּרָתךְ יְדַבְּרוּ' (תְּהִלִּים כָּהָה, יא). שֶׁעָקֵר כְּבָוד מַלְכָותו מִמְשִׁיבֵיכֶן עַל־יִדִּי הַאמִירָה וְהַדְבּוּר. וְזֹהוּ "וְגַבּוּרָתךְ יְדַבְּרוּ", הַינְנוּ שֶׁעָקֵר גַּבּוּרָת הַשָּׁם, שַׁהְיָא נִצְחָן מַלְחָמוֹת הַשָּׁם, בְּחִינַת 'ה' עַזּוֹז וְגַבּוּר ה' גַּבּוּר מַלְחָמָה' (שם כד, ח), זֶה מִמְשִׁיבֵיכֶן עַל־יִדִּי הַדְבּוּר דִּיקָא וּכְנָא". נִמְצָא, שְׁעַל־יִדִּי הַדְבּוּר מִמְשִׁיבֵיכֶן בְּחִינַת מַלְכָות מִשְׁיחָה, שְׁעַל־יִדִּי-זֶה נִכְנָע הַרְעָע עַזּוֹז וְזֹכִין לְזֹכְרוֹן. כִּי עָקֵר הַזֹּכְרוֹן הוּא עַל־יִדִּי הַדְבּוּר.

וְזֹהוּ בְּחִינַת הַטְּבַת חִלּוּם עַל־יִדִּי הַדְבּוּר, בְּחִינַת כָּל הַחִלּוּמוֹת הַוּלְכִין אַחֲר הַפֶּה, בְּמוֹבָא בְּגַמְרָא (ברכוות נה: נו) כִּמָה מַעֲשִׂיוֹת נִפְלָאוֹת בָּזָה, אֵיךְ שְׁנַתְּקִימָו דְּבָרִי הַפּוֹתְרִים לְטוּבָה אוֹ לְהַפְּךָה. כִּי הַדְבּוּר יִשׁ לֹא כַּמְ גָּדוֹל, וְעַל־יִדִּי-זֶה נִתְפָּקֵן הַזֹּכְרוֹן, שְׁעַל־יִדִּי-זֶה עָקֵר תְּקִין הַחִלּוּם:

פִּזְרָה הַשְׁמֶשׁ

וְעַל־כֵּן יִטַּבְנֹו בְּפָנֵי שֶׁלֶשׁ', כְּנֶגֶד שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הַפְּנֵל, שֶׁהָם אֲדָם וּמִקּוּם וּזְמַן שֶׁבָּהֶם תָּלוּי הַזְּכָרוֹן. וְזֹה בְּחִינּוֹת שֶׁלֶשׁ הַפּוּכוֹת וּשֶׁלֶשׁ פְּדִיוֹת, הַכְּלָל כְּנֶגֶד שֶׁלֶשׁ בְּחִינּוֹת הַפְּנֵל, שֶׁעַל יָדָם תָּקוֹן הַזְּכָרוֹן, שֶׁהִיא תָּקוֹן הַתְּחִלּוֹם, שִׁיחַת הַפְּהָה לְטוֹבָה, אָמֵן:

וְזֹה בְּחִינּוֹת מָה שֶׁאָמְרוּ רְבוּתֵינוּ זָכְרוֹנוּ לְבָרְכָה (שם), שָׁאָם אֵין לוֹ מַטִּיבִין, יֹאמֶר בְּשֻׁעַת בְּרִכַּת כְּהַנִּים: 'אֲדִיר בְּמָרוֹם הַי' וּכְו.'. כִּי כְּהַנִּים בְּחִינּוֹת אַהֲבָה דִּקְדָּשָׁה, בְּחִינּוֹת 'וְקִמְצֵץ הַכֹּהֵן' כְּמוֹ שֶׁמְבָאָר שֶׁם בְּהַתּוֹרָה הַפְּנֵל. וְגַם הַכְּהַנִּים הֵם בְּבְחִינּוֹת טֹוב עַיִן, בְּחִינּוֹת "טֹוב עַיִן הוּא יָבָרָךְ" (מִשְׁלֵי כב, ט), שֶׁהִיא בְּרִכַּת כְּהַנִּים. וְעַל־כֵּן בְּשֻׁעַת בְּרִכַּת כְּהַנִּים, שֶׁאָז עַקְרָב הַמְשַׁכֵּת הַטֹּוב עַיִן הוּא יָבָרָךְ, עַל־יָדֵי הַכְּהַנִּים, שֶׁהָם בְּחִינּוֹת אַהֲבָה דִּקְדָּשָׁה, עַל־כֵּן אָז הוּא תָּקוֹן הַתְּחִלּוֹם, שֶׁהִוא תָּקוֹן הַזְּכָרוֹן, שְׁגָמְשָׁךְ עַל־יָדֵי תָּקוֹנִים אַלְגָּו, שֶׁהָם טֹוב עַיִן וְאַהֲבָה דִּקְדָּשָׁה. וְעַל־כֵּן לִימָא הָכִי אָז 'אֲדִיר בְּמָרוֹם', בְּחִינּוֹת "מִקּוֹלוֹת מִים רַבִּים אֲדִירִים מִשְׁבָּרִי יָם אֲדִיר בְּמָרוֹם הַי''. כִּי הוּא מְנַצְּחָם תִּמְיד, בְּחִינּוֹת "וְאַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם הִי, לְעוֹלָם יִזְךְ עַל הַעֲלִיוֹנָה", כְּמוֹ שְׁפִירָשׁ רַשְׁיִי שֶׁם.

וְזֹהוּ שְׁמַזְכִּירִין בְּשִׁבְיל תָּקוֹן הַתְּחִלּוֹם 'אֲדִיר בְּמָרוֹם', הַיְנֵי בְּחִינּוֹת 'אֲדִיר בְּמָרוֹם הַשֵּׁם', שְׁאַתָּה מְנַצְּח

תמיד, ואין לשום רע עין שליטה וכח גודח, ועל-כון אני מבקשך, שפטים חיים וברכה ושלום, ותתבטל הפלקלחת והשנאה וההתקנות של הרע עין, שפוגם בזיכרון, שםשם קלקל החולום. רק תמשיך עליינו חיים וברכה למשמרת שלום, הפקה הרע עין, שממנו כל הפלקלחת, והוא סטרא דמותא ואינו חפוץ בברכה, רק תמשיך עליינו חיים וברכה וכי, שנמשך מבחןית טוב עין הוא יברך, שהיה בחינת חיים, כמו שבחותם (תהלים קלג, ג): "כִּי שֵׁם צְוָה ה' אֶת הַבָּרֶכה חַיִם". כי אתה אדר במרום שכון בגבורה, ואתה מנצח תמיד בחינת אדר במרום שוכן בגבורה, ואדר מנצח אדר בחינת אדר במרום מים רביהם אדרים וכי אדר במרום השם:

זו סוד גדול המצויה של חנוך נערים בתורה, שעקרו על-ידי הדבור, כמו שדבריו רבותינו זכרונם לברכה (סעה מב) על פסוק (דברים יא, יט): "וְלֹמַדְתֶּם אֶתם את בניכם לדבר בהם", שתינוק שי יכול לדבר, צריך ابوו להזכיר לדבר עמו בלשון הקודש, וללמוד דברי תורה, שי אמר: "תורה צוה לנו" וכי (שם לג, ד) ו"שמע ישראל" וכי (שם י, ד); כי הדבור יש לו כח גדול, ועל-כון אפלו תינוק, אף-על-פי שאינו יודע מי ק אמר (עין עצודה זהה יט), אף-על-פי-כון הדבורים שרגילים אותו לדבר בדברי תורה, הם יקרים מאד, והיא מצוה הרבה מאד.

תורה השלמה

ומזה תוכחת מגליה להמליעים על אנשי אמת, המקרבים בני הנערים לעובדת השם מגעיהם, כי אדרבא עקר המצוה לקרב בני הנערים דיקא, כי הם עדין בתחילת המלחמה והגוזן. ועל כן כל מה שמלאדים ומחנכים אותם באיזה קדשה של תורה ותפלה ומעשים טובים, הוא יזכיר מזד. כי כל מה שעושים לעת עתה בנועריהם איזה דבר שבקדשה, זה נשאר קיים לנצח. כי נצחון קדשה כל שהוא קיים לנצח תמיד, וגם על-ידי-זה יתחנכו ויהיו رجالים מגעരיהם ללחם מלחמות השם וללכת בדרך ישר, כמו שבתו במשל כי, ו: "חנן לנער על-פי דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה". והלא התורה הזהירה אותנו למד אפלות תינוק שיכول רק לדבר ללמד עצמו, מכל שכן בני הנערים, שכבר הם בני מצוה ומניחים תפליין, בודאי חיוב גדול לדבר עליהם יראת שמים בכל יום, לחנכם בדרך הקדש מגעരיהם דיקא. כי אחר כך כל מה שמנצחים, קשה יותר לקרבם, מלחמת שבר פעו מהדרך הרבה, כמו שכתב אדוננו מורה ורבנו, זכרונו לברכה (לקוטי מוהר"ז חלק א סימן ר) על פסוק (טהילים קיט, קו): "תעייתך בשה אבד" וכו':

ובאמת זאת ההנגדות על בני הנערים משפט לשל מקטרוג המלאכים, שקטרגו על האדם, ואמרו

(תהלים ח, ה): "מה אנוש כי תזכרנו" וכו'. ומשם עקר אחיזת הסמך-ם, כי הוא היה מהמקטרגים, מובה (ען פרקי רביעי פרק יג). ומשם משתלשל אליו הדברים שמדוברים וחולקים על העוסקים לרוב בני אדם לעבודת השם באמת. וזה בחינת: "ה' אדונינו מה אדר שמק בכל הארץ אשר תנוה הוזך על השמים" (תהלים ח, ב); שזהו בחינת קתרין המלאכים על האדם, שאינם ראויים לקבל תורה קודשה ובבה כזאת, ומהראוי "אשר תנוה הוזך על השמים", כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (שבת פח). אבל האמת אינה כן, כי השם יתברך חפץ דיקא בעבודת התחותנים, גושי עפר, חסרי דעת. וchapatz dik'a בעבודת הילדים ובני הנעורים, שהם עולים ויונקים, כאשר מפרש הפסוק אחר זה מיד: "MPI עולים ויונקים ישך עוז למן צוריך להשבית אויב ומתקנם", 'MPI עולים' דיקא, שהדבר של עולים ויונקיםذكر בעיניך מוד, ואתה מיסיד ממני יסוד עז וחזק, שעלי-ידיהם דיקא אתה מנצח הזרים ומשבית אויב ומתקנם. כי עקר הנצחון על-ידי הדבר, ודיקא על-ידי הדבר של עולים ויונקים, מחתמת שהם עדין בחרותם והדים ברתיחתם, שם עקר הנצחון. כי עקר הנצחון בהדים (במובה לקוטי מורה', חלק א', סימן עה), והדבר מהדים, מובה בדרךינו כמה פעמים. וכשANCHIM אומם לדבר דברי אמרת בכל יום, בזה

תזהר הַשְׁמֵשׁ

מנצחים על ידם הָרְבָה מֹאֲד, בְּבִחִינָת "מִפִי עַוְלָlim
וַיּוֹנְקִים יִסְדַּת עַז לְמַעַן צָוְרִיךְ לְהַשְׁבִּית אֹוִיב
וַמְתַנְקֶם"; כי הַמְלָחָמָה שֶׁל הָאָדָם בָּזָה הַעוֹלָם אַרְקָה
מֹאֲד, עַל-כֵן צָרִיכִין לְהַתְחִיל מִימֵי הַגְּעוּוֹרִים מִפְשָׁש, כְּמוֹ
שַׁכְתּוֹב (איְהָה ג, כז): "טֹוב לְגֹבֵר כִּי יִשָּׂא עַל בְּגֻעּוֹרִיו",
וְהַלְוָא שִׁיּוֹכֵל לְהַשְׁלִימָה כְּרַצְנוֹ יִתְבּרַךְ כֹּל יְמֵי חַיָּיו.

וזהו "כִּי אֲרָאָה שְׁמֵיךְ מַעֲשָׂה אַצְבָּעָתִיךְ" וככ"י (תהלים ח,
ד), שֶׁכֹּל זֶה מִדְבָּר מַעֲנֵינוּ פְגִימָת וַחֲסָרוֹן הַלְּבָנָה,
שְׁגַתְהָנָה מִחְמָת הַתְּגָרוֹת הַרְעָע עַיִן, שֶׁזֶה בְּעַצְמוֹ בְּחִינָת
קַטְרוֹג הַמְלָאכִים עַל בְּרִיאַת הָאָדָם, וַנְתִינָת הַתּוֹרָה
לְתַחְתּוֹנִים. וכמו כן לְמַשְׁבְּילִים, שֶׁכֹּל זֶה בְּחִינָה אַחַת.
וזהו "כִּי אֲרָאָה שְׁמֵיךְ מַעֲשָׂה אַצְבָּעָתִיךְ יִרְחָ וּכְוֹכָבִים
אֲשֶׁר כּוֹנַנְתָּ מָה אָנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרָנוּ" וככ"י. הַיְנוּ כְּשָׁאָנִי
רֹאָה שְׁמֵיךְ וככ"י יִרְחָ וּכְוֹכָבִים, הַיְנוּ בְּחִינָת מַעֲוֹת הַיְרָחָ,
שְׁמַחְמָת זֶה נָתַן לְהַכּוֹכָבִים לְהַפִּיס דַעַתָּה (עַיִן בְּרָאשָׁת
רַבָּה ו), כְּמוֹ שָׁאָמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכָרוֹנָם לְבָרְכָה (חָלֵין ס:);
הַיְנוּ כְּשָׁאָנִי רֹאָה הַיְרָח שְׁגַתְמָעַטָּה, מִחְמָת הַקַּטְרוֹג
שְׁגַם-שָׁךְ מִחְמָת הַרְעָע עַיִן, אָנִי מַתְמִיה וּמַתְפִּילָא מָה אָנוֹשׁ
כִּי תִזְכְּרָנוּ וככ"י, כִּי תִזְכְּרָנוּ דִיקָא, הַיְנוּ אֵיךְ אִפְּשָׁר
לְהַמְשִׁיךְ הַזְּכָרוֹן עַל הָאָדָם שִׁיזְכֵּר בְּתַכְלִיתוּ לְעוֹלָם
הַבָּא, מַאֲחָר שַׁהְרָע עַיִן מַתְגַּבֵּר כֹּל כֵּךְ, עד שַׁהְכַּרְחָה
הַיְרָח לְהַתְמַעַט מִחְמָת זֶה. אֲבָל בָּאָמָת (שם): "וַתִּחְסַטְרָהוּ

מעט מְאֹלָקִים וּכְבָוד וְהַדָּר תַּעֲטֵרְהוּ". הִנֵּנוּ שֶׁבְּאַמָּת בְּגַפְלָאֹתָיו יַתְּבִּרְךָ הַעֲצִים, הַכָּל נִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְכָמוֹ שֶׁמְבָאָר לְעַיל, שְׁפִיס הַשֵּׁם יַתְּבִּרְךָ אֶת הַלְּבָנָה, וְאָמָר לָהּ, שֶׁחַסְרוֹנָה וּמְעוֹטָה נוֹגֵעַ בּוֹ בְּעַצְמוֹ כְּבִיכּוֹל, שֶׁזֶה בְּחִינַת "הַבִּיאוּ עַלְיִ פְּרָה" וּכְיוֹ.

כִּי הַחֲסָרָן נוֹגֵעַ בְּשָׁמוֹ כְּבִיכּוֹל, בְּבְחִינַת: "כִּי יָד עַל גַּס יְ"ה", שְׁאֵין שָׁמוֹ שְׁלִים וְאֵין כִּסְאוֹ שְׁלִים, עַד שִׁימְחָה זָכָר עַמְלָק"; כִּי עַמְלָק הוּא עֲקָר הַרְעָע עַיִן, כִּי הִיא עִינָוּ רְעָה תִּמְיד בְּגַדְלַת יִשְׂרָאֵל, כִּי עַמְלָק הוּא מְעוֹלָם רְצֻוּת מְרֻדוֹת לִיְשָׂרָאֵל, כִּמוֹ שְׁפִירָשׁ רְשָׁי עַל פְּסוֹיק (פְּמִדְבָּר כא, א): "וַיִּשְׁמַע הַכֹּנְעָנִי מֶלֶךְ עֲרָד שֶׁהָוָא עַמְלָק". וּעַל-יְדֵי שְׁהָשָׁם יַתְּבִּרְךָ שְׁתַּף עַצְמוֹ בְּצָעֵר הַשְּׁכִינָה וּכְנַסְתָּה יִשְׂרָאֵל, וּנְשַׁבַּע לָהּם, שְׁאֵין שָׁמוֹ שְׁלִים עַד שִׁימְחָה אֹתוֹ, עַל-יְדֵי זֶה הָם בְּטוֹחִים שְׁבּוּדָאִי יְכַנְּיעָו אֹתוֹ. כִּי הוּא בְּעַצְמוֹ יַתְּבִּרְךָ מִסְתָּתָר עַצְמוֹ אֲצָלָנוּ בְּתִקְרָה גְּלוּתָנוּ בְּכֶמֶה וּבְכֶמֶה הַסְּתָרוֹת וְצִמְצּוּמִים, וּעַל-יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ הוּא מִזְכִּיר אֹתוֹנוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וּבְכָל עַת וּבְכָל מָקוֹם וּבְכָל אָדָם לְשׂוֹב אָלָיו.

וּזֹהוּ בְּעַצְמוֹ בְּחִינַת מָה שַׁכְתָּב בְּתִחְלַת הַתּוֹרָה הַגְּנָל, שְׁהָשָׁם יַתְּבִּרְךָ מִצְמָצָם אֶת עַצְמוֹ מֵאֵין סָוף עַד אֵין פְּכָלִית, וּמְרַמֵּז רַמְזִים לְכָל אָחָד וּכְיוֹ. הִנֵּנוּ שֶׁאָפָלוּ

תזורה המשמש

כשהאדם בגלות בגשמייה וברוחנית, אפילו אם נפל, חס ושלום, עד אין תכילת, גם שם השם יתברך מצמץם עצמו ומסתיר את עצמו בדרכיו נפלוותיו העצומים, ומזכיר אותו בכל פעם בכמה ובמה רמזים שונים בכל יום ובכל מקום, כדי שישוב אליו, שהוא בחינת: "בכל צרתם לו צר ומלאך פניו הושיעם באחבותו ובחלתו" וכו' (ישעיה ט). הינו שבכל צרותם של ישראל, ועקר צרות ישראל היא צרות הנפש, שרוחקה מאביה שבשמיים, ואיזי לו צרי ביביכול, הינו שבביבוכו הוא מצר ומקטין ומצמצם אורו בצתומים נפלאים, כדי להזכירו באשר הוא שם. ועל-ידי זה ימלאך פניו הושיעם וכו', הינו הצדיק האמת שנקרה מלאך פניו. כי הצדיקים נקרים 'מלאכים' (עין זמר חלק ג כמה; וחלק א צ), הם מבינים הרמזים, ומשתדרים בחכמתם להבניות ולהאר בישראל אלו הרמזים. ועל-ידי זה הם מושיעים אותם להזירים להשם יתברך. ואיזי נתהפק הפל לטובה, שדיקה על-ידי התגברות קרע עין, שעלה-ידי זה נתמעט ונצמצם האור מאד, ועל-ידי זה דיקה הגיעה טוביה גודלה, שיכளין הצדיקים הגדולים להגביה ולהעלות גם היורדים והנופלים מאד מאד.

כי על-ידי שנפטר האור כל כך על-ידי רבוי הצדומים, עד שהיה קשה להשיג ולהבין

הַרְמָזִים, וְהַצְדִּיקִים בְּרַבִּי יַגְעַתֶּם בְּמִסְרֹות נַפְשׁ זַכְוֹ לְהַשְׁיג הַאֲוֹר מִתּוֹךְ תְּקֵף הַהַסְּפָרוֹת. עַל-יְהִידָּה זַכְוֹ לְהַשְׁגֹות גְדוֹלוֹת, עַד שְׁבָעָצִים חֲכָמָתָם הֵם מַלְבִישִים לְנוֹ הַאֲוֹר בְּצָמָצּוּמִים נַפְלָאים, בָּאַפְןֵן שָׁגָם כֹּל אֶחָד בָּمִקּוֹמוֹ יַזְכֵל לְהַגְיָעַ לֹז רַמְזִים וְהַתְעוֹרָרוֹת וְעַצּוֹת בְּכָל מִקּוֹם שַׁהְוָא, לְאָחֹז אֶת עַצְמוֹ בְּהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ תְּמִיד. כִּי הַהְעָלָם הוּא בְּשִׁבְיל הַגְּלִוי, כְּמוֹבָא בְּכַתְבֵי הַאֲרֵי זַיִל. הַינּוּ כֹּל מַה שְׁמַעְלִימִין וּמַצְמָצִים הַאֲוֹר בְּצָמָצּוּמִים רַבִּים יוֹתָר, הַכָּל נִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה עַל-יְהִידִי גְדוֹלִי הַצְדִיקִים. כִּי דִיקָא עַל-יְהִידָּה הֵם מַגְלִין וּמַאֲירִין לִיְשָׂרָאֵל אֲוֹר הַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ, שְׁנוּכָל לִיְדֻעַ וְלִזְכָר אָתוֹ יַתְבִּרְךָ בְּכָל מִקּוֹם שַׁהְוָא.

וְזֹה בְּחִינַת 'אֵין מַעֲוֹת אַחֲרָ מַעֲוֹת אֶלָּא לְרַבּוֹת' (יוֹמָא מג. ב"ב יד.). שֶׁכֹּל מַה שְׁמַעְלִימִין וּמַצְמָצִים הַאֲוֹר בְּמַעֲוֹת אַחֲרָ מַעֲוֹת, הַכָּל הוּא רַק בְּשִׁבְיל לְרַבּוֹת הַאֲוֹר, לְהַגְדִילוֹ וְלַהֲאִירוֹ בְּלֵב יִשְׂרָאֵל עַל-יְהִידִי זַה דִיקָא.

וְזֹהוּ בְּחִינַת "וְתַחַסְרָהוּ מַעֲט מְאַלְקִים", וְתַחַסְרָהוּ מַעֲט, זֹה בְּחִינַת מַעֲוֹת אַחֲרָ מַעֲוֹת, שֶׁגַּחֲסֵר הַאֲוֹר וְגַתְמַעַט בְּכָמָה בְּחִינּוֹת, בְּבְחִינַת מַעֲוֹת אַחֲרָ מַעֲוֹת. וְהַכָּל הוּא מְאַלְקִים, כִּי הַחֲסִרּוֹן וְהַמַּעֲוֹת הוּא מְאַלְקִים כְּבִיכּוֹל, כִּי שְׁמוֹ וּכְסָאוֹ עַצְמָם גַתְמַעַט

וּנְחָסָרוֹ, כִּכְלֵל, מִחְמָת הַקְּטָרָוג וְהַתְּגָרוֹת שֶׁל הַרְעָעָן. בְּבִחִינָת "כִּי יָד עַל פֵּס יְהָ" וּכְיוֹן. אֲבָל דִּיקָא עַל-יִדְיֶךָ "זָכְבָּוד וְהַדָּר תַּעֲטִירָהוּ", זֶהוּ בְּחִינָת "הַוָּד וְהַדָּר לְבִשְׁתָּפָה" הַמְבָאָר שֶׁם בְּתִיחַלְתָה הַתוֹרָה הַגְּנָ"ל, עַזְן שֶׁם. שֶׁהָם בְּחִינָת רְגָלִי הַקְּדָשָׁה, שֶׁהָם בְּחִינָת הַרְמָזִים שֶׁמְרָמִין לְכָל אָחָד. וּמִי שָׂזְכָה לְהַבִּינָם זָכוֹה לְהַשְׁגּוֹת גְּדוֹלוֹת, שֶׁהָם בְּחִינָת כְּתָר וְעַטְרָה. וְזֶהוּ "זָכְבָּוד וְהַדָּר תַּעֲטִירָהוּ", שָׂזְכָה לְהַתְעִיטָר בְּמַחְיִן חֲדָשִׁים, שֶׁגְמַשְׁכִין עַל-יִדְיִי כְּבָוד וְהַדָּר, בְּחִינָת 'הַוָּד וְהַדָּר' הַגְּנָ"ל, שֶׁהָם בְּחִינָת הַרְמָזִים, שָׂזְכָה לְזָה דִּיקָא עַל-יִדְיִי רְבִבי הַצְּמֻזְמִים, עַל-יִדְיִי בְּחִינָת "וְתַחְסְרָהוּ מַעַט מְאַלְקִים".

וְזֶהוּ "תִּמְשִׁילָהוּ בְּמַעַשָּׂה יְדֵיךְ" וּכְיוֹן, 'תִּמְשִׁילָהוּ לְשׁוֹן מְשָׁלֵ' וְדָמִיּוֹן, שַׁהְוָא בְּחִינָת רַמִּזִים. וְזֶהוּ 'תִּמְשִׁילָהוּ בְּמַעַשָּׂה יְדֵיךְ', שָׁבְכָל הַדְּבָרִים שְׁבָעוֹלָם שֶׁהָם מַעַשָּׂה יְדֵיו יַתְבְּרָךְ, אַתָּה מַרְמֹז לוֹ רַמִּזִים וּמְשָׁלִים, שִׁיבֵּין מֵהֶם לְהַתְּקָרֵב אֲלֵיךְ. כִּי הַרְמָזִים הֵם בְּחִינָת מְשָׁלִים, כְּמוֹ הַמְשָׁל שַׁהְוָא סְבוּב, כִּדי לְהַבִּין עַל יְדוֹ וְכֶר גְּבוֹהָ, שָׁאֵי אָפְשָׁר לְהַבִּינוֹ, כִּי אֵם עַל-יִדְיִי מְשָׁל. כְּמוֹ גַּן הֵם הַרְמָזִים, שְׁהָשָׁם יַתְבְּרָךְ מַתְלַבֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ בְּכַמָּה וּבַמָּה לְבוֹשִׁים וְצָמֹזְמִים, כִּדי שִׁיבֵּין הָאָדָם מֵהֶם מְשָׁלִים וּרְמָזִים לְהַתְּקָרֵב אֲלֵיו יַתְבְּרָךְ. וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ בְּחִינָת 'תִּמְשִׁילָהוּ עַל-פִּי פְּשָׁטוֹ, שַׁהְוָא לְשׁוֹן מִמְשָׁלה,

כִּי הַכָּל אֶחָד. כִּי זֶהוּ עֲקָר הַפְּמִשְׁלָה שֶׁל הָאָדָם עַל כָּל
מְעֵשָׂה בְּרָאשִׁית, שֶׁהָם מְعֵשָׂה יְדֵיו יִתְבְּרֹךְ, כַּשְׁזֹוכָה
לְהַבִּין מִכָּלָם מִשְׁלִים וּרְמִזִּים לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבְּרֹךְ, שֶׁזֶהוּ
בְּחִינָת מַה שֶּׁאָמַר בֶּן עַזְאי (ברכות נה): יִזְבְּרוּ שִׁבְרָא כָּל
אָלוּ לְשִׁמְשֵׁנִי כְּנָ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינָת מַה שֶּׁאָמַרנוּ רְבוּתֵינוּ זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה (סנהדרין
לו): 'מַחְיב כָּל אָדָם לוֹמֵר בְּשִׁבְילֵי נִבְרָא הַעוֹלָם',
הַיָּנוּ שַׁהכָּל נִבְרָא בְּשִׁבְילֵי, כִּי שֶׁאָבִין מֵהֶם רְמִזִּים
לְהַתְּקִרְבָּה אֲלֵיו יִתְבְּרֹךְ. וְזֶהוּ בְּחִינָת מַה שְׁכָתוֹב בְּשֶׁלֶמֶה:
"וַיִּדְבֶּר שֶׁלֶשֶׁת אֶלְפִּים מִשְׁלֵל וּכְוֹ", וַיִּדְבֶּר עַל הַעֲצִים וּכְוֹ'
מן הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּלִבְנָוֹן" וּכְוֹ' (מלכים-א ה, יב, יג), שֶׁהִיא
מִבּוֹן מִכָּלָם רְמִזִּים, שֶׁזֶהוּ בְּחִינָת מִשְׁלִים כְּנָ"ל. וְזֶהוּ
"כָּל שְׂתָה תְּחִת רְגָלָיו", שַׁהכָּל נִכְנָע תְּחִת בְּחִינָת
הַرְגָּלִין, שֶׁהָם בְּחִינָת הַרְמִזִּים הַגְּנָ"ל. שְׁגַמְשָׁכִין מִבְּחִינָת
"וְהָאָרֶץ הַדָּם רְגָלִי" הַגְּנָ"ל. וַיהֲכָתוֹב קֹורָא אָוֹתָם רְגָלִין,
כִּי מֵי שְׁזֹוכָה לְהַבִּין אָלוּ הַרְמִזִּים, שֶׁהָם בְּחִינָת רְגָלִי
הַקְדְּשָׁה. אָזִי הוּא נִכְלָל בְּהַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ, וְאָזִי (הַם
גְּקָרְאים) [הַוָּא גְּקָרָא] בְּחִינָת רְגָלִיו.

וְזֶהוּ שְׁסִים: "ה' אֲדוֹגִינוּ מַה אֲדִיר שְׁמֶך בְּכָל הָאָרֶץ".
וְאָלוּ אֲשֶׁר תְּנָה הַוֹּדֶך עַל הַשְׁמִים' לֹא קָאָמַר, כִּי
בּוֹדָאי רְאֵי שִׁבְרָא הָאָדָם וְלֹתָן הַתּוֹרָה, מַאֲחֵר שִׁיכּוֹל

פָּזָרֶה הַשְׁמֵשׁ

לזכות לכל זה, שדייקא על-ידי החפרון והמעוט יתגבר
להבין ולחשיג הנסיבות כאלה, עד שיוכל להכניס זכרון
עולים הבא בלב כל ישראל, ולהגדיל ולהأدיר שם
בכל הארץ, בבחינת: "מי הקים כל אפסי ארץ" הנאמר
שם בסוף התורה הנ"ל. וזהו "ה' אדונינו מה אדריך
שמך בכל הארץ", שבסכל הארץ בכל הגשמיות, מה
אדיך שמק', שיכולים להבין תرمיזים בכולם על-ידי כח
הצדיקים הגדולים ובנ"ל; ברוך הוא לעוזם אמן ואמן:

א.

מבאר בלקוטי-מורגן, חלק א', סימן טא, ג' כל עצם מעלה אמונה חכמים, כי על ידם יכולים לאמות מכל מיניجريدة ונטילות, ולטהר את עצמו מכל מיני לכלוכים וטנופים וכו', שלבך וטנה את עצמו; כי החכמים האמתאים מחדשים ספרים חדשניים, המגליים ומפרטים אמתה מצתאותו יתברך, ועל-ידי-זה ממתיקים את כל הדינים; כי עקר כל הדינים באים רק מלחמת פגס אמונה חכמים, שלועג על הבני החכמים האמתאים, ועל-ידי-זה מוסיף לכלוך וטנוף במוחו ונתקבל ביותר, עד שאין לו שום עצה מה לעשות, כי עצתו חולוקה וכו', וזה מובן לכל משכילים, שחולוקת והסתרת העצה, זה קשה מכל הוצאות והיטורים שבועלם, כי בונדי אין שום צער וצרה וצוקה, שלא תפוץ עצה להנצל ממנה, אך עקר הערכה, רחמנא לאצלו, הווא מה שגעלאם ממנה, ואינו יודע העצה, אך להנצל ממנה, ולפעמים נראהית לו איזו עצה, אך עצתו חולוקה לשפטים, כי יכול להיות, שעלי-ידי עצה זאת יתקלקל יותר, וצריך לעשות בהפץ, פMOVן לכל בר דעת בכל מה שעובר עליו, כגון למשל בענין חולאת ומכאות, רחמנא לאצלו, שבודאי יש רפואי, אך איןנו יודע באיזה דבר יתרפא, ועל-ידי איזה רפואי, כי

תזרוח ה שימוש

על-פי-רב הרופא מקלקל הרבה ברפואותיו, ומייקו
כמצוי הרבה, וגם על-פי הרב הרופא והדוקטור בעצמו
מספק ועצתו חלוקה איך לרפאו וכו' (ועל-פָן זההיר
רבנו ז"ל להתרחק לגמרי מרופאים ודוקטורים, ונשמע פעם
מפיו הקדוש; אוניב שווין לא א דاكتיר איז דער גראנטער
נאם כבר הולכים אל רופא, אሪיכים שיילכו אל הרופא
הגדול), כי אלו הרופאים הקטנים הם רוצחי נפשות ממש,
רחמנא לאצלו). וכן בענין משא ומתן ופרנסה, עקר
הרוח היא, שידען העצה מה לסתור ומתי למפר וכו'.
וכמו בא בתרגומים (דברים ח, יח): ארי הויא יהיב לך עיטה
למייני נכסין וכו'; וכידוע גצל חלוקת העצה שיש
במשא ומתן ופרנסה וכו'. וכן בשאר דברים, עקר
הארה הויא רק חלוקת העצה, שאינו יודע לשית עצה
לנפשו, מה שעשה וכו', אך עקר הארץ והיסורים
מחלוקת העצה הוא בענין התקרובות להשם יתברך
מכל המיקומות שנדרח לשם, בעוננותינו הרבים, כי חוץ
 מזה הפל הפל, ואם ירויח ואם לא ירויח ממון, איך
שייה יבלהימי חמיו, וישוב אל העפר כשהיה, אבל
חלוקת העצה בענין קדשת יהודה, שזו פכליתו
הנצחית, זה עקר הארץ הגדולה מהפל, פМОבא היטיב
לכל המסתכל על סופו ותכליתו האחרון.

אך כל התקון לכל זה היא אמונה חכמים; כי החכמים

האמתיים הם יכולים לדרש את התורה ב"ג מדות שהتورה נדרשת בהן לפני המקום ולפי הזמן, והם מורים ומגלים עצות איה לשוב אליו יתברך, אפלג מתכליות הירידה והקטנות והחישך שנפל לשם, כי הם מחדשים חדשניים בתורה הקדושה בכל פעם, עד שאפלו מי שירד כמו שירד, ונתחה בתאותיו ובמדותיו כמו שתחעה, חס ושלום, אף-על-פי-כן אין שם מקלקל וגיגום וחוטא בעולם, שלא ימצא תקונה ותקון על-ידי אמונה חכמים, שיחזק עצמו להאמין בדרכי החכמים האמתיים.

והנה השם יתברך נותן את תורה הקדושה, והיא כלולה מתורה שבכתב ותורה שבעל-פה, עיין שאמרו חכמים, זכרונם לברכה (מקורו רבא, שיר המשירים, פרשה א, סימן כא): "ליריח שמניך טובים", ב' תורות הנ: תורה שבכתב ותורה שבעל-פה. ואמרו (שם, סימן נא): "גאו לחייך בתרים" — ב' תורות — שבכתב וشبאל-פה. ואמרו (שם, פרשה ב, סימן יד): "סמכוני באישות" — ב' אישות — תורה בכתב ותורה שבעל-פה, עין שם; ואמרו (מקורו פנחים, פרשת יעקב): שני לוחות אבני בנגד שתי תורות: תורה שבכתב ותורה שבעל-פה, עין שם; וכן הוא (תורת פהנים, פרשת בחקתי): "זה תורה" — מלמד שב' תורות נתנו להם לישראל, אחת בכתב ואחת

תורה השם

בעל-פה, עין שם; ותורה שכתב ותורה שבעל-פה הם בחינת חפה ולבנה, בחינת משה ויהושע, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (בבא בתרא עה): פנוי משה בפני חפה ופני יהושע בפני לבנה; כי תורה שכתב היא בחינת חפה, בחינת כל, ותורה שבעל-פה היא בחינת לבנה, בחינת פרט. וכךין שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (碼רש פנוחמא נח): תורה שכתב כלות, ותורה שבעל-פה פרטאות, תורה שבעל-פה מרבה ותורה שכתב מעט, ועל תורה שבעל-פה נאמר: "ארקה הארץ מדה ורחה מני ים". ובאמת משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וכו', כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (אבות א); כי הנה תורה שכתב היא בחינת כל, בחינת חפה, אשר אי אפשר להסתכל בה מרוב אורה, וההכרח לאצטמים בחינת לבנה, בחינת פרט, כי מתורה שכתב עדין אין אלו יודעים איך היצית והתפלין והטבה וכו', ארייך שייהינה וכו', רק החכמים דורשים אותה כפי הקבלה שקבלו, של זה הוא בחינת הסמicha שנסמכו החכמים איש מפי איש עד משה, שהוא היה הרב הראשן שקבל מהקדוש ברוך הוא בעצמו. ועיקר הסמicha היא בשבייל בחינת תורה שבעל-פה. וזה שסמן משה את יהושע, כי על-ידי הסמicha בידיו, המשיך בו חכמתו העמיקה מאד, בבחינת (קבאים לד, ט): "ויהושע בן-נון מלא רוח

חכמה, כי ספק משה אמר יקי עליו" וגוי, ואשר זה
בעצמם מלאי הלבנה.

כי באמת בענין תורה שבכתב ותורה שבעל-פה יש בו סוד נורא ונפלא מאד מאד, אשר זה סוד החכמה והלבנה, אשר באמת שני המאורות שווין נבראו, וההכרם למקטין את הלבנה, כמו שאמרו חכמיםינו, זכרונם לברכה (חולין ט). ובהענין הוא על-פי מה שאמרו חכמיםינו זכרונם לברכה (מדרש רביה, פרשת כי תשא, פרשה מז, סימן א): בשעה שנגלה הקדוש ברוך הוא בסיני, לתן תורה לישראל, אמרה על הסדר: מקרא ומשנה, תלמיד ואגודה וכו', אמר (משה): רboneו של עולם, אכתב להם. אמר לו הקדוש ברוך הוא: אני מבקש לתן להם בכתב, מפני שהגלי לפני, שאמות העולם עתידים לשולט בהם, ולטול אורתם מהם, ויהיו בזויים באמות, אלא המקרא אני נתן להם בכתב, ומהשנה ותלמיד והאגודה אני נתן להם על-פה, שאם יבואו אמות העולם וישמעו בדבריהם, יהיו מבדלים מהם וכו', עין שם. כי תורה שבכתב היא בחינת חכמה כלל, ותורה שבעל-פה היא בחינת לבנה כלל, וכי אפשר להשיג ולהבין את התורה, כי אם על-ידי תורה שבעל-פה; כי באמת אי אפשר לכתוב כל פרט הנסיבות והנסיבות שיש אפילו בדיני אסור והתר, ובפרט בדיני ממונות,

מכל שבן בענין קיומ התורה ועוצות איה לצתת כל אחד מהחשות שלו וכו'. כי כל קיומ הבראיה הוא דיקא על-ידי-זה שגנטנה הלבנה, זהה סוד האמורים, באופן שנוכל להציג את האור, כי לאור החפה אי אפשר להסתפל, זהה בחינת כליה אין סוף, ועל-כן חכמת הatzmut בבחינת לבנה, שמאירה גם בחשך, כמו כן בתורה שבכתב בעצמה אי אפשר להבין עדין ממנה שום דין ומצוה, והיה הגרם להצטמים בתורה שבעל-פה, כפי שדורשים את זה החכמים שנסמכו מדור דור עד הרבוי הראשון משה רבנו. ועל-כן אנו מחיבים לשם להחכמים, זהה כלל אמונה החכמים האמתיים המחדשים חדשניים בכל דור ודור, ומבראים ומגלים את מצות והלכות התורה, ומכל שבן אותם החכמים האמיתיים, המחדשים חדשניים יותר למען קיומ התורה, שמחזקים ומאמצים את ישראל לקים את התורה. ועל-כן זההירוי חכמינו הקדושים, זכרונם לבאה, מאי מאי על אמונה חכמים. ואמרו (עורビין כא): בני! ההר בדברי ספרים יותר מדברי תורה. ואמרו (שם): חכמים עשו חזק לדבריהם יותר משל תורה, כי בלי אמונה חכמים, אי אפשר להציג את התורה כלל.

ועל-כן ישראל מונין לבנה, ואמות העולם לחפה (ספה

כט) ובע"ל; כי חפה ולבנה הן בחינת תורה שבסכטב
וთורה שבעל-פה, וכל גדרות תורה שבסכטב אין יודעים
כי אם על-ידי תורה שבעל-פה, שהוא בחינת אמונה
חכמים; כי כל תורה שבעל-פה היא על-ידי אמונה
חכמים, שאנו צריכים להאמין בהחכמים שגמיסה
להם התורה בעל-פה, ויודעים לדרוש אותה ב"ג
מדות, ולחידש בה ולחבר ספרים הרבה בכל עת, שכלל
זה הוא שלמות התורה, וכל מה קדשת ישראל
להתגבר על היצר הרע, הוא רק על-ידי אמונה
חכמים, על-ידי תורה שבעל-פה, שעלי-ידי זה עקר
קיים התורה. ועל-כן ישראל מונין לבנה, שהוא
בחינת תורה שבעל-פה, שמחדים בה החכמים בכל
פעם חדשים חדשים — הן בדיני התורה והן בקיום
התורה, כי "שם ידע מבואו", אבל ירץ לא ידע
מבואו, שהוא בחינת קדשת הצדיקים, שם שמים עצם
בכל פעם כאינו יודע, כמו שאמרו חכמים, זכרונם
לברכה (סוטה כא): אין התורה מתקימת, אלא במילוי
שםים את עצמו כאינו יודע; כי הם יודעים כי
לגדלו אין חקר, וממשם נמשך כל קדשת ישראל. והם
פමיר שבים אליו יתברך, ומתקרבים אליו על-ידי כל
ענין וענין, שהוא בחינת (משל ג, ו): "בכל דרכיך
דעהו", שהוא כלל מצות התורה. ועל-כן הם מונין
לבנה המתחדשת עצמה בכל פעם. אבל אמות

תורת השם

העולם רוצים רק לידע מיד הפל, על-פי חכמה וshall בפישוטו, בלי אמונה בסודות התורה, ובפרטיו פרטיה חילוקי הدينים, על-כן מונין לחמה, שהוא תורה שבכתב, כי הם אינם רוצים להצטמץם, ועל-כן תורה שבכתב היא בחינת רבוי אור, ועל-כן באמת גם בתורה שבכתב אין יודען כלל, ומכל שכן שאין מקימין דבר ממשנה, כי עקר שלמות לתורה שבכתב הוא דיקא על-ידי תורה שבבעל-פה פג"ל.

והנה כל זמן שהיה הסמיקה בישראל, היו יודעים تحت עצה לנפשם על-ידי החכמים האמתיים הנוסמכים, שעיקר הסמיקה היה בשbill זה בפנ"ל, שמשה יאיר בהושע, חמה בלבנה, אבל עכשו, בעוננותינו הרבים, שנפוגם כל זה, כי אין לנו סמיקה זה פאה וכמה דורות, ובכל דור ודור של אריכת הגלות, סומכים מעצם מנהיגים הנקראים בשם רב, שאינם הגוניים, ולא דיקא שאינם יכולים להניג את אחרים, כי גם את עצם אינם יכולים להניג. מכל שכן את אחרים, ומהם נתקללו כל התקונים שנמשה על-ידי כל החכמים האמתיים שבכל דור. ועל-כן באמת אין יכולים تحت עצה לנפשו, והעקר בעניין קיום התורה של הרוחקים, החפצאים לשוב להשם יתברך. על-כן כל התקון על-ידי רבוי הספרים שנחתה בכולם בכל דור ודור,

שהתירו חכמינו, זכרו נם לברכה, לכתב, מושום: "עת לעשות לה' הפרו תורתך", הפרו תורתך דיוקא, שבשביל אותו שהפרו תורתך וחתתו כמו שחתטאנו, וצריכים להוציאם מטיב הינן וכו', שגפלו לשם, כל אחד כפי עגנו וירידתו, רחמנא לצלן, וצריכים להוציאו ממש וכו', על-בנ' בשביבם התירו לכתב תורה שבעל-פה, שעלי-ידי-זה נתרבין ספרים קדושים הרגה בכל דור, שביהם נמשך קדרשת ידי הסמיכה. כי עתה שאין לנו סמיכה, אף-על-פי-בן לא אבדה תקונתו, כי החכמים הקדושים האמתיים, ממשיכין ידי הסמיכה בידי הכתيبة, הינו הכתיבת ספרים הקדושים, ועל-ידי-זה מי שמתפלל בהספרים הקדושים בעין האמת, זוכה גם עתה לעצה שלמה.

ועל-בן מי שרוצה באמת באמת לחשב על פכליתו הנצחית, שלא יאבד בחטאנו וכו', כמו שיודע כל אחד בנפשו מה שנעשה ועובר עמו וכו', ואין לו עצה ותחבולה איך לצאת וכו'; כי באמת היה חוץ מאי מאי להתקרב אל צדיק אמיתי, אשר יכול להוציאו, שיש לו עצות נוראות גם בשביבו וכו', אבל מרבי המחלוקת הגדולה, שגורבה עתה קטגוריה גדולה מאי בין תלמידי חכמים, ואינו יודע היכן האמת וכו', ועל-בן כל תקונו — על-ידי רבוי ספרים

תורה הַשְׁמָשׁ

הקדושים, הינו שירgil עצמו לעין ספרים הקדושים, והוא חשבו אצלו כל הספרים הקדושים, ושם יראה ריבוא את הדרך הנכונה; כי יש ספרים ועתיקים להיות ספרים, וכןם צריכים להעוזם, כי כפי מה שעובר על כל אחד ואחד בכל יום, צריכים לחידש בכל יום ויום ספרים חדשים, המגליים ומפרטים את האמינה הקדושה, ומAIRים עצות נוראות ונפלאות איך לצאת מהחשך וכו', אשר זה עקר תקון مليוי הלבנה שתאיר מאור החמה; כי הלבנה היא בחינת האמצום, שהיא כלל תורה שבבעל-פה, שמחדשים החכמים האמתיים, ומקשרים ומשלבים חדשיהם אל תורה שבכתב, ונעשה אור הלבנה כאור החמה (ישעה לו); ועל-כן גם גדרת החמה שתתגדל לעתיד, יהיה רק על-ידי גדרת הלבנה, שתתגדל על-ידי שישובו ישראל להשם יתרה, והוא (שם): "אור הלבנה כאור החמה, ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים". והקדים בכוונה תחלה גדרת הלבנה שתיהה כאור החמה, ואחר-הה "ואור החמה יהיה שבעתים"; כי עקר גדרת החמה הוא על-ידי גדרת הלבנה, שתתמלא מגימתה, על-ידי ישראל שישבו בתשובה, על-ידי רבוי הספרים הקדושים, שמקנית אמונה חכמים. ומחמת שהלבנה היא בחינת אמצום, על-כן מתגברת הטראה אחרת על זה מאד מאד, ועושים כל מני פעולות למעט אורה,

שזה בחינת אמונה חכמים, שעל דבר זה מתגברת מאייד מאייד הسطרא אחרא, ובפרטיות על אלו החכמים האמתיים, הזוכים לחידש בתורה הקדושה, ולחבר ספרים קדושים, עליהם מתגבר הسطרא אחרא מאייד מאייד להסתירם ולכטום, כי הם יודעים, אם כי מתפרקם ספריהם הקדושים, היה כבר מלאי הלבנה, והיה אור הלבנה כאור החמה. ועל כן הם מתגברים בכל מיני נכללי ערומותיות להסתירים, ועליהם דיקא מתגברים הسطרא אחרא לחבר ספרים חיצוניים, רחמנא לאילן; כי זה פלווי בזה — כפי שמתפרים את החכמים האמתיים, כמו כן מגברים את כח הسطרא אחרא בעולם, כי דבר זה רואים בחוש, כשהאחד מחבר ספר בפשט או בדרוש או ברמז או בסוד, תכף ומיד מתגברים אלו המבקרים ומחייבי מומינים וכו', וمتלוצצים מזה, אבל בשיווץ בכל יום ספרי מינים וכופרים ואפיקורסים, ספרי מרosis ונארף, עם כל מיני תועבות וכו' וכו', המשחתים את נפש הקורא בהם, ובפרטיות העתוגנים רעים היוצאים בכל יום, אשר הם מלאים בעבודה זרה, גלי עריות ושביכות דמים, כדיוע, על זה אין פוצה פה ומצפצת, ועל כן עליהם נאמר (ישעה כד. כג): "ויחפה הלבנה ובושה החמה", מאחר שמחקרים את הלבנה, שהם הספרים הקדושים שמכניסים אמונה חכמים האמיתית, ומינדים תורה

שִׁבְכְּתָב בְּתֹרֶה שְׁבָעַל-פָּה, וְעַל-כֵּן כֵּל אֶלְוֹ הַלוּעֲגִים
וּמַתְלוֹצָצִים עַל סְפָרִים חֲדָשִׁים, הֵם הֵם הַסְּטָרָא אֲחָרָא,
שְׁלוֹחֵי הַסְּמָךְ מִמְּנָם הַרְשָׁע, שְׁגָרְמִים פְּרוֹזֵד בֵּין תֹּרֶה
שִׁבְכְּתָב לְבֵין תֹּרֶה שְׁבָעַל-פָּה, וְהֵם הַמְּפָרִידִים בֵּין
חַמְפָה וְלִבְנָה; כִּי הֵם הַקְּרָאִים וְהַצְדּוֹקִים וּבִיתוֹסִין,
הַכּוֹפָרִים בְּתֹרֶה שְׁבָעַל-פָּה, תִּפְחָרָוּם, וְהֵם
הַמְּאַרְיכִים אֶת הַגְּלוּת, רְחַמְנָא לְאַלְוָן. וְעַל-כֵּן מִאֵד מִאֵד
הַזָּהִיר רְבָנוֹ זֶל לְשִׁמְרָא אֶת עַצְמוֹ מֵהֶם, וְהַרְבָּה לְדָבָר
עַמְנוֹ אֵיךְ צְרִיכִים לְבָרָח מֵהֶם וּמִהַמְוֹנָם, וְלַחֲזִיק
בְּאֱמֹנָת חֲכָמִים, וְלַהֲאִמְינָן בְּכָל הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים,
הַבְּנוּיִים וּמִיסְקִידִים עַל פְּסוֹקִי פָּנָךְ וּמִאַמְרֵי חֻזָּל בְּגַמְרָא
וּמִדְרָשִׁים וְזָהָר הַקְדּוֹשׁ וּכְתַבִּי הַאֲרָאי זֶל וְהַבָּעַל-שָׁמֶן
טוֹב הַקְדּוֹשׁ, זָכִיתָו יָגֵן עַלְינוּ, וְעַל-יִדְיִיזָה יָגְרָמוּ שִׁיחָה
נְעִשָּׂה אָור הַלְּבָנָה כָּאוֹר הַחַמְפָה, וְנוֹזְבָה לְגַאַלָּה הַאַמְתִּית
וְהַשְּׁלֵמָה, עַל-יָדִי מְשִׁיחָה צְדָקָנוּ.

ב.

מִבָּאָר בְּלִקְוּטִי-מִזְרָחָן, חָלַק בָ', סִימָן סָא, שְׁפֵל הַזָּמָן
מַה שִׁישׁ אֵיזָה מִצְיאוֹת זָמָן, כֵּל זֶה נִמְשָׁךְ
מִקְטָנוֹת הַדִּיעָת, וְכֵל מַה שַׁהְדִיעָת נִגְדָּל בִּיּוֹתָר, נִתְמַעַט
הַזָּמָן יוֹתָר, וְכֵן לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, עַד שִׁישׁ דִעָת
גָּדוֹל כָּל-כֵּה, שָׁשָׁם נִתְבָּטֵל הַזָּמָן לְגַמְרִי בַּתְּכִלִּת
הַבְּטוּול; כִּי שָׁם הָוּא לְמַעַלָּה מַהָּזָּמָן לְגַמְרִי. וּבָאָר זֶה

מהשנה, שבשעת השנה, שהדעת נקטן מאד, אז נדמה בחלום על רביע שעה, שהוא שבעים שנה, פאשר נדמה בחלום, שעזוברים כל השבעים שנה ברביע שעה אחת, וזה מחתמת קטנות הדעת, אז שעליידיזה גיגל הזמן, עד שנדמה על רביע שעה שהוא שבעים שנה, ואחר-כך כשלגקיין משנתו וחזר עליו הדעת, איזי הוא רואה האמת, שבל אלו השבעים שנה שנדמה לו בחלום, הוא באמת רק רביע שעה, כי שבעים שנה ממש הם שבעים שנה אצלנו, אבל יש דעת גדול מדעתנו, שם גם שבעים שנה אחרים שהם רק רביע שעה, ושם יש שבעים שנה שכובע עוד יותר וייתר, גם אלו השבעים שנה, הם רק רביע שעה, וכן למעלה למעלה, עד שיש דעת, שם נתפשט הזמן לגמרי וכו', וממשיך יבניש את הדעת הזה בעולם.

והנה השם יתברך ברא את המאורות חמה ולבנה והכוכבים ומלות, להאר על הארץ, וכן שייעשו בחינת זמן, והם בחינת צמצום לגביה הארץ אין סוף ברוך הוא, אשר באמת הוא יתברך למעלה מהמקום ולמעלה מהזמן, וכל עניין של החמה והלבנה, הכל כדי שייהי בחינת צמצום, בחינת זמן, פידוע; ועל-כן עקר קדשת ישראל הוא, שמקדשין את הזמן על-ידי תורה

וּמְעֻשִׂים טוֹבִים, הַגְּעֻשִׁים בָּזֶם הַזֶּה דִּיקָא, וּעַל-יִדִּי-זֶה
דוֹכִין לְשִׁלְמוֹת הַדּוֹעַת, וְנִכְלַלֵּין בְּבָחִינַת לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם,
שֶׁהִיא בָּחִינַת עֲולָם הַבָּא, וְזֶה (עֲרִיבִין כב): הַיּוֹם לְעַשׂוֹתָם,
וְלֹמַחר לְקַבֵּל שְׂכָרָם; יִשְׁמַחַר שֶׁהִיא לְאַחֲר זֶם, לְאַחֲר
זֶם דִּיקָא. וּמִינּוּ שֶׁהַעֲולָם הַבָּא הוּא בָּחִינַת מַחָר, שֶׁהִיא
לְאַחֲר זֶם, הַיּוֹם אַחֲר הַזֶּם, בְּטוּל הַזֶּם. כִּי הַעֲולָם הַבָּא
הִיא עֲולָם שְׁפָלוֹ אָרוֹן, בָּחִינַת לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם, וְזוֹ כָּל
עֲבוֹדָתֵנוּ בְּעֲולָם הַזֶּה — לְהַשְׁלִימָה הַדּוֹעַת עַל-יִדִּי קְדִשָּׁת
הַתּוֹרָה וּמִצּוֹת, כִּי לִזְכָּוֹת לְבָחִינַת לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם. כִּי
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁרְשָׁם הִם בָּבָחִינַת לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם. בָּבָחִינַת
(שְׁבַת קְנוּ): אֵין מַזְלָל לִיְשָׂרָאֵל, כִּי כָּל סְדָר הַזְּמִנִּים הִיא
עַל-יִדִּי הַכּוֹכְבִים וּמַזְלֹות, וַיִּשְׂרָאֵל הִם לְמַעַלָּה
מִהַּכּוֹכְבִים וּמַזְלֹות, לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם, בָּבָחִינַת הַגָּאָמֵר
לְאָבָרָהָם (בראשית ט): "הִבְטַנָּא הַשְׁמִימָה וִסְפַּר הַכּוֹכְבִים,
וַיֹּאמֶר לוֹ, כִּי יְהִי זָרָעָךְ", וּפְרִשָּׁת רְשָׁ"י: אֵין הַבְּطָה
אֶלְאָ מִלְמַעַלָּה לְמַטָּה וּכְיוֹן. הַיּוֹם שֶׁהַגְּבִיהָו לְמַעַלָּה
מִהַּכּוֹכְבִים וּמַזְלֹות, וַיֹּאמֶר לוֹ: כִּי יְהִי זָרָעָךְ", שַׁיִשְׂרָאֵל
הַבָּאים מִזְרָעָו, הִם לְמַעַלָּה מֵהַזֶּם שְׁמַתְנָהָג עַל-יִדִּי
הַכּוֹכְבִים וּמַזְלֹות. וְזֶה בָּחִינַת מַה שָׁגָאָמֵר בְּלִידַת יִצְחָק
(בראשית יח, יד): "לִמְזֹעַד אֲשׁוֹב אֶלְיךָ כְּעֵת חַיָּה וְלִשְׁרָה
בֵּן", זֶה בָּחִינַת בְּטוּל הַזְּמִנִּים, שְׁלִמְזֹעַד שֶׁהִיא לְשָׁנָה
הָאַחֲרַת כְּעֵת הַזֹּאת שְׁעַמְדוּ בָּה בְּאֹתוֹ הַיּוֹם, הַכָּל
אֶחָד, בָּחִינַת "לִמְזֹעַד אֲשׁוֹב אֶלְיךָ כְּעֵת חַיָּה", הַיּוֹם

למועד שהוא לשנה הבאה, שהוא בעת חיה, שהוא עת ההוא של היום זה, כי הכל אחד — לשנה הבאה וליום זה, כי אין שום זמן כלל כלל באמת, בנצח לעיל. ובבחינה זאת ולשנה בן, כי החלטת יצחק, שהוא הראשון שנולד בקדשת ישראל, החלטתו בחינה זאת, בבחינת למעלה מהזמן. נמצא, שהוא ישראל הם בבחינה למעלה מהזמן. אבל העפויים, אמות העולם, הם בבחינת פרחת הזמן, כי הם מושקעים בכל התאות והגלי העולם הזה, שחלקם הם פרחת הזמן. כי הם מזוהמת הנחש, כמו שאמר רבottaינו, זכרונם לברכה (שבת קמה): עיפוים שלא עמד על הר סיני, לא פסקה זהמתן. זהמת הנחש הוא בבחינת עבדות, בבחינת בראשית ג. יד): "ארור אתה, על גחונך תלך" וכו', שהוא בבחינת (שם ט, כה): "ארור בגען, עבד עבדים" וכו', בבחינת עבדות, שהוא בבחינת עמל העולם הזה, "בעצבון תאכלנה", שרודפין כל ימיהם אחר הגלי העולם הזה, שהם פרחת הזמן.

וזה בבחינת מה שנאמר על המשמש והירח וכוכבים, "אשר חלק ה' אלקייך אותם לכל העמים" וכו' (דברים ד, יט), ופרש רש"י: אשר חלק להם להאריך להם. ועודין הדבר פמונה, וכי להם לבודם הם מאירים ולא לנו, הלא אדרבה, עקר הארץ הוא בשבייל ישראל, בידוע?

אך בְּאֶמֶת יִשְׂרָאֵל הֵם לְמַעַלָּה מֵהַזָּמָן, לְמַעַלָּה מֵהַכּוֹכְבִים וּמֵזָלוֹת כְּפָנָיו, וְכֹל הָאָור הַגָּמָשׁ לְנוּ עַל-יְדֵי הַשְׁמָשׁ וְהַיְרָח וְהַכּוֹכְבִים, אֵין אָנוּ מַקְבְּלִין מֵהֶם בְּעַצְמָן חֲלִילָה, כִּי אָנוּ יוֹדְעִין הֶאֱמָת, שֶׁאֵין לְהֶם שָׁוֹם אָור בְּעַצְמָן, רַק כָּל כַּחֲם לְהָאִיר הֵם מַקְבְּלִים מִמֶּה שֶׁלְמַעַלָּה וְהַעַלְיוֹן מֵהַעַלְיוֹן, עַד שְׁמַקְבְּלִים כָּלָם מַאֲוֵר הַשָּׁם יִתְבְּרַח, שֶׁהֵוא אָור כָּל הַמְאוֹרוֹת, שְׁמַאֵּיר בְּחַמְּה וְלִבְנָה וּכְיוֹן. וְעַל-כֵּן אָנוּ מַבְּרָכִין בְּכָל יוֹם לְהַשָּׁם יִתְבְּרַח, שְׁבָרָא מְמֹאוֹרוֹת אֵלָיו, וְנוֹתֵן בָּהֶם כְּחָם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, אֲבָל הַחַמְּה וְלִבְנָה בְּעַצְמָן, אֵין לְהֶם שָׁוֹם אָור כָּל, אֲדֻרָּבָה, אֲנָחָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַאיְרִין בָּהֶם, כִּי עַל-יְדֵי שֶׁאָנוּ מַבְּרָכִין בְּכָל יוֹם עַל בְּרִיאַת הַמְאוֹרוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ נֹתְנִין בָּהֶם כְּחָם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ, כִּי הַפְּלָגָה נְבָרָא וְגַתְקִים וְמַתְנָה גָּרָבָה רַק עַל-יְדֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁעוֹבְדִין אֶת הַשָּׁם יִתְבְּרַח, וּמַבְּרָכִין וּמְשַׁבְּחִין אֶתְהוּ תִּבְרַח, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מַקְשִׁרִין כָּל דָּבָר לְשָׁרֶשׁוֹ, שְׁמַשָּׁם גָּמָשׁ כָּחוֹ הַמִּיחָד לֹו. כְּמוֹ הַמְאוֹרוֹת, שְׁעַל-יְדֵי שֶׁאָנוּ מַבְּרָכִין לְהַשָּׁם יִתְבְּרַח עַל בְּרִיאַתְּהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה הֵם מַתְקִשְׁרִים לְשָׁרֶשֶׁם, לְשָׁרֶשׁ אָור הַעַלְיוֹן שֶׁל חַמְּה וְלִבְנָה וּכּוֹכְבִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מַאיְרִים; כִּי אָנוּ מַקְשִׁרִים כָּל הַזָּמָן שְׁמַתְנָה גָּרָבָה עַל-יְדֵי הַחַמְּה וְלִבְנָה וּכְיוֹן לְשָׁרֶשׁוֹ, שֶׁהֵוא לְמַעַלָּה מֵהַזָּמָן, שָׁשֶׁם שָׁרֶשׁ הַפְּלָגָה כְּפָנָיו, וְעַל-כֵּן אָנוּ לְמַעַלָּה מֵהַפְּזָל, לְמַעַלָּה מִפְּלָגָה הַכּוֹכְבִים וְהַחַמְּה וּכְיוֹן כְּפָנָיו, אֲבָל הַעֲכֹבוֹת

והרשעים שרוודפין אחר הבלתי הולם זהה, שהם מחתה בזמן, שנאמר עליהם (ישעיה ה, יב): "זהה כנור וחליל וכו' וין משתיhn, ואת פעל ה' לא יבטה ומעשה ידיו לא ראו", שאינם מברכים בשחר "יווצר המאורות", ובערב "מערב ערבים", כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה, על-כן הם מחת הוכובים, והכוכבים מאירים בהם ולא הם בהכוכבים. ועל-כן נאמר בהם על המאורות: "אשר חלק להם להארם", חלק דיקא, כי אצלם חלק ובדל ומפרש אור הכוכבים משלשו, ובחינת למטה מהזמן, מחת תשרודפים אחר הבלתי הולם זהה. ועל-כן הוא חלוק אצלם משלשו, בחינת "אשר חלק להם, חלק דיקא בגיל". אבל ישראל הם בהפה מזה, כי הם מקשיים כל המאורות לשרשם, ועל-ידי-זה הם מאירים בכל המאורות, כי כל הכח של המאורות להארם הוא על-ידי ישראל שمبرכין להשם יתברך על המאורות, שבשביל זה נברא ומתקדים הכל בגיל.

וזה בחינת סוד העbor, שלא נמסר אלא לגדילי הצדיקים, כמו שכתוב (דברים ד, ז): "ושמרתם ועשיתם כי הוא חכםתכם ובינתכם לעיני העמים", ואמרו רבותינו, זכרונם לברכה (שבת עה): זה סוד העbor, כי סוד העבור הוא לחשב חשבון הזמנים, כדי לידע

מֵתִי רָאשׁ חֶדֶשׁ וּמֵתִי כֹּל הַמּוֹעֲדִים וְהַזְמָנִים הַמִּקְדְּשִׁים. וְעַקֵּר קָדְשָׁת כָּל הַזְמָנִים הוּא כִּדי לְהֻלּוֹת הַזָּמָן, לְקַשְׁרוֹ וְלְבַטְלוֹ בְּבִחִינָת לְמַעַלָּה מֵהַזָּמָן פָּנָ"ל. וּכְמַבָּאָר בְּלִקְוּטִי־מוֹהָר"ן, חָלֵק ב', סִימָן עַט, עַיִן שָׁם. וּלְפָנָן בְּנוּדָאי הוּא סָוד גָּדוֹל וּנוֹרָא, שֶׁאֵין יוֹדָעִים אֹתוֹ, כִּי אֵם גָּדוֹלִי מִבְּחָרִי הַצְדִיקִים, הַחֲכָמִים הַאַמְתִיִּים, שֶׁהֵם יוֹדָעִין זֶה הַסָּוד שֶׁל הַזָּמָן הַעוֹבֵר בָּזָה הַעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּאָמָת אֵינוֹ עוֹלָה כְּהַרְף עַיִן, וְהַכָּל כָּלָיל בְּבִחִינָת לְמַעַלָּה מֵהַזָּמָן, וּלְעַל־יָדָיו הַסָּוד, הֵם יוֹדָעִין אֵיךְ לְעַבֵּר שְׁגָנִים וְלִקְבָּעַ חֲדָשִׁים וְלִהְשֹׁווֹת שְׁנָוֹת הַחָמָה עִם שְׁנָוֹת הַלְּבָנָה, כִּי שִׁיחָיו הַמּוֹעֲדִים בְּזָמָנוּ, כִּי שְׁנָזְבָּה כָּלָנוּ עַל־יָדָיו קָדְשָׁת הַזְמָנִים לְצֹאת מִתְחַת הַזָּמָן, וְלִזְכֹּות לְדֹעַת שָׁלִים, לְהַתְקִשֵּׁר וְלִהְכִיל בְּבִחִינָת לְמַעַלָּה מֵהַזָּמָן פָּנָ"ל. כִּי חָמָה וְלִבָּנָה הֵם בְּבִחִינָת יוֹם וְלִילָה, מְאוֹר הַגָּדוֹל וּמְאוֹר הַקָּטָן, אַסְפָּקָלָרִיה הַמְאִירָה וְאַסְפָּקָלָרִיה שְׁאִינָה מְאִירָה, וְכָל זֶה הוּא זָמָן וְלִמְעַלָּה מֵהַזָּמָן; כִּי עַקֵּר הַתְּגִבּוֹרָת הַטְּעוֹות שֶׁל אֲרִיכַת הַזָּמָן הוּא בְּבִחִינָת חָשְׁכַת לִילָה, בְּבִחִינָת שָׁנָה, שֶׁהֵוָה הַסְּתָלִקָּות הַדּוֹעַת פָּנָ"ל, אָבֶל בְּבִחִינָת אֹור יוֹם, שֶׁהֵוָה בְּבִחִינָת דִּעַת, בְּבִחִינָת אַסְפָּקָלָרִיה הַמְאִירָה, שֶׁם הוּא בְּבִחִינָת בְּטוּל הַזָּמָן פָּנָ"ל. אָבֶל בָּזָה הַעוֹלָם, מִחְמָת גִּשְׁמִיוֹת הַעֲשֵׂה שְׁמַסְתִּיר וּמִחְשִׁיךְ אֹור הַשְּׁכֵל הַאָמָת, עַל־פָּנָן לֹא כָל אָדָם זֹכָה לְשִׁלְמוֹת הַדּוֹעַת, שֶׁהֵוָה בְּבִחִינָת אֹור יוֹם בָּאָמָת, עַד

sharp ב חינה | למעלה מהזמן, כי בדעת שלנו אי אפשר להציג זאת כפ"ל, ועל-כן גם ביום שהוא בחינה בטול הזמן, נגד הלילה והשנה כפ"ל, כי ביום רואין sharp השבעים שנה شبחולות הם רק רביע שעה כפ"ל, אף-על-פי-כן גם אז ביום אין זוכין לבטול הזמן בשלמות, כי נדמה לנו שהזמן שלנו בהקיז נחשב בזמן כפ"ל. והכל מחתמת חסרון הדעת, מחתמת שבאותם גם ביום אין דעתנו שלם בשלמות, ועל-כן ישראל מונין ללכנה, ואותות העולים להCHAה, מה שלא כאורה קיה ראייה להפה, אך באותה זה עקר השלמות השכל האמת שמאידין בנו הצדיקים האמתיים, כי אנו יודעין האמת, שאין לנו דעת שלם, שהוא בחינה אור השם בשרשו, ועל-כן אין אנו משגין בחינה למעלה מהזמן, על-כן אנו מונין ללכנה, שהיא בחינה אספקלריה שאיננה מאירה, בחינת חסרון הדעת, לנו שאנו יודעין שאין דעתנו שלם, ואנו מאמין בדברי הצדיקים, שבאות אין שום זמן כלל, רק שאין דעתנו שלם להציג זאת, ועל-כן אנו מונין ללכנה; כי באות כל אור הCHAה ולכנה וכוכבים ומזרות שבזה העולם, אשר על ידם מתנהג הזמן, כלם הם רק בבחינת לבנה, בבחינת אספקלריה שאינה מאירה נגד עולם העליון הגבוה מזה העולם; כי עקר אור הוא הדעת, דהיינו לדעת את השם יתברך, שהוא שרש אור, כמו שכותוב (תהלים כז,

א) "ה' אורי ווישעיה", והשם יתברך הוא למעלה מהזמן, ושם הוא בcheinת שרש כל המאורות, בcheinת מאורות מלא, אבל למיטה בזה העולם כל המאורות הם בcheinת מארת חסר, הינו בcheinת חסרונו הדעת, שם שם נמשך הטעות של הזמן, שמתרנה על ידי המאורות וכך". וזה עקר כל עובdot ישראלי – להשלים חסרונו המאורות, שייהי בcheinת מאורות מלא, דהיינו למלא פגימת הלבנה, וייהי אור הלבנה לאור החמה וכו', פידוע; הינו שנזכה להציג זה הדעת בשלמות, לידע איך הזמן שהוא מחרונו הדעת, מבחינת לבנה, בכלל בcheinת למעלה מהזמן; כי באמת אין שום זמן כלל רק עקר הזמן הוא מחתמת חסרונו הדעת, שהוא בcheinת לבנה, ואף-על-פי שבזה העולם אי אפשר לנו להציג דעת הזה בשלמות, אף-על-פי-כן על-ידי-זה בעצמו שאנו יודיען האמת, שאין לנו דעת, ואני מאמנים בדברי הצדיקים, שם ספרין לנו האמת, שאין שום זמן כלל כן, ואין שום חיות ותכלית בזה הזמן העובר, כי אם לעסוק בתורה ומצוות, שעלה-ידי-זה בכללין בcheinת למעלה מהזמן כן". על-ידי-זה בעצמו אני מלאין פגימת הלבנה, שם אהיית הזמן, וזוכין להקל בcheinת למעלה מהזמן, כי על-ידי האמת העונה בעצמה, שאנו מאמנים בהאמת, שם ספרין לנו הצדיקים, מה שאין אנו יכולים להציג בשלינו, על-

תזורה הושם

יד-זה בעצמו נכלין בבחינת זה השכל, לאלו הינו משיגין אותו, גם על-ידי האמונה זוכין אחר-כך לבא אל השכל. וכך שפרש רבנו ז"ל בלקוטי-מוריה, חלק א', סימן צא, על הפסוק: ויהי ידי אמונה עד בא הושם, עין שם. ועל-כן על-ידי שאנו מונין לבנה, שמורה על חסרון הדעת, על-ידי זהה מלאין פגימת הלבנה, כי על-ידי שאנו מונין לבנה, אנו מודים האמת, שאין דעתנו שלם, וכל הזמנים של המאורות כלם הם בבחינת לבנה, שהוא חסרון הדעת, אספקלה ריה שאינה מאירה, כי עקר הזמן מהצורך הדעת, אבל באמת אין שום זמן כלל. ולאחר שאנו מאמינים ומודים על זה, נמצא, שאנו יודעים מבחןת למטה מהזמן על-ידי האמונה, ועל-ידי זהה בעצמו אנו נכלין בבחינת למטה מהזמן, שהוא בבחינת מאורות מלא, ונשלה פגימת הלבנה, ונעשה אור הלבנה כאור החמה, דהיינו שאנו מודים נכל בבחינת למטה מהזמן כפ"ל. והכל על-ידי האמונה, דהיינו על-ידי שאנו מונין לבנה, שעלי-ידי זהה אנו מודים על חסרון דעתנו, שרק מבחןת זה נדרה שיש זמן, אבל באמת אין שום זמן כלל. ואנו צריכים לבלوت כל ימינו על התורה והעבודה, כדי להככל בבחינת למטה מהזמן, ועל-ידי זהה נכלין באמת בבחינת למטה מהזמן כפ"ל.

אבל העכו"ם הם בהפך, שהם מתחת תחת הזמן. ועל-כן הם מוגין לחרפה, שהוא אור יום, שהוא בחינת הדעת, הינו שהם אינם רוצים להשליך שכלם המגשם, ונדרמה להם שישכלם שלם, וכאלו זה הזמן הנדרמה לזמן, הוא זמן באמת. ועל-כן הם מוגין לחרפה, כאלו המאורות שבזה העולם, שעיל ידם הזמן, הם מאורות שלמים, וכאלו, חס ושלום, אין אור גבה מהם, חיללה, וכאלו אין דעת גבה מדעתם, חס ושלום. ועל-כן באמת הם כבושים פחות הזמן, ומבלים ימיהם על הבלי הזמן, כי הם בחינת נרגן מفرد אלוף, שמספריד אלופו של עולם, שחולקין ומפרידין בין הזמן לבחינת מעלה מהזמן, שזו בחינת "אשר חלק להם", 'חלק' דיקא כפ"ל. אבל באמת אין כן, כי באמת כל המאורות שבזה העולם, הם רק בחינת לבנה, אספקלריה שאינה מארה, בוגר אור הגבה מהם בעולם הב', וכן מעולם לעולם עד תחילת הבריאה, תחילת התהווות הזמן, שהכל בבחינת חטרון, בחינת לבנה, בחינת חטרון הדעת, בוגר שרש המאורות, שם אור כל האורות בשלמות, שם הוא בחינת מעלה מהזמן, רק שאי אפשר לנו להציג כל זה בדעתנו, ועל-כן אנו מוגין ללבנה, כי אנו מודין על האמת שאין דעתנו שלמה, שזו עקר הדעת האמתית, בחינת (קלה ז, נג): "אםרתי אַחֲכָמָה וְהִיא רְחוֹקָה מִמֶּנִּי", שעקר החכמה שישכילד שרחוקה ממנה

תלט

תורת הַשְׁמֶשׁ

החכמה, פָּמוֹבָא בְּלוֹקְוִיטִיְ-מוֹהָרְזָן, חָלֵק בָּ', סִימָן פָּגָן,
וּעֲלֵיְדי אָנוּ מִמְלָאֵין פְּגִימָת הַלְּבָנָה וּכְבוֹי כְּפָנָיל, וְהַבָּנוּ
הַיִּטְבָּ.

